

ו' בכסלו תשע"ג

20 בנובמבר 2012

חוזר מס' ח-06 - 2349

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: מידות שווי הוגן
(הוראות הדיווח לציבור)

מבוא

1. ביום 12.5.11 פרסם ה-FASB את תיקון מספר 04-2011 לקודיפיקציה (להלן – התיקון) בדבר תיקונים שמטרתם גיבוש דרישות גילוי ומדידת שווי הוגן משותפות לתקינה האמריקאית ולתקינה הבינלאומית¹. התיקון כולל הבהרות מסוימות לעניין מדידת שווי הוגן (סעיף 19 בהוראות הדיווח לציבור) וקובע דרישות מדידה וגילוי בדבר שווי הוגן המשותפות לתקינה האמריקאית ולתקינה הבינלאומית.
2. הוראות הדיווח לציבור בנושאים אלה מותאמות לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב².
3. ביום 11.8.11 פורסם מכתבנו מספר הס-252 / 118S1709 (להלן – מכתבנו), בו נקבע כי תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי (להלן – תאגיד בנקאי) יישם את התיקון מכאן ולהבא מיום 1.1.12 ואילך. יישום מוקדם של התיקון אינו מותר.
4. לאור האמור, נוצר צורך לעדכן את הוראות הדיווח לציבור בנושא בהתאם לנוסח המעודכן של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זה.
5. לאחר התייעצות עם ועדת הקשר של לשכת רואי חשבון עם המפקח על הבנקים, ועם הוועדה המייעצת לעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, תיקנתי את הוראות הדיווח לציבור כמפורט להלן.

התיקונים להוראות

6. התיקון שולב במסגרת סעיף 1 להוראות הדיווח לציבור, סעיף 19 בהוראות הדיווח לציבור, ובמסגרת חלק א' בנספח י"ד בהוראות הדיווח לציבור, כמפורט בהוראה. הנוסח המעודכן משלב בתוכו גם את ההנחיות שהיו כלולות בחלק ב' בנוסח הקיים של הוראות הדיווח לציבור.
7. במתכונת הגילוי נכללו הדגמות לדרישות גילוי מסוימות בסעיף 19 המעודכן.

¹ ניתן למצוא את הנוסח הקיים ואת הנוסח המעודכן של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, אשר פורסמו על ידי ה-FASB בנושא זה, באתר האינטרנט של ה-FASB בכתובת האינטרנט הבאה: www.fasb.org.

² ראה חוזרים ח-06-2220 מיום 31.12.07, ח-06-2253 מיום 31.12.09, וח-06-2260 מיום 18.2.10.

דברי הסבר

8. לאור תיקון מספר 2011-04 לקודיפיקציה, עודכנו הוראות הדיווח לציבור בהתאם לנוסח המעודכן של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא.
9. ההגדרות שבתיקון המפורטות להלן לא שולבו בסעיף 19 בהוראות הדיווח לציבור, מאחר שהוראות הדיווח לציבור בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי הותאמו לתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים (IFRS):
- 9.1. נרכש
 - 9.2. רוכש
 - 9.3. עסק
 - 9.4. צירוף עסקים
 - 9.5. צדדים קשורים

תחולה

10. הוראות אלו יחולו על כל התאגידים הבנקאיים ועל כל חברות כרטיסי האשראי (להלן – תאגיד בנקאי).

תחילה והוראות מעבר

11. במכתבנו נקבע כי על תאגיד בנקאי לוודא כי יישם את התיקון מכאן ולהבא מיום 1.1.12 ואילך, לרבות דרישות הגילוי והוראות המעבר שנקבעו בו. יישום מוקדם של התיקון אינו מותר.
12. בהמשך לנדרש במכתבנו, על תאגיד בנקאי להתאים מיום 31.12.12 את אופן ההצגה של הגילוי הנדרש למתכונת הוראותינו שנקבעה בחוזר זה.
13. תאגידים בנקאיים ורואי החשבון שלהם ימשיכו לעקוב אחר ההנחיות הרלבנטיות שנקבעו בכללי החשבונאות החלים על בנקים בארה"ב בנושא מדידות שווי הוגן, ולעדכן את הטיפול החשבונאי בהתאם.
14. תאגיד בנקאי המתקשה ביישום הוראות אלה יפנו למר עידו גליל, מנהל יחידת דיווח כספי, לקבלת הנחיות ספציפיות.

עדכון הקובץ

15. מצ"ב בנספח דפי העדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור.

בכבוד רב,

דוד זקן

המפקח על הבנקים

16. מצ"ב דפי העדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור. להלן הוראות העדכון :

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
*(3/12) [16] 661-7	(3/12) [16] 661-7
(11/12) [12] 661-8	(11/11) [11] 661-8
(11/12) [8] 661-10.1	(4/11) [7] 661-10.1
*(3/12) [4] 661-10.2	(3/12) [4] 661-10.2
(11/12) [3] 661-10.3	(4/11) [2] 661-10.3
(11/12) [5] 661-10.4	(3/12) [4] 661-10.4
*(11/12) [12] 661-19	(5/12) [11] 661-19
(11/12) [11] 661-19.1	(4/11) [10] 661-20
(11/12) [2] 661-20	(4/11) [1] 661-20.1
(11/12) [2] 661-20.1	-----
(11/12) [1] 661-20.1.1	(4/11) [1] 661-20.2
(11/12) [2] 661-20.2	-----
(11/12) [1] 661-20.2.1	(4/11) [1] 661-20.3
(11/12) [2] 661-20.3	-----
(11/12) [1] 661-20.3.1	(4/11) [1] 661-20.4
(11/12) [2] 661-20.4	-----
(11/12) [1] 661-20.4.1	(4/11) [1] 661-20.5
(11/12) [2] 661-20.5	-----
(11/12) [1] 661-20.5.1	(4/11) [1] 661-20.6
(11/12) [2] 661-20.6	-----
(11/12) [1] 661-20.6.1	(4/11) [1] 661-20.7
(11/12) [2] 661-20.7	-----
(11/12) [1] 661-20.7.1	(4/11) [1] 661-20.8
(11/12) [2] 661-20.8	-----
(11/12) [1] 661-20.8.1	(4/11) [1] 661-20.9
(11/12) [2] 661-20.9	-----
(11/12) [1] 661-20.9.1	(4/11) [1] 661-20.10
(11/12) [2] 661-20.10	-----
(11/12) [1] 661-20.10.1	(4/11) [1] 661-20.11
(11/12) [2] 661-20.11	-----
(11/12) [1] 661-20.11.1	(4/11) [1] 661-20.12
(11/12) [2] 661-20.12	-----
(11/12) [1] 661-20.12.1	(4/11) [1] 661-20.13
(11/12) [2] 661-20.13	-----
(11/12) [1] 661-20.13.1	(4/11) [1] 661-20.14

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(11/12) [2] 661-20.14	-----
(11/12) [1] 661-20.14.1	(4/11) [1] 661-20.15
(11/12) [2] 661-20.15	-----
(11/12) [1] 661-20.15.1	(4/11) [1] 661-20.16
(11/12) [2] 661-20.16	-----
(11/12) [1] 661-20.16.1	(4/11) [1] 661-20.17
(11/12) [2] 661-20.17	
*(4/11) [1] 661-20.18	(4/11) [1] 661-20.18
*(5/12) [1] 661-21.48	(5/12) [1] 661-21.48-21.49
(11/12) [2] 661-21.49	-----
*(5/12) [1] 661-21.50	(5/12) [1] 661-21.50-21.51
(11/12) [2] 661-21.51	-----
*(4/11) [12] 663-17	(4/11) [12] 663-17
(11/12) [6] 663-18	(4/11) [5] 663-18
(11/12) [5] 663-19	(4/11) [4] 663-19
*(4/11) [2] 663-20	(4/11) [2] 663-20
*(3/12) [18] 668-1	(3/12) [18] 668-1
(11/12) [22] 668-2	(12/11) [21] 668-2
*(4/11) [7] 669-52.3	(4/11) [7] 669-52.3
(11/12) [7] 669-52.4	(4/11) [6] 669-52.4
(11/12) [2] 669-52.7	(4/11) [1] 669-52.7
(11/12) [3] 669-52.8	(12/11) [2] 669-52.8
(11/12) [1] 669-52.9	-----
(11/12) [1] 669-52.10	-----
(11/12) [2] 669-107-130.2	(4/11) [1] 669-107-130
(11/12) [16] 680-6	(3/12) [15] 680-6
*(3/08) [14] 680-7	(3/08) [14] 680-7
(11/12) [2] 680-22.1	(4/11) [1] 680-22.1-22.3
(11/12) [2] 680-22.2	-----
(11/12) [2] 680-22.3	-----
(11/12) [3] 680-22.4	(12/11) [2] 680-22.4
(11/12) [3] 680-22.5	(12/11) [2] 680-22.5
(11/12) [1] 680-22.6-22.10	-----
(11/12) [5] 691F-1	(4/11) [4] 691F-1
(11/12) [4] 691F-2	(12/11) [3] 691F-2
(11/12) [5] 691F-25	(4/11) [4] 691F-25
(11/12) [2] 691F-25.1	(4/11) [1] 691F-25.1
*(6/09) [3] 691G-3	(6/09) [3] 691G-3

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(11/12) [6] 691G-4	(4/11) [5] 691G-4
(11/12) [2] 691G-11.2	(3/08) [1] 691G-11.2
(11/12) [1] 691G-11.3	-----
(11/12) [1] 691G-11.4	-----
(11/12) [1] 691G-11.5	-----
*(3/08) [2] 691G-12	(3/08) [2] 691G-12
(11/12) [2] 699-94	(11/12) [1] 699-94
(11/12) [1] 699-95-96	-----

"בסיס" (Underlying) - של מכשיר גזר -

שעור ריבית, מחיר נייר ערך, מחיר סחורה, שער חליפין של מטבע חוץ, מדד מחירים או שערים, או משתנה אחר (לרבות עצם ההתרחשות או אי ההתרחשות של ארוע מסוים, כגון תשלום בהתאם ללוח זמנים שנקבע על ידי חוזה) שצוינו. בסיס יכול להיות מחיר או שער של נכס או התחייבות, אך אינו הנכס או ההתחייבות עצמם.

"בעל עניין" - כמשמעותו בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע - 2010 (להלן - תקנות ניירות ערך);

"דוח כספי" - מאזן, דוח רווח והפסד, דוח על השינויים בהון העצמי, ודוח על תזרימי המזומנים לרבות הביאורים להם, כשהם ערוכים ליום 31 בדצמבר ולתקופה שנסתיימה באותו תאריך, לגבי כל אחת מהשנים המדווחות;

"דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" - כמשמעותו בסעיף 240(א1) לחוק החברות;

"הלוואה" - לרבות פיקדון;

"הלוואה לדיור" - כמשמעותה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451 - "נהלים למתן הלוואות לדיור".

"הלשכה" - לשכת רואי חשבון בישראל;

"הממשלה" - ממשלת ישראל, למעט חברות ממשלתיות ותאגידים שהוקמו על פי חוק;

"המפקח" - המפקח על הבנקים שנתמנה על פי סעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941;

"הסדר להתחשבנות נטו (master netting arrangement)" -

מסגרת שלפיה מספר חוזים, בין אם מאותו סוג של חוזי החלפה או התניות ובין אם מסוגים שונים, עם צד נגדי יחיד כפופים להסדר חוזי המאפשר (provides for) סילוק נטו של כל החוזים באמצעות תשלום יחיד במטבע יחיד במקרה של כשל אשראי (default) או ביטול (termination) של אחד מהחוזים.

"התחייבות פיננסית" (Financial Liability) - חוזה המטיל על ישות אחת מחויבות לעשות אחד מהבאים:

- א. להעביר מזומן או מכשיר פיננסי אחר לישות אחרת.
- ב. להחליף עם ישות אחרת מכשיר פיננסי אחר בתנאים פוטנציאליים נחותים.

"התקשרות איתנה" (Firm commitment) -

הסכם עם צד שאינו קשור, המחייב את שני הצדדים ובדרך כלל ניתן לאכיפה משפטית, בעל המאפיינים הבאים:

- א. ההסכם מפרט (specifies) את כל התנאים המשמעותיים, כולל הכמות שתוחלף, המחיר הקבוע והעיתוי של העסקה. המחיר הקבוע יכול להינתן

"מכשיר פיננסי" (Financial instrument) –

מזומן, ראייה לזכות בעלות בתאגיד או חוזה המקיים את שני הסעיפים הבאים:

א. מטיל על צד אחד מחויבות חוזית¹

(1) להעביר מזומן או מכשיר פיננסי אחר² לצד שני,

או

(2) להחליף מכשירים פיננסיים אחרים עם הצד השני בתנאים העלולים להיות לרעת הצד הראשון.

ב. מעניק לצד השני זכות חוזית³

(1) לקבל מזומן או מכשיר פיננסי אחר מהצד הראשון;

או

(2) להחליף מכשירים פיננסיים אחרים עם הצד הראשון בתנאים העשויים להיות לטובת הצד השני.

"מכשירי אשראי חוץ מאזניים" (Off balance sheet credit instruments) –

מכשירים כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים). ראה דוגמאות נוספות למכשירי אשראי חוץ מאזניים בסעיף 46 (מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים).

"ממשלה זרה" – ממשלה מרכזית (או פדרלית);

"נכס פיננסי" (Financial Asset) –

מזומן, ראייה לזכות בעלות בישות, או חוזה המקנה לישות אחת זכות

לעשות אחד מהבאים:

א. לקבל מזומן או מכשיר פיננסי אחר מישות אחרת.

ב. להחליף עם ישות אחרת מכשיר פיננסי אחר בתנאים פוטנציאליים עדיפים.

"סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת" (Special Mention) –

סיכון אשראי מאזני בהשגחה מיוחדת וסיכון אשראי חוץ מאזני בהשגחה מיוחדת.

לעניין זה מובהר כי:

לסיכון אשראי מאזני בהשגחה מיוחדת (Special Mention Asset) יש חולשות פוטנציאליות

שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של ההנהלה. אם לא יטופלו, התוצאה של חולשות

¹ מחויבויות חוזיות כוללות גם את אלו שמותנות בקרות אירוע מסוים וגם את אלו שאינן מותנות. כל המחויבויות החוזיות שהן מכשירים פיננסיים עומדות בהגדרה של *התחייבות*, למרות שכמה מהן ייתכן ולא יוכרו כהתחייבויות בדוחות הכספיים - ייתכן שיהיו "חוץ מאזניים" - כיון שאינן מקיימות מבחן אחר כלשהו לצורך ההכרה. לגבי מספר מכשירים פיננסיים, המחויבות הנה חוב כלפי או של מספר צדדים ולא צד יחיד.

² השימוש במונח *מכשיר פיננסי* בהגדרה זו הנו רקורסיבי (כיון שהמונח *מכשיר פיננסי* כלול בה), אף על פי שאינו מעגלי. ההגדרה דורשת שרשרת של מחויבויות חוזיות המסתיימות עם העברת מזומן או זכות בעלות בתאגיד. כל מספר של מחויבויות להעברת מכשירים פיננסיים יכולות להיות חוליות בשרשרת המכשירה חוזה מסוים להיחשב כמכשיר פיננסי.

³ זכויות חוזיות כוללות גם את אלו שמותנות בקרות אירוע מסוים וגם את אלו שאינן מותנות. כל הזכויות החוזיות שהן מכשירים פיננסיים מקיימות את ההגדרה של *נכס*, למרות שכמה מהן ייתכן ולא יוכרו כנכסים בדוחות הכספיים - ייתכן שיהיו "חוץ מאזניים" - כיון שאינן מקיימות מבחן אחר כלשהו לצורך ההכרה. לגבי מספר מכשירים פיננסיים, הזכות מוחזקת על ידי מספר צדדים ולא צד אחד או המחויבות הנה מחויבות של מספר צדדים ולא של צד אחד.

סיכון אשראי חוץ מאזני יסווג בסיווג נחות אם מתקיימים שני התנאים הבאים: (1) קיימת הסתברות, שהינה לפחות אפשרית (Reasonably Possible – ראה סעיף 10.47.ב.ז), לכך שההתחייבות התלויה בגין הסעיף החוץ מאזני תתממש; וגם (2) החובות שיתכן שירכשו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה ראויים לסיווג שאינו טוב יותר מסיווג כחובות נחותים.

"סיכון אשראי פגום" – סיכון אשראי פגום וסיכון אשראי חוץ מאזני פגום.

לעניין זה מובהר כי:

סיכון אשראי חוץ מאזני יסווג כפגום אם מתקיימים שני התנאים הבאים: (1) צפוי (probable) שההתחייבות התלויה בגין הסעיף החוץ מאזני תתממש; וגם (2) החובות שיתכן שירכשו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה ראויים לסיווג כחובות פגומים או שלא ראוי להכיר בהם כנכסים במאזן.

"סכום מדווח" – כהגדרתו בתקן חשבונאות מספר 12 (כפי שתוקן) של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות – הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים.

"סכום נקוב (Notional amount)" –

מספר של יחידות מטבע, מניות, יחידות מידה לסחורות (bushels, pounds), או יחידות אחרות שצוינו במכשיר נגזר.

"ערך נוכחי (Present Value)" –

כלי המשמש על מנת לקשר סכומים עתידיים (תזרימי מזומנים או ערכים) לסכום נוכחי, תוך שימוש בשיעור היות (יישום של גישת ההכנסה). טכניקות ערך נוכחי שונות זו מזו בדרך שבה הן כוללות התאמה לסיכון ובסוג תזרימי המזומנים בהם הן משתמשות. ראה הגדרת טכניקת התאמת שיעור היות בסעיף 19.

"עסקה חזויה (Forecasted transaction)" –

עסקה הצפויה (expected) להתבצע, אשר בגינה אין התקשרות איתנה. כיוון שלא בוצעה עדיין שום עסקה ולא התרחש עדיין שום אירוע וכיוון שהעסקה לכשתבצע או האירוע לכשיתרחש יהיו לפי מחיר השוק באותה עת, עסקה חזויה אינה מקנה לתאגיד הבנקאי שום מחויבות בהווה לויתורים בעתיד.

"פיקדון" – לרבות הלואה מכל סוג;

"פיקדונות לפי מידת הגבייה" –

פיקדונות שפרעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי, ואין לתאגיד סיכון להפסד מהאשראי שניתן מפיקדונות אלה, שלגביהם המפקיד קובע לאיזה לווה או קבוצת לווים יינתנו סכומי הפיקדונות הנ"ל כהלואות ובתנאי שהלוואות אלו ניתנות לפי אותן תקופות ובאותו סוג הצמדה או באותו מטבע שקבע המפקיד;

"פיקדונות מיועדים" –

פיקדונות, שלגביהם המפקיד קובע לאיזה לווה או קבוצת לווים יינתנו סכומי הפיקדונות הנ"ל כהלוואות ובתנאי שהלוואות אלו ניתנות לפי אותן תקופות ובאותו סוג הצמדה או באותו מטבע שבו הועמדו הפיקדונות (אם התאגיד הבנקאי נתן הלוואה במטבע שונה מהמטבע שבו הועמדו הפיקדונות, ייחשבו הפיקדונות כ"מיועדים" רק אם גודר סיכון שער החליפין של מטבע חוץ של הפיקדון או של ההלוואה); החזרת הפיקדונות למפקיד אינה מותנית בגביית האשראים שניתנו מפיקדונות אלה;

"פעילות בחו"ל" – פעילות שביצעה שלוחה בחו"ל;

"צד קשור" – כהגדרתו בתקן חשבונאות בינלאומי 24 בדבר "גילויים בהקשר לצד קשור", למעט בעל עניין;

"ציבור" – למעט הממשלה, ממשלות זרות ובנקים;

"קבוצת חובות (Class of Financing Receivable)" – קבוצה של חובות שנקבעת על בסיס כל הגורמים הבאים:

1. מאפייני הסיכון של החוב
2. השיטה של התאגיד הבנקאי למעקב והערכת סיכון אשראי

"רווח כולל (Comprehensive income)" –

השינוי בהון העצמי (equity) של תאגיד בנקאי במהלך תקופה מעסקאות ומאירועים ונסיבות אחרים הנובעים ממקורות שאינם מקורות של הבעלים (non-owner). שינוי זה כולל את כל השינויים בהון העצמי במהלך תקופה, למעט אלה הנובעים מהשקעות על ידי בעלים ומחלוקות לבעלים.

"ריבית" – לרבות הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית, והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן.

"שווי הוגן (Fair value)" –

המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה (orderly) בין משתתפים בשוק במועד המדידה.

"שיעור החלפת ריבית ליבור (LIBOR swap rate)" –

שיעור הריבית הקבוע בחוזה החלפת שיעורי ריבית במטבע יחיד, בעל סכום נקוב קבוע (constant-notional interest rate swap), שבו הרגל המשתנה מתייחסת לליבור (LIBOR - London Interbank Offered Rate) ללא תוספת מרווח מעבר לליבור בגין רגל משתנה זו. שיעור ריבית קבוע זה הוא השיעור הנגזר אשר יביא לכך שהשווי ההוגן של חוזה ההחלפה במועד תחילתו יהיה שווה לאפס, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הקבועים, המבוסס על אותו שיעור שווה לערך הנוכחי של תזרימי המזומנים המשתנים.

16. חתימות ותאריך הדוחות הכספיים

- א. הדוחות הכספיים ייחתמו בשם התאגיד הבנקאי, בידי יו"ר הדירקטוריון, המנהל הכללי והחשבונאי הראשי, כאמור בסעיף ג. להלן. יצוין תאריך החתימה ובצד כל חתימה יצוין שם החותם ותפקידו בתאגיד הבנקאי.
- ב. כאשר נבצר מיו"ר הדירקטוריון, המנהל הכללי או החשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים, התאגיד הבנקאי יפנה אל המפקח על הבנקים שבמקרים מיוחדים יהיה מוכן לשקול להתיר חתימה בידי דירקטור שהדירקטוריון הסמיך במקום כל אחד מאלה לצורך חתימה על הדוחות הכספיים למועד מסוים.
- ג. כאשר נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים לעניין הדוח הכספי מקיים את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 305 "חשבונאי ראשי", יחתום החשבונאי הראשי ויצוין תוארו.

17. חליפין בניירות ערך

נרכשו ניירות ערך חלף ניירות ערך אחרים שהחזיק התאגיד הבנקאי יובאו פרטי העסקה ונסיבותיה ויצוינו כללי החשבונאות לפיהם נרשמה (ראה, אם רלבנטי, סעיף 21 להוראות הדיווח לציבור). למרות האמור לעיל, בעסקאות בהן החליף בנק ישראל מלווה קצר מועד במלוות מדינה אחרים, יצוינו סך העסקאות וכללי החשבונאות לפיהם נרשמו.

17א. מענקי ממשלה

תאגיד בנקאי יישם את תקן חשבונאות בינלאומי 20 "הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי". ביישום התקן יחול האמור להלן:

א. במקום ההפניות המפורטות להלן תבוא הפנייה להוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים בישראל:

- (1) ההפניה לתקן חשבונאות בינלאומי 39, שנכללה בסעיף 10א לתקן.
- (2) ההפניה לתקן חשבונאות בינלאומי 37, שנכללה בסעיף 11 לתקן.
- (3) ההפניה לתקן חשבונאות בינלאומי 1, שנכללה בסעיף 29א לתקן.

ב. יש להשתמש בהגדרת שווי הוגן בסעיף 19 להוראות הדיווח לציבור.

18. חכירות

תאגיד בנקאי יישם את תקן חשבונאות בינלאומי 17, חכירות (להלן – בסעיף זה התקן). ביישום התקן יחול האמור להלן:

- א. כאשר קיימת הגדרה בהוראות הדיווח לציבור למונח שמוגדר בתקן, יש להשתמש בהגדרה בהוראות הדיווח לציבור במקום ההגדרה שנכללה בתקן.
- ב. במקום הפניות שנכללו בתקן לתקני דיווח כספי בינלאומיים שטרם אומצו בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים בישראל.
- ג. כאשר תאגיד בנקאי מחליט לסווג חכירה כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית במקום שבו יישום כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב היה מביא לסיווג אחר של החכירה, על התאגיד הבנקאי לתעד את הסיבה להחלטה זו.

18א. ירידת ערך נכסים

- א. הטיפול החשבונאי בירידת ערך נכסים ייעשה בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 36 בדבר "ירידת ערך נכסים" (להלן בסעיף זה – תקן 36). התקן ייושם לצורך טיפול חשבונאי בירידת ערך של כל הנכסים של התאגיד הבנקאי, למעט:
- (1) סעיפים שהוצאו מתחולת תקן 36 בסעיף 2 (א)-(ט) לתקן.
 - (2) נכסים פיננסיים לגביהם נדרש גילוי בביאור על שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, לרבות ניירות ערך (ירידת שווי ניירות ערך תטופל כמפורט בסעיף 26א).
 - (3) נכסים אחרים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו (נכסים אלה יטופלו כנדרש בסעיף 35א.(4)).

1א. ביישום תקן 36 יחול האמור להלן:

- (1) במקום ההפניות שנכללו בתקן 36 לתקני דיווח כספי בינלאומיים שטרם אומצו בהוראות הדיווח לציבור יבואו הפניות להוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים בישראל. במסגרת זו מובהר כי:
 - א) במקום ההפניה לתקן דיווח כספי בינלאומי 8, מגזרי פעילות, שנכללה בסעיף 80 לתקן 36, תבוא הפניה לסעיף 79 בהוראות הדיווח לציבור.
 - ב) במקום הגדרת "שוק פעיל" שנכללה בסעיף 6 לתקן 36, יש להשתמש בהגדרת שוק פעיל בהוראות הדיווח לציבור.
 - ג) במקום הגדרת "שווי הוגן בניכוי עלויות למכירה" שנכללה בסעיף 6 לתקן 36, יש להשתמש בהגדרת שווי הוגן בסעיף 1 להוראות הדיווח לציבור, בניכוי עלויות למכירה.
- (2) עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב
 - א) אם מתקיים סימן אחד או יותר לירידת ערך של עלויות תוכנה כאמור מהסימנים שצוינו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב (SOP 98-1 Accounting for the costs of Computer Software Developed or obtained for Internal Use – להלן בסעיף זה – ה-SOP) יש לבחון ירידת ערך שלהן בהתאם לתקן 36.
 - ב) אם מתקיים סימן אחד או יותר מהסימנים המצביעים על כך שלא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם ויעשה בה שימוש (סעיף 35 ל-SOP), תאגיד בנקאי יבחן ירידת ערך שלהן בהתאם לתקן 36, או ימדוד אותה לפי תקן דיווח כספי בינלאומי 5, לפי העניין. במצב זה קיימת חזקה כי שווי השימוש בתוכנה כאמור אינו גבוה מהשווי ההוגן שלה בניכוי עלויות מכירה, וכי השווי ההוגן של נכס תוכנה כאמור הוא אפס.
 - (3) פרשנות מספר 10 של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי בדבר "דיווח כספי לתקופות ביניים וירידת ערך" תחול על הנכסים עליהם חל תקן 36 בהתאם לסעיף זה.
 - (4) להנחיות נוספות בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי בנוגע לירידת ערך של מוניטין ונכסים לא מוחשיים שנרכשו בצירוף עסקים ראה סעיף 9 להוראות הדיווח לציבור.

א2. ירידת ערך השקעות בחברות כלולות

- (א) הטיפול החשבונאי בירידת ערך של השקעה בחברה כלולה ייעשה בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 28 בדבר "השקעות בחברות כלולות" ובהוראות הדיווח לציבור (ראה סעיף 32 להוראות).
- (ב) לצורך בחינה אם מתקיימים סימנים לירידת ערך של השקעה בחברה כלולה יש ליישם את האמור בסעיפים 58-70 בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 בדבר "מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה", ואת האמור בהחלטת רשות ניירות ערך בישראל 1-4 קווים מנחים לבחינת צורך בהפחתת השקעות קבע.
- (ג) בתקופות הדיווח העוקבות לתקופה בה נדרש תאגיד בנקאי המחזיק ליצור לראשונה הפרשה לירידת ערך בגין השקעה בחברה הכלולה, תוצג ההשקעה בחברה הכלולה על פי הנמוך מבין הסכום בר-ההשבה לבין חשבון ההשקעה לפי שיטת השווי המאזני. הסכום בר-ההשבה יחושב בכל תקופת דיווח בה קיימים סימנים כי חל שינוי בסכום בר-ההשבה.
- ב. במסגרת הביאור על המדיניות החשבונאית ינתן גילוי כמפורט להלן:
- (1) המדיניות החשבונאית בנושא ירידת ערך נכסים, לרבות מידע בדבר:
- (א) אופן הזיהוי של הנכסים בגינם נבחנים הפסדים לירידת ערך (נכס בודד, יחידה מניבה מזומנים וכו').
- (ב) הנחות מפתח ששימשו בקביעת הסכום בר ההשבה של נכסים (יחידות מניבות-מזומנים) במהלך התקופה.
- (2) גילוי אחר הנדרש לפי תקן 36, או, כאשר רלבנטי, הפניה לביאורים בהם נכלל גילוי זה.
- ג. לא ייעשו הפרשות יתר להפסדים או להתחייבויות או הפחתות יתר של נכסים קבועים שלא לפי שיטות פחת ושיעורי פחת או הפחתה מקובלים. הפחתת מלוא העלות של נכסים קבועים בשנת הרכישה אינה נחשבת כשיטת פחת מקובלת.

19. מדידת שווי הוגן¹

א. סקירה כללית ורקע²

1. סעיף זה:

א. מגדיר שווי הוגן.

ב. קובע מסגרת למדידת שווי הוגן.

ג. דורש גילוי לגבי מדידות שווי הוגן.

א1. סעיף זה מסביר כיצד למדוד שווי הוגן למטרות דיווח כספי. הוא אינו דורש מדידות שווי הוגן בנוסף לאלו הנדרשות או מותרות בסעיפים אחרים³, ואינו מיועד ליצור טכניקות הערכה או להשפיע על פרקטיקות הערכה מקובלות מעבר לדיווח כספי.

ב1. שווי הוגן הוא מדידה מבוססת שוק ולא מדידה ספציפית לישות. עבור נכסים והתחייבויות מסוימים, עסקאות נצפות בשוק או מידע מהשוק עשויים להיות זמינים. עבור נכסים והתחייבויות אחרים, ייתכן כי עסקאות נצפות בשוק או מידע מהשוק לא יהיו זמינים. עם זאת, המטרה של מדידת שווי הוגן בשני המקרים זהה – אמידת המחיר בו עסקה רגילה למכירת נכס או להעברת התחייבות תתקיים בין משתתפים בשוק במועד המדידה בתנאי השוק הנוכחיים (דהיינו, **מחיר היציאה** במועד המדידה מנקודת מבט של משתתף בשוק המחזיק בנכס או החייב בהתחייבות).

ג1. כאשר המחיר עבור נכס או התחייבות זהים אינו נצפה, התאגיד הבנקאי המדווח מודד שווי הוגן באמצעות שימוש בטכניקות הערכה אחרות, תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים רלוונטיים ושימוש מזערי בנתונים לא-נצפים. מאחר ששווי הוגן הוא מדידה מבוססת שוק, הוא נמדד תוך שימוש בהנחות בהם משתתפים בשוק ישתמשו לשם תמחור נכס או התחייבות, לרבות הנחות לגבי סיכון. כתוצאה מכך, כוונת התאגיד הבנקאי המדווח להחזיק בנכס או לסלק או לעמוד בהתחייבות אינה רלוונטית במדידת שווי הוגן.

ד1. הגדרת שווי הוגן מתמקדת בנכסים ובהתחייבויות, מאחר שהם נושא עיקרי במדידות חשבונאיות. כמו כן, יש ליישם סעיף זה עבור מכשירים הנמדדים בשווי הוגן המסווגים בהון בעלי המניות.

¹ סעיף זה מבוסס על תרגום תת נושא 820-10 "Fair Value Measurement" בקודיפיקציה של תקני החשבונאות בארה"ב (להלן- הקודיפיקציה). מספור הסעיפים הקטנים בסעיף זה תואם את מספור הסעיפים בקודיפיקציה 820-10. כך לדוגמה:

סעיף 820-10-05-1 בקודיפיקציה תורגם בסעיף 1.א.19.

² מבוסס על חלק 820-10-05 בקודיפיקציה.

³ בסעיף זה – סעיפים אחרים – פרסומים חשבונאיים שחלים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן חלקים אחרים בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ב. תחולה וחריגים לתחולה⁴

הנחיות כלליות

1. למעט האמור להלן, סעיף זה חל כאשר סעיף אחר דורש או מתיר מדידות שווי הוגן או גילוי לגבי מדידות שווי הוגן (ומדידות, כגון שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה, המבוססות על שווי הוגן או גילוי לגבי מדידות אלה).

שיקולים נוספים

מקרים שאינם בתחולה

2. הסעיף "מדידת שווי הוגן" אינו מיושם במקרים הבאים:
 - א. עקרונות חשבונאיים המתייחסים לעסקאות תשלום מבוסס מניות.
 - ב. סעיפים אחרים הדורשים או מתירים מדידות, הדומות לשווי הוגן, אולם אינן מיועדות למדוד שווי הוגן.
 - ג. לא נכלל.

חריגים משיקולים מעשיים לסעיף זה

3. הסעיף "מדידת שווי הוגן" אינו מבטל את החריגים משיקולים מעשיים (practicability exceptions) למדידות שווי הוגן הנמצאים בתחולת סעיף זה.
 - א. לא נכלל.
 - ב. לא נכלל.
 - ג. לא נכלל.
 - ד. לא נכלל.
 - ה. לא נכלל.
4. לא נכלל.
5. לא נכלל.

ג. הגדרות⁵

שוק פעיל

שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

שוק בתיווך

שוק בו סוחרים מנסים להתאים בין מוכרים לקונים, אך אינם מוכנים לסחור עבור עצמם. במילים אחרות, סוחרים אינם משתמשים בהון העצמי שלהם בכדי להחזיק מלאי של הפריטים בהם הם עושי שוק. הסוחר יודע מהם מחירי הרכישה והמכירה המוצעים על ידי הצדדים המתייחסים, אך כל צד אינו מודע לדרישות המחיר של צד אחר. מחירי עסקאות שהושלמו הינם זמינים לעתים. שווקים בתיווך כוללים רשתות תקשורת אלקטרוניות, בהן מבוצעת התאמה בין הוראות רכישה ומכירה ושוקי נדל"ן מסחרי ונדל"ן לדיר.

⁴ מבוסס על חלק 820-10-15 בקודיפיקציה.

⁵ מבוסס על חלק 820-10-20 בקודיפיקציה.

גישת העלות

טכניקת הערכת שווי המשקפת את הסכום שהיה נדרש כיום על מנת להחליף את קיבולת השירות (service capacity) של נכס (נקראת לעתים קרובות, עלות השחלוף השוטפת (current replacement cost)).

סיכון אשראי

לצורך פריט המגודר בגידור שווי הוגן, סיכון אשראי הוא הסיכון בשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר הניתנים לייחוס לכל אחד מהבאים:

- א. שינויים באיכות האשראי של החייב
- ב. שינויים במרווח מעל שיעור הריבית המהווה עוגן להשוואה (benchmark) בהתייחס לענף האשראי של הפריט המגודר בעת יצירת הגידור.
- לצורך עסקת גידור בגידור תזרים מזומנים, סיכון האשראי הוא הסיכון בשינויים בתזרימי המזומנים בעסקת הגידור הניתנים לייחוס לכל אחד מהבאים:
- א. כשל
- ב. שינויים באיכות האשראי של החייב
- ג. שינויים במרווח מעל שיעור הריבית המהווה עוגן להשוואה בהתייחס לענף האשראי של הנכס הפיננסי או התחייבות הקשורים בעת יצירת הגידור.

סיכון מטבע

הסיכון לכך שיהיו תנודות בשווי ההוגן או בתזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי, בשל שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ.

שוק סוחרים (Dealer Market)

שוק בו הסוחרים מוכנים לסחור (לרכוש או למכור עבור עצמם), ולכן מספקים נזילות על ידי שימוש בהונס להחזקת מלאי של הפריטים בהם הם עושים שוק. מחירי רכישה ומכירה מוצעים (המשקפים את המחיר בו הסוחר מוכן לרכוש והמחיר בו הסוחר מוכן למכור, בהתאמה) הינם זמינים בקלות רבה יותר מאשר מחירי הסגירה. שווקים מעבר לדלפק (בהם המחירים מדווחים באופן פומבי על ידי מערכות הנאסד"ק או על ידי Pink Sheets LLC) הינם שוקי סוחרים. לדוגמה, השוק לאגרות החוב של ממשלת ארה"ב הוא שוק סוחרים. שוקי סוחרים קיימים גם עבור נכסים והתחייבויות אחרים, לרבות מכשירים פיננסיים אחרים, סחורות ונכסים פיזיים (למשל, ציוד משומש).

טכניקת התאמת שיעור היוון

טכניקת ערך נוכחי העושה שימוש בשיעור היוון מותאם לסיכון ובתזרימי מזומנים חוזיים, מובטחים או צפויים ביותר.

מחיר כניסה

המחיר המשולם כדי לרכוש נכס או המתקבל בכדי ליטול התחייבות בעסקת חליפין.

שוק בורסאי (exchange market)

שוק בו מחירי הסגירה זמינים בקלות וגם מייצגים באופן כללי שווי הוגן. דוגמה לשוק כזה היא הבורסה לניירות ערך בניו יורק.

מחיר יציאה

המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות.

תזרים מזומנים צפוי

ממוצע משוקלל-הסתברות (דהיינו, ממוצע התפלגות) של תזרימי מזומנים עתידיים אפשריים.

שימוש מיטבי

שימוש בנכס לא-פיננסי על ידי משתתפים בשוק שיביא למקסימום את ערך הנכס או קבוצת הנכסים וההתחייבויות (לדוגמה, עסק) שבה ייעשה שימוש בנכס.

גישת ההכנסה

טכניקת הערכת שווי המבצעת המרת סכומים עתידיים (לדוגמה, תזרימי מזומנים או הכנסות והוצאות) לסכום נוכחי יחיד (מהוון). מדידת השווי ההוון נקבעת על בסיס השווי שנגזר מהציפיות הנוכחיות של השוק לגבי סכומים עתידיים אלה.

נתונים

ההנחות בהן היו משתמשים משתתפים בשוק לשם תמחור הנכס או ההתחייבות, לרבות הנחות לגבי סיכון, כגון:

א. הסיכון הגלום בטכניקת הערכת שווי מסוימת המשמשת למדידת שווי הוון (כמו מודל תמחור).

ב. הסיכון הגלום בנתונים בהם משתמשת טכניקת הערכת השווי.

נתונים עשויים להיות נצפים או לא-נצפים.

סיכון שיעור ריבית

סיכון בגין שינויים בשווי ההוון או בתזרימי המזומנים של פריט מגודר הניתנים ליחוס לשינויים בשיעור הריבית המהווה עוגן להשוואה.

ישות משפטית

מבנה משפטי כלשהו המשמש לביצוע פעולות או להחזקה בנכסים. חברות, שותפויות, חברות בערבון מוגבל ונאמנויות עם נותן מענק (grantor trusts) הן דוגמאות מסוימות למבנים כאלה.

נתוני רמה 1

מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לתאגיד הבנקאי המדווח יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.

נתוני רמה 2

נתונים הנצפים עבור הנכס או ההתחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.

נתוני רמה 3

נתונים לא-נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.

התחייבות שהונפקה עם חיזוק אשראי של צד שלישי שאינו ניתן להפרדה

התחייבות המונפקת עם חיזוק אשראי המתקבל מצד שלישי, כגון חוב המונפק עם ערבות פיננסית מצד שלישי, המבטיחה את מחויבות המנפיק לתשלום.

הנהלה

אנשים האחראיים על השגת מטרות הישות, שיש להם הסמכות לקבוע מדיניות ולקבל החלטות שבאמצעותן יושגו מטרות אלה. ההנהלה כוללת בדרך כלל את חברי הדירקטוריון, המנכ"ל, סמנכ"ל התפעול, הסמנכ"ל הממונה על פעולות העסק העיקריות (כגון מכירות, מנהלה או כספים) ואנשים אחרים המבצעים פעולות דומות של קבלת החלטות. אנשים ללא תארים רשמיים עשויים גם כן להיות חברי הנהלה.

גישת השוק

טכניקת הערכת שווי המשתמשת במחירים ובמידע רלוונטי אחר המופק מעסקאות בשוק בהן מעורבים נכסים, התחייבויות או קבוצת נכסים והתחייבויות כגון עסק, זהים או בני השוואה (דהיינו, דומים).

משתתפים בשוק

קונים ומוכרים בשוק העיקרי (principal market) (או המועיל ביותר (most advantageous)) עבור הנכס או ההתחייבות שיש להם כל המאפיינים הבאים:

א. הם בלתי תלויים זה בזה, דהיינו הם אינם **צדדים קשורים**, אף על פי שניתן להשתמש במחיר עסקה של צד קשור במדידת שווי הוגן, אם לתאגיד הבנקאי המדווח יש ראיות לכך שהעסקה היתה בהתקשרות בתנאי שוק

ב. הם בעלי-ידע (knowledgeable), בעלי הבנה סבירה לגבי הנכס או ההתחייבות ולגבי העסקה בהתבסס על כל המידע הזמין, לרבות מידע שעשוי להתקבל על ידי פעולות בדיקת נאותות רגילות ומקובלות

ג. הם יכולים להתקשר בעסקה בנכס או בהתחייבות

ד. הם מעוניינים להתקשר בעסקה בנכס או בהתחייבות, דהיינו, יש להם מוטיבציה אך הם אינם מוכרחים או מחויבים בדרך אחרת לעשות זאת.

נתונים הנתמכים על ידי נתוני שוק

נתונים הנגזרים בעיקר מנתוני שוק נצפים, או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים בדרך של מתאם או באמצעים אחרים.

סיכון שוק

הסיכון שיחולו תנודות בשווי ההוגן או בתזרימי מזומנים עתידיים של מכשיר פיננסי בשל שינויים במחירי שוק. סיכון שוק כולל:

א. סיכון שיעור ריבית

ב. סיכון מטבע

ג. סיכון מחיר אחר.

השוק המועיל ביותר

השוק המביא למקסימום את הסכום שהיה מתקבל במכירת הנכס או מביא למינימום את הסכום שהיה משולם בהעברת ההתחייבות, לאחר שהובאו בחשבון עלויות עסקה ועלויות הובלה.

סיכון אי ביצוע (nonperformance risk)

הסיכון שישות לא תעמוד במחויבותה. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי המדווח עצמו, אך אינו מוגבל אליו.

נתונים נצפים

נתונים המפותחים תוך שימוש בנתוני שוק, כגון מידע הזמין באופן פומבי לגבי אירועים או עסקאות שהתרחשו בפועל, המשקפים את ההנחות שמשתתפים בשוק היו משתמשים בהן לשם תמחור הנכס או ההתחייבות.

עסקה רגילה

עסקה המתבססת על ההנחה כי קיימת חשיפה לשוק במהלך פרק זמן לפני מועד המדידה, על מנת לאפשר פעילויות שיווק רגילות ומקובלות (usual and customary) בעסקאות שמעורבים בהן נכסים או

התחייבויות שכאלה; אין מדובר בעסקה כפויה (לדוגמה, פירוק כפוי או מכירה בתנאי מצוקה (distress sale)).

סיכון מחיר אחר

הסיכון שיחולו תנודות בשווי ההון או בתזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי בשל שינויים במחירים בשוק (שאינם נובעים מסיכון שיעור ריבית או מסיכון מטבע), בין אם שינויים אלה יגרמו על ידי גורמים ספציפיים למכשיר הפיננסי הנפרד (individual) או למנפיק שלו ובין אם על ידי גורמים המשפיעים על כל המכשירים הפיננסיים הדומים הנסחרים בשוק.

שוק עיקרי

השוק שהוא בעל הנפח ורמת הפעילות הגבוהים ביותר עבור הנכס או ההתחייבות.

שוק בין צד עיקרי לצד עיקרי (principal-to-principal market)

שוק בו עסקאות, בין אם מדובר על יצירות (originations) ובין אם מדובר על מכירות חוזרות (resales), נדונות באופן עצמאי ללא תיווך. מידע מועט בלבד על עסקאות אלה עשוי להתפרסם באופן פומבי.

שווי הון הניתן לקביעה בקלות

לא נכלל.

פרמיית סיכון

פיצוי הנדרש על ידי משתתפים בשוק שהם שונאי סיכון (risk averse) על נטילת אי-הוודאות הגלומה בתזרימי המזומנים של נכס או התחייבות. נקרא גם התאמה לסיכון.

סיכון סיסטמתי

הסיכון המשותף שנכס או התחייבות חולקים עם פריטים אחרים בתיק השקעות (portfolio) מגוון. תיאורית תיק ההשקעות גורסת כי בשוק הנמצא בשיווי משקל, המשתתפים בשוק יפוצו רק בגין נטילת הסיכון הסיסטמתי הגלום בתזרימי המזומנים. (בשווקים לא יעילים או שאינם בשיווי משקל, צורות אחרות של תשואה או פיצוי עשויות להיות זמינות). נקרא גם סיכון בלתי ניתן לפיזור (nondiversifiable).

עלויות עסקה

העלויות הנדרשות כדי למכור נכס או להעביר את ההתחייבות בשוק העיקרי (או המועיל ביותר) של הנכס או ההתחייבות, הניתנות לייחוס במישרין להיפטרות מהנכס או להעברת ההתחייבות, ועומדות בשני הקריטריונים הבאים:

- הן נובעות במישרין מהעסקה והכרחיות לעסקה.
- הן לא היו מתהוות לישות אילו ההחלטה למכור את הנכס או להעביר את ההתחייבות לא היתה מתקבלת (בדומה לעלויות מכירה).

עלויות הובלה

העלויות שיתהוו בהעברת הנכס ממקומו הנוכחי לשוק העיקרי (או המועיל ביותר) שלו.

יחידה חשבונאית (unit of account)

הרמה שבה נכס או התחייבות מקובצים (aggregated) או מפוצלים (disaggregated) בסעיפים אחרים לצורך הכרה.

נתונים לא-נצפים

נתונים, שלגביהם נתוני שוק אינם זמינים, המפותחים תוך שימוש במידע הטוב ביותר הזמין לגבי ההנחות שמשותפות בשוק היו משתמשים בהן בתמחור הנכס או ההתחייבות.

סיכון לא-סיסטמטי

הסיכון הספציפי עבור נכס מסוים או התחייבות מסוימת. נקרא גם סיכון ניתן לפיזור (diversifiable).

ישות בעלת זכויות משתנות

ישות משפטית הכפופה לאיחוד על פי ההוראות שבסעיף 22.

ד. מדידה לראשונה⁶

1. המסגרת למדידת שווי הוגן, שחלה הן במדידה לראשונה והן במדידה העוקבת אם שווי הוגן נדרש או מותר בסעיפים אחרים, נדונה בעיקר בסעיף 19.ה. סעיף זה קובע הנחיות נוספות ספציפיות ליישום המסגרת במדידה לראשונה.

2. כאשר נכס נרכש או התחייבות ניטלת בעסקת חליפין עבור נכס או ההתחייבות, מחיר העסקה הוא המחיר ששולם כדי לרכוש את הנכס או שהתקבל כדי ליטול את ההתחייבות (מחיר כניסה). בניגוד לכך, השווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות הוא המחיר שהיה מתקבל כדי למכור את הנכס או שהיה משולם כדי להעביר את ההתחייבות (מחיר יציאה). ישויות לא בהכרח מוכרות נכסים במחירים ששולמו לצורך רכישתם. בדומה, ישויות לא בהכרח מעבירות התחייבות במחירים שהתקבלו עבור נטילתן.

3. במקרים רבים, מחיר העסקה יהיה שווה לשווי ההוגן (לדוגמה, כך עשוי להיות הדבר כאשר במועד העסקה, העסקה לרכישת נכס מתבצעת בשוק בו הנכס יימכר).

א. בוטל.

ב. בוטל.

ג. בוטל.

ד. בוטל.

3א. לצורך קביעה אם שווי הוגן במועד ההכרה לראשונה שווה למחיר העסקה, התאגיד הבנקאי המדווח יביא בחשבון גורמים ספציפיים לעסקה ולנכס או להתחייבות. לדוגמה, מחיר העסקה עשוי שלא לייצג את השווי ההוגן של נכס או התחייבות במועד ההכרה לראשונה, אם מתקיים תנאי כלשהו מהתנאים הבאים:

א. העסקה היא בין צדדים קשורים, אף על פי שהמחיר בעסקה עם צד קשור עשוי לשמש כנתון למדידת שווי הוגן אם לתאגיד הבנקאי המדווח יש ראיות לכך שההתקשרות בעסקה היתה בתנאי שוק.

ב. העסקה מתבצעת תחת לחץ, או שהמוכר מאולץ לקבל את המחיר בעסקה. לדוגמה, כך עשוי להיות הדבר אם המוכר נמצא בקשיים פיננסיים.

ג. היחידה החשבונאית המיוצגת על ידי מחיר העסקה שונה מהיחידה החשבונאית של הנכס או ההתחייבות הנמדדים בשווי הוגן. לדוגמה, כך עשוי להיות הדבר אם הנכס או ההתחייבות הנמדדים בשווי הוגן הם רק אחד מהרכיבים שבעסקה (לדוגמה, בצירוף עסקים), אם העסקה כוללת זכויות והטבות לא חוזיות

⁶ מבוסס על חלק 30-10-820 בקודיפיקציה.

(unstated) אותן יש למדוד בנפרד בהתאם לסעיף אחר, או אם מחיר העסקה

כולל עלויות עסקה.

- ד. השוק בו מבוצעת העסקה שונה מהשוק העיקרי (או השוק המועיל ביותר). לדוגמה, שווקים אלה עשויים להיות שונים אם התאגיד הבנקאי המדווח הוא סוחר המתקשר בעסקאות עם לקוחות בשוק הקמעונאי, אך השוק העיקרי (או המועיל ביותר) לעסקת היציאה (exit transaction) הוא עם סוחרים אחרים בשוק סוחרים.

4. בוטל.
5. חלק א' בנספח י"ד מדגים מצבים בהם המחיר בעסקה שמעורב בה מכשיר נגזר עשוי (ועשוי שלא) להיות שווה לשווי ההוגן של המכשיר.
6. אם סעיף אחר דורש או מתיר לתאגיד הבנקאי המדווח למדוד לראשונה נכס או התחייבות בשווי הוגן, ומחיר העסקה שונה משווי הוגן, התאגיד הבנקאי המדווח יכיר ברווח והפסד ברווח או בהפסד שנוצר, למעט אם הסעיף האחר קובע אחרת.

ה. מדידה עוקבת⁷

1. מסגרת העבודה למדידת שווי הוגן, המיושמת הן במדידה לראשונה והן במדידה העוקבת אם סעיפים אחרים דורשים או מתירים שווי הוגן, נדונה בעיקר בסעיף זה. סעיף 19.ד קובע הנחיות נוספות ספציפיות ליישום המסגרת במדידה לראשונה. חלק זה מאורגן כדלהלן:

- א. הגדרת שווי הוגן.
- ב. טכניקות שווי הוגן.
- ג. נתונים בהם משתמשות טכניקות הערכת השווי.
- ד. מדרג השווי ההוגן.

הגדרת שווי הוגן

2. שווי הוגן מוגדר כמחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או כמחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה (orderly) בין משתתפים בשוק במועד המדידה.
- א2. המשך הנחיות אלו מאורגנות כדלהלן:
- א. הנכס או ההתחייבות.
- ב. העסקה.
- ג. משתתפים בשוק.
- ד. המחיר.
- ה. יישום לגבי נכסים לא-פיננסיים.
- ו. יישום לגבי התחייבויות ומכשירים המסווגים בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי המדווח.

⁷ מבוסס על חלק 35-10-820 בקודיפיקציה.

ז. יישום לגבי נכסים פיננסיים ולגבי התחייבויות פיננסיות עם פוזיציות מקזות של

סיכוני שוק או של סיכון אשראי של צד נגדי.

הנכס או ההתחייבות

ב2. מדידת שווי הוגן מתייחסת לנכס מסוים או להתחייבות מסוימת. לכן, במדידת שווי הוגן, התאגיד הבנקאי המדווח יביא בחשבון את המאפיינים של הנכס או ההתחייבות אם משתתפים בשוק יביאו בחשבון מאפיינים אלה לשם תמחור הנכס או ההתחייבות במועד המדידה. מאפיינים כאלה כוללים, למשל:

א. המצב והמיקום של הנכס.

ב. הגבלות, אם ישנן, על המכירה או על השימוש בנכס.

ג2. ההשפעה על המדידה בגין מאפיין מסוים תשתנה בהתאם לשאלה כיצד מאפיין זה יובא בחשבון על ידי משתתפים בשוק. סעיף 51 בחלק א' בנספח י"ד מדגים את השפעת המגבלה על מדידת השווי ההוגן.

ד2. הנכס או ההתחייבות הנמדדים בשווי הוגן יכולים להיות אחד מהבאים:

א. נכס נפרד (standalone) או התחייבות נפרדת (לדוגמה, **מכשיר פיננסי** או נכס לא-פיננסי)

ב. קבוצת נכסים, קבוצת התחייבויות, או קבוצה של נכסים והתחייבויות (לדוגמה, יחידה מדווחת (reporting unit) או עסק).

ה2. הקביעה אם הנכס או ההתחייבות הם נכס נפרד או התחייבות נפרדת, קבוצת נכסים, קבוצת התחייבויות או קבוצה של נכסים והתחייבויות, למטרות הכרה או גילוי, תלויה ביחידה החשבונאית שלהם. היחידה החשבונאית של הנכס או ההתחייבות צריכה להיקבע על פי הסעיף הדורש או מתיר מדידת שווי הוגן, למעט כפי שנקבע בסעיף זה.

העסקה

3. מדידת שווי הוגן מתבססת על ההנחה שהנכס או ההתחייבות מוחלפים בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק, למכירת הנכס או להעברת ההתחייבות במועד המדידה בתנאי השוק הנוכחיים.

4. בוטל.

5. מדידת שווי הוגן מתבססת על ההנחה שהעסקה למכירת הנכס או להעברת ההתחייבות מתבצעת באחד מהבאים:

א. בשוק העיקרי של הנכס או ההתחייבות

ב. בהיעדר שוק עיקרי, בשוק המועיל ביותר של הנכס או ההתחייבות.

א5. התאגיד הבנקאי המדווח אינו צריך לבצע חיפוש ממצה (exhaustive) של כל השווקים האפשריים בכדי לזהות את השוק העיקרי או את השוק המועיל ביותר, בהיעדר שוק עיקרי, אולם עליו להביא בחשבון את כל המידע הזמין באופן סביר. בהיעדר ראיה אחרת, ההנחה היא כי השוק בו התאגיד הבנקאי המדווח יתקשר בדרך כלל בעסקה למכירת הנכס או להעברת ההתחייבות הוא השוק העיקרי, או השוק המועיל ביותר בהיעדר שוק עיקרי.

6. אם קיים שוק עיקרי לנכס או להתחייבות, מדידת השווי הוגן תייצג את המחיר באותו שוק (בין אם מחיר זה נצפה (observable) במישרין או נאמד תוך שימוש בטכניקת הערכת שווי אחרת), גם אם המחיר בשוק אחר עשוי להיות מועיל יותר במועד המדידה.

א.6. לתאגיד הבנקאי המדווח חייבת להיות גישה לשוק העיקרי (או המועיל ביותר) במועד המדידה. מאחר שייתכן כי לישויות שונות (ולעסקים הנמנים על ישויות אלה) עם פעילויות שונות תהיה גישה לשווקים שונים, השוק העיקרי (או המועיל ביותר) של אותו נכס או התחייבות עשוי להיות שונה עבור ישויות שונות (ועסקים בתוך ישויות אלה). לכן, השוק העיקרי (או המועיל ביותר) (ולכן, משתתפים בשוק) צריכים להבחין מנקודת המבט של התאגיד הבנקאי המדווח, כך שייתכנו הבדלים בין ובקרב ישויות העוסקות בפעילויות שונות.

ב.6. אף על פי שתאגיד בנקאי מדווח חייב להיות בעל גישה לשוק, התאגיד הבנקאי המדווח לא צריך להיות מסוגל למכור את הנכס המסוים או להעביר את ההתחייבות המסוימת במועד המדידה על מנת למדוד שווי הוגן על בסיס המחיר בשוק זה.

ג.6. גם אם אין שוק נצפה על מנת לתת מידע על תמחור לגבי המכירה של נכס או ההעברה של התחייבות במועד המדידה, מדידת שווי הוגן תתבסס על ההנחה כי עסקה מתבצעת במועד זה ונבחנת מנקודת המבט של משתתף בשוק המחזיק בנכס או חייב בהתחייבות. עסקה זו שנקבעה כהנחה קובעת בסיס לאמידת המחיר למכירת הנכס או להעברת ההתחייבות.

7. בוטל.

8. בוטל.

משתתפים בשוק

9. תאגיד בנקאי מדווח ימדוד את השווי ההוגן של נכס או התחייבות תוך שימוש בהנחות שמשתתפים בשוק היו משתמשים בהן לשם תמחור הנכס או ההתחייבות, בהנחה כי משתתפים בשוק פועלים לטובת האינטרס הכלכלי המיטבי שלהם. בפיתוח הנחות אלה, התאגיד הבנקאי המדווח אינו נדרש לזהות משתתפים ספציפיים בשוק. במקום זאת, על התאגיד הבנקאי המדווח לזהות מאפיינים שמייחדים משתתפים בשוק באופן כללי, בהתחשב בגורמים ספציפיים לכל אחד מהבאים:

א. הנכס או ההתחייבות

ב. השוק העיקרי (או המועיל ביותר) של הנכס או ההתחייבות

ג. המשתתפים בשוק שהתאגיד הבנקאי המדווח היה מבצע איתם את העסקה בשוק הזה.

המחיר

א.9. שווי הוגן הוא המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בשוק העיקרי (או המועיל ביותר) במועד המדידה בתנאי השוק הנוכחיים (דהיינו, **מחיר יציאה**), בין אם מחיר זה נצפה במישרין ובין אם הוא נאמד תוך שימוש בטכניקת הערכת שווי אחרת.

ב.9. המחיר בשוק העיקרי (או המועיל ביותר) המשמש למדידת השווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות לא יותאם בגין **עלויות עסקה**. עלויות עסקה יטופלו בהתאם לסעיפים

אחרים. עלויות עסקה אינן מאפיין של הנכס או של ההתחייבות; במקום זאת, הן ספציפיות לעסקה והן ישתנו בהתאם לדרך שבה התאגיד הבנקאי המדווח מבצע עסקה בנכס או בהתחייבות.

ג9. עלויות עסקה אינן כוללות **עלויות הובלה**. אם המיקום הוא מאפיין של הנכס (כמו, למשל, לגבי סחורה (commodity)), המחיר בשוק העיקרי (או המועיל ביותר) יותאם בגין העלויות, אם יש כאלה, שהיו מתהוות לצורך העברת הנכס ממיקומו הנוכחי אל השוק הזה.

יישום לגבי נכסים לא-פיננסיים

10. בוטל.

שימוש מיטבי בנכס לא-פיננסי

10א. מדידת שווי הוגן של נכס לא-פיננסי מביאה בחשבון את יכולתו של משתתף בשוק להפיק הטבות כלכליות על ידי שימוש בנכס ב**שימוש מיטבי** או על ידי מכירתו למשתתף אחר בשוק שיעשה בנכס שימוש מיטבי.

10ב. שימוש מיטבי בנכס לא-פיננסי מביא בחשבון שימוש בנכס שהינו אפשרי פיסית, מותר משפטית וישים מבחינה פיננסית, כדלהלן:

א. שימוש אפשרי פיסית מביא בחשבון את המאפיינים הפיסיים של הנכס שמשתתפים בשוק יביאו בחשבון בתמחור הנכס (לדוגמה, מיקום הנכס או גודלו).

ב. שימוש מותר משפטית מביא בחשבון מגבלות משפטיות כלשהן על השימוש בנכס שמשתתפים בשוק יביאו בחשבון בתמחור הנכס (לדוגמה, תקנות איזוריות החלות על הנכס).

ג. שימוש ישים מבחינה פיננסית מביא בחשבון את השאלה האם שימוש בנכס שהינו אפשרי פיסית ומותר משפטית מייצר הכנסות או תזרימי מזומנים מספיקים (תוך הבאה בחשבון של העלויות להסבת הנכס לשימוש זה) על מנת לייצר תשואה על ההשקעה שמשתתפים בשוק ידרשו מהשקעה בנכס זה בשימוש זה.

10ג. שימוש מיטבי נקבע מנקודת המבט של משתתפים בשוק, גם אם התאגיד הבנקאי המדווח מתכוון לבצע שימוש שונה. אולם, ההנחה היא כי השימוש הנוכחי של התאגיד הבנקאי המדווח בנכס לא-פיננסי הוא שימוש מיטבי, אלא אם גורמים בשוק או גורמים אחרים סבורים כי שימוש שונה על ידי משתתפים בשוק יביא למקסימום את ערך הנכס.

10ד. על מנת להגן על עמדתו התחרותית, או מסיבות אחרות, תאגיד בנקאי מדווח עשוי להתכוון לא להשתמש באופן פעיל בנכס לא-פיננסי שנרכש או לא להשתמש בנכס בשימושו המיטבי. לדוגמה, כך עשוי להיות הדבר עבור נכס לא מוחשי שנרכש, שהתאגיד הבנקאי המדווח מתכנן להשתמש בו באופן הגנתי על מנת למנוע מאחרים להשתמש בו. אף על פי כן, התאגיד הבנקאי המדווח צריך למדוד את השווי ההוגן של נכס לא-פיננסי בהנחה כי הוא בשימוש מיטבי על ידי משתתפים בשוק.

הנחת יסוד להערכת שווי של נכסים לא-פיננסיים (valuation premise)

10ה. השימוש המיטבי בנכס לא-פיננסי קובע את הנחת היסוד להערכת השווי המשמשת למדידת השווי ההוגן של הנכס, כדלהלן:

א. אם השימוש המיטבי של נכס לא-פיננסי עשוי להניב את השווי המרבי למשתתפים בשוק באמצעות שימוש בו ביחד עם נכסים אחרים כקבוצה (כפי שהוא הותקן או הותאם בצורה אחרת לשימוש) או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים (לדוגמה, עסק).

1. אם השימוש המיטבי בנכס הוא שימוש בו ביחד עם נכסים אחרים או עם נכסים והתחייבויות אחרים, השווי ההוגן של הנכס הוא המחיר שהיה מתקבל בעסקה שוטפת למכירת הנכס בהנחה שהנכס יהיה בשימוש עם נכסים אחרים או עם נכסים והתחייבויות אחרים ושנכסים והתחייבויות אלה (דהיינו, הנכסים המשלימים וההתחייבויות הקשורות שלו) יהיו זמינים למשתתפים בשוק.

2. התחייבויות הקשורות לנכס ולנכסים המשלימים כוללות התחייבויות המממנות הון חוזר (working capital), אך אינן כוללות התחייבויות המשמשות למימון נכסים שאינם בקבוצת הנכסים.

3. הנחות לגבי שימוש מיטבי בנכס לא-פיננסי צריכות להיות עקביות לגבי כל הנכסים (שלגביהם שימוש מיטבי הינו רלוונטי) בקבוצת הנכסים או בקבוצת הנכסים וההתחייבויות שבמסגרתן היה נעשה שימוש בנכס.

ב. שימוש מיטבי בנכס לא-פיננסי עשוי להניב את השווי המרבי למשתתפים בשוק על בסיס נפרד (standalone basis). אם השימוש המיטבי בנכס הוא שימוש בו על בסיס נפרד, השווי ההוגן של הנכס או המחיר שהיה מתקבל בעסקה שוטפת למכירת הנכס למשתתפים בשוק שישמשו בנכס על בסיס נפרד.

11. בוטל.

11א. מדידת שווי הוגן של נכס לא-פיננסי מתבססת על ההנחה כי הנכס נמכר באופן עקבי ליחידה החשבונאית המוגדרת בסעיפים אחרים (עשויה להיות נכס נפרד). האמור יחול גם אם מדידת השווי ההוגן מתבססת על ההנחה כי השימוש המיטבי בנכס הוא שימוש בו ביחד עם נכסים אחרים או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים, מאחר שמדידת שווי הוגן מתבססת על ההנחה כי המשתתפים בשוק כבר מחזיקים בנכסים המשלימים ובהתחייבויות הקשורות.

12. בוטל.

13. בוטל.

14. סעיף 25 בחלק א' בנספח י"ד מדגים את יישום השווי המיטבי ואת הנחת היסוד להערכת השווי של נכסים לא-פיננסיים.

15. בוטל.

יישום לגבי התחייבויות ומכשירים המסווגים בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי המדווח**עקרונות כלליים**

16. מדידת שווי הוגן מתבססת על ההנחה כי התחייבות פיננסית או לא-פיננסית או מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי המדווח (לדוגמה, זכויות הונות (equity interests) המונפקות כתשלום בצירוף עסקים) מועברים למשתתף בשוק במועד המדידה. העברת התחייבות או מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי המדווח מתבססת על ההנחות הבאות:

- א. בוטל.
 - ב. ההתחייבות עדיין תעמוד לפירעון והמשתתף בשוק שהוא המקבל (transferee) יידרש לעמוד במחויבות. ההתחייבות לא תסולק עם הצד הנגדי או בדרך אחרת במועד המדידה.
 - ג. מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי המדווח יישאר נפרע, והמשתתף בשוק שהוא המקבל ישא בזכויות ובאחריות הקשורות למכשיר. המכשיר לא יבוטל או יסולק בדרך אחרת במועד המדידה.
- 16א. גם כאשר אין שוק נצפה המספק מידע על התמחור לגבי העברת התחייבות או מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי (לדוגמה, בשל הגבלות חוזיות או אחרות המונעות העברת פריטים כאלה), ייתכן כי קיים שוק נצפה לפריטים כאלה אם הם מוחזקים על ידי צדדים אחרים כנכסים (לדוגמה, אגרת חוב קונצרנית או אופציית רכש על מניות התאגיד הבנקאי המדווח).

16אא. בכל המקרים, התאגיד הבנקאי המדווח יביא למקסימום את השימוש בנתונים נצפים רלוונטיים ויביא למינימום את השימוש בנתונים לא-נצפים על מנת לעמוד במטרה של מדידת שווי הוגן, שהיא אמידת המחיר בו תתקיים עסקה רגילה להעברת ההתחייבות או המכשיר המסווג בהון בעלי המניות בין משתתפים בשוק במועד המדידה בתנאי השוק הנוכחיים.

התחייבויות ומכשירים המסווגים בהון בעלי המניות של תאגיד בנקאי מדווח**המוחזקים על ידי צדדים אחרים כנכסים**

16ב. כאשר מחיר מצוטט להעברת התחייבות או מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של תאגיד בנקאי מדווח זהים או דומים אינו זמין, והפריט הזהה מוחזק על ידי צד אחר כנכס, תאגיד בנקאי מדווח ימדוד את השווי ההוגן של ההתחייבות או המכשיר ההוני מנקודת המבט של משתתף בשוק המחזיק בפריט הזה כנכס במועד המדידה.

16בב. במקרים כאלה, תאגיד בנקאי מדווח ימדוד את השווי ההוגן של ההתחייבות או המכשיר ההוני כדלהלן:

- א. שימוש במחיר המצוטט בשוק פעיל לנכס זהה המוחזק על ידי צד אחר כנכס, אם מחיר זה הינו זמין
- ב. אם מחיר זה אינו זמין, שימוש בנתונים נצפים אחרים, כגון המחיר המצוטט בשוק לא פעיל עבור פריט זהה המוחזק על ידי צד אחר כנכס
- ג. אם המחירים הנצפים בסעיפים 19.ה.16בב.א עד 19.ה.16בב.ב שלעיל אינם זמינים, שימוש בטכניקת הערכת שווי אחרת, כגון:

1. גישת הכנסה (לדוגמה, טכניקת שווי הוגן המביאה בחשבון את תזרימי המזומנים העתידיים שמשותף בשוק יצפה לקבל מהחזקה בהתחייבות או במכשיר ההוני כנכס. ראה סעיף 820-10-55-3F).

2. גישת שוק (לדוגמה, שימוש במחירים מצוטטים להתחייבויות דומות או למכשירים המסווגים בהון בעלי המניות המוחזקים על ידי צדדים אחרים כנכסים. ראה סעיף 820-10-55-3A).

16ג. בוטל.

16ד. תאגיד בנקאי מדווח יתאים את המחיר המצוטט של התחייבות או מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי המדווח המוחזק על ידי צד אחר כנכס רק אם יש גורמים ספציפיים לנכס שאינם מתאימים למדידת השווי ההוגן של ההתחייבות או המכשיר ההוני. תאגיד בנקאי מדווח יודא כי מחיר הנכס אינו משקף את ההשפעה של מגבלה המונעת מכירת נכס זה. גורמים מסוימים העשויים להצביע על כך שהמחיר המצוטט של הנכס צריך להיות מותאם כוללים:

א. המחיר המצוטט לנכס קשור להתחייבות או למכשיר הוני המוחזק על ידי צד אחר כנכס דומים (אך לא זהים). לדוגמה, ההתחייבות או המכשיר ההוני עשויים להיות בעלי מאפיין מסוים (לדוגמה, איכות האשראי של המנפיק) השונה מזה המשתקף בשווי ההוגן של ההתחייבות או המכשיר ההוני הדומים המוחזקים כנכס.

ב. היחידה החשבונאית של הנכס אינה זהה לזו של ההתחייבות או המכשיר ההוני. לדוגמה, עבור התחייבויות, בחלק מהמקרים מחיר הנכס משקף מחיר משולב לחבילה הכוללת את הסכומים לפירעון על ידי המנפיק וחיזוק אשראי (credit enhancement) של צד שלישי. אם היחידה החשבונאית של ההתחייבות אינה זו של החבילה המשולבת, המטרה היא למדוד השווי ההוגן של התחייבות המנפיק ולא את השווי ההוגן של החבילה המשולבת. לכן, במקרים כאלה, התאגיד הבנקאי המדווח יתאים את המחיר הנצפה לנכס על מנת לבטל את השפעת חיזוק האשראי של צד שלישי. ראה סעיף 820-10-35-18A להנחיות נוספות.

16ה. בוטל.

16ו. בוטל.

16ז. בוטל.

התחייבויות ומכשירים המסווגים בהון בעלי המניות של תאגיד בנקאי מדווח שאינם מוחזקים על ידי צדדים אחרים כנכסים

16ח. כאשר מחיר מצוטט להעברת התחייבות או מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של תאגיד בנקאי מדווח זהים או דומים אינו זמין, והפריט הזהה אינו מוחזק על ידי צד אחר כנכס, תאגיד בנקאי מדווח ימדוד את השווי ההוגן של ההתחייבות או המכשיר ההוני תוך שימוש בטכניקת הערכת שווי מנקודת המבט של משותף בשוק החייב בהתחייבות או המנפיק את המכשיר ההוני (the claim on equity).

16ט. לדוגמה, ביישום טכניקת שווי הוגן, התאגיד הבנקאי המדווח יביא בחשבון אחד מהבאים:

- א. תזרימי המזומנים העתידיים החוצה שמשתתף בשוק יצפה שיתהוו בכדי לעמוד במחויבות, לרבות הפיצוי שמשתתף בשוק ידרוש על מנת לשאת במחויבות (ראה סעיפים 16.ה.19 עד 16.ה.19א).
- ב. הסכום שמשתתף בשוק יקבל בכדי להתקשר בהתחייבות זהה או להנפיק מכשיר הוני זהה, תוך שימוש בהנחות בהן ישתמשו משתתפים בשוק בתמחור הפריט הזהה (לדוגמה, בעל אותם מאפייני אשראי) בשוק העיקרי (או המועיל ביותר) להנפקת התחייבות או מכשיר הוני עם אותם תנאים חוזיים.
16. כאשר משתמשים בטכניקת ערך נוכחי למדידת השווי ההוגן של התחייבות שאינה מוחזקת על ידי צד אחר כנכס, התאגיד הבנקאי המדווח יאמוד, בין היתר, את תזרימי המזומנים העתידיים החוצה שמשתתפים בשוק יצפו כי יתהוו בכדי לעמוד במחויבות. תזרימי מזומנים עתידיים החוצה אלה יכללו ציפיות של משתתפים בשוק לגבי העלויות הנדרשות כדי לעמוד במחויבות והפיצוי שמשתתף בשוק ידרוש בכדי לשאת במחויבות. פיצוי כזה כולל את התשואה שמשתתף בשוק ידרוש עבור הבאים:
- א. ביצוע הפעילות (דהיינו, הערך של הנדרש כדי לעמוד במחויבות – לדוגמה, באמצעות שימוש במקורות שיכלו לשמש לפעילויות אחרות)
- ב. נטילת הסיכון הקשור למחויבות (דהיינו, **פרמיית סיכון** המשקפת את הסיכון שתזרימי המזומנים החוצה בפועל עשויים להיות שונים מתזרימי המזומנים הצפויים החוצה; ראה סעיף 16.ה.19א).
- 16.א. לדוגמה, התחייבות לא-פיננסית אינה כוללת שיעור תשואה חוזי ואין תשואת שוק נצפית להתחייבות זו. בחלק מהמקרים, לא ניתן יהיה להבחין בין מרכיבי התשואה שמשתתפים בשוק ידרשו (לדוגמה, כאשר משתמשים במחיר שהיה גובה קבלן (contractor) שהוא צד שלישי על בסיס תעריף קבוע). במקרים אחרים, תאגיד בנקאי מדווח צריך לאמוד מרכיבים אלה בנפרד (לדוגמה, כאשר משתמשים במחיר שהיה גובה קבלן שהוא צד שלישי על בסיס עלות-פלוס (cost plus) מאחר שבמקרה זה הקבלן אינו נושא בסיכון של שינויים עתידיים בעלויות).
- 16.ב. תאגיד בנקאי מדווח יכול לכלול פרמיית סיכון במדידת השווי ההוגן של התחייבות או מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי שאינו מוחזק על ידי צד אחר כנכס באחת מהדרכים הבאות:
- א. על ידי התאמת תזרימי המזומנים (דהיינו, כגידול בהיקף תזרימי המזומנים החוצה)
- ב. על ידי התאמת שיעור ההיוון של תזרימי המזומנים העתידיים לערכם הנוכחי (דהיינו, כהפחתה בשיעור ההיוון).
- תאגיד בנקאי מדווח יודא כי אינו סופר פעמיים או משמיט התאמות לסיכון. לדוגמה, אם תזרימי המזומנים הצפויים מוגדלים בכדי להביא בחשבון פיצוי בגין נטילת הסיכון הקשור במחויבות, שיעור ההיוון אינו צריך להיות מותאם בכדי לשקף סיכון זה.

סיכון אי ביצוע

17. השווי ההוגן של התחייבות משקף את ההשפעה של **סיכון אי ביצוע**. סיכון אי ביצוע כולל את **סיכון האשראי** של התאגיד הבנקאי המדווח עצמו, אך אינו מוגבל לסיכון זה. ההנחה היא כי סיכון אי ביצוע הינו זהה לפני העברת ההתחייבות ולאחריה.

18. במדידת השווי ההוגן של התחייבות, תאגיד בנקאי מדווח יביא בחשבון את ההשפעה של סיכון האשראי שלו (איכות אשראי (credit standing)) וכל גורם אחר העשוי להשפיע על הסיכוי שהמחויבות תקוים או לא תקוים. השפעה זו עשויה להשתנות בהתאם להתחייבות, לדוגמה:

א. אם ההתחייבות היא מחויבות למסור מזומנים (התחייבות פיננסית) או מחויבות למסור מוצרים או שירותים (התחייבות לא-פיננסית)

ב. תנאי חיזוקי האשראי הקשורים להתחייבות, אם ישנם.
סעיף 56 בחלק א' בנספח י"ד מדגים את ההשפעה של סיכון אשראי על מדידת השווי ההוגן של התחייבות.

18א. השווי ההוגן של התחייבות משקף את השפעת סיכון אי ביצוע על בסיס היחידה החשבונאית שלה. בהתאם לנושא 825 בקודיפיקציה, המנפיק של **התחייבות המונפקת עם חיזוק אשראי שאינו ניתן להפרדה של צד שלישי** המטופל חשבונאית בנפרד מההתחייבות, לא יכלול את ההשפעה של חיזוק האשראי (לדוגמה, ערבות של צד שלישי לחוב) במדידת השווי ההוגן של ההתחייבות. אם חיזוק האשראי מטופל חשבונאית בנפרד מההתחייבות, המנפיק יביא בחשבון במדידת השווי ההוגן של ההתחייבות את איכות האשראי שלו ולא את זו של הצד השלישי הערב.

מגבלות המונעות העברה של התחייבות או של מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי המדווח

18ב. במדידת השווי ההוגן של התחייבות או של מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי המדווח, תאגיד בנקאי מדווח לא יכלול נתון נפרד או התאמה לנתונים אחרים הקשורים לקיום מגבלה המונעת את העברת הפריט. ההשפעה של מגבלה המונעת העברה של התחייבות או של מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי המדווח נכללת במשתמע או במפורש בנתונים האחרים למדידת השווי ההוגן.

18ג. לדוגמה, במועד העסקה, המלווה והחייב קיבלו את מחיר העסקה להתחייבות בידיעה מלאה על כך שהמחויבות כוללת מגבלה המונעת את העברתה. כתוצאה מכך שהמגבלה נכללה במחיר העסקה, נתון נפרד או התאמה לנתון קיים אינם נדרשים במועד העסקה על מנת לשקף את ההשפעה של המגבלה על ההעברה. בדומה, נתון נפרד או התאמה לנתון קיים אינם נדרשים במועדי מדידה עוקבת על מנת לשקף את ההשפעה של מגבלה על ההעברה.

יישום לגבי נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות עם פוזיציות מקוזות של סיכוני שוק או של סיכון אשראי של צד נגדי

18ד. תאגיד בנקאי מדווח המחזיק קבוצה של **נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות** חשוף לסיכוני שוק (דהיינו, **סיכון שיעור ריבית**, **סיכון מטבע** או **סיכון מחיר אחר**) ולסיכון האשראי של כל אחד מהצדדים הנגדיים. אם התאגיד הבנקאי המדווח מנהל קבוצה זו

של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות על בסיס החשיפה שלו נטו לסיכוני שוק או לסיכון אשראי, התאגיד הבנקאי המדווח רשאי ליישם במדידת השווי ההוגן את החריג לסעיף זה. חריג זה מתיר לתאגיד בנקאי מדווח למדוד את השווי ההוגן של קבוצה של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות על בסיס המחיר שהיה מתקבל במכירת פוזיצית יתר נטו (net long position) (דהיינו, נכס) של חשיפה מסוימת לסיכון או בהעברת פוזיצית חסר נטו (net short position) (דהיינו, התחייבות) של חשיפה מסוימת לסיכון, בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה בתנאי השוק הנוכחיים. בהתאם לכך, תאגיד בנקאי מדווח ימדוד את השווי ההוגן של קבוצה של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות בעקביות לאופן בו משתתפים בשוק יתמחרו את החשיפה לסיכון נטו במועד המדידה.

18. תאגיד בנקאי מדווח רשאי להשתמש בחריג שבסעיף הקודם רק אם הוא מבצע את כל האמור להלן:

- א. מנהל את קבוצת הנכסים הפיננסיים והתחייבויות הפיננסיות על בסיס החשיפה נטו לסיכון של התאגיד הבנקאי לסיכון שוק מסוים (או סיכוני שוק מסוימים) או לסיכון האשראי של צד נגדי מסוים בהתאם לאסטרטגיית ניהול סיכונים או השקעה מתועדת של התאגיד הבנקאי המדווח
- ב. מספק מידע על בסיס זה לגבי קבוצת הנכסים הפיננסיים והתחייבויות הפיננסיות להנהלת התאגיד הבנקאי המדווח
- ג. נדרש או בחר למדוד נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות אלה בשווי הוגן במאזן בסוף כל תקופת דיווח.

18. ה.19. חריג בסעיף 18.ה.19 אינו קשור להצגת דוחות כספיים. בחלק מהמקרים, הבסיס להצגת מכשירים פיננסיים במאזן שונה מהבסיס למדידת המכשירים הפיננסיים, לדוגמה, אם סעיף מסוים אינו דורש או מתיר הצגה של מכשירים פיננסיים על בסיס נטו. במקרים כאלה, ייתכן כי תאגיד בנקאי מדווח יצטרך להקצות את ההתאמות ברמת תיק ההשקעות (ראה סעיפים 18.ה.19 ט עד 18.ה.19 יב) לנכסים או להתחייבויות הנפרדים המרכיבים את קבוצת הנכסים הפיננסיים והתחייבויות הפיננסיות המנוהלים על בסיס החשיפה נטו לסיכון של התאגיד הבנקאי המדווח. תאגיד בנקאי מדווח יבצע הקצאות כאלה על בסיס סביר ועקבי תוך שימוש במתודולוגיה המתאימה לנסיבות.

18. ז. תאגיד בנקאי מדווח יחליט מהי המדיניות החשבונאית שלו בדבר שימוש בחריג שבסעיף 18.ה.19. תאגיד בנקאי מדווח העושה שימוש בחריג יישם את המדיניות החשבונאית, לרבות המדיניות החשבונאית שלו להקצאת התאמות בין מחירי רכישה ומכירה מוצעים (ראה סעיפים 18.ה.19 ט עד 18.ה.19 יא) והתאמות אשראי (ראה סעיף 18.ה.19 יב), אם מתאים, בעקביות מתקופה לתקופה בתיק השקעות מסוים.

18. ח. חריג שבסעיף 18.ה.19 חל רק עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות שבתחולת חלק א'1 להוראות הדיווח לציבור או סעיף 51א להוראות הדיווח לציבור.

חשיפה לסיכוני שוק

18. ט. כאשר משתמשים בחריג שבסעיף 18.ה.19 למדידת השווי ההוגן של קבוצה של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המנוהלת על בסיס החשיפה נטו של התאגיד הבנקאי

המדווה לסיכון שוק מסוים (או סיכונים), התאגיד הבנקאי המדווה יישם את המחיר בתוך המרווח של מחירי הרכישה והמכירה המוצעים המייצג באופן הטוב ביותר את השווי ההוגן בנסיבות של החשיפה נטו של התאגיד הבנקאי המדווה לסיכונים שוק אלה (ראה סעיפים 19.ה.36 עד 19.ה.36ד).

18. כאשר משתמשים בחריג שבסעיף 19.ה.18ד, תאגיד בנקאי מדווה יוודא כי סיכון השוק (או סיכונים) שהתאגיד הבנקאי המדווה חשוף אליו בקבוצה זו של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות הינו זהה במהותו. לדוגמה, התאגיד הבנקאי המדווה לא ישלב סיכון שיעור ריבית הקשור לנכס פיננסי עם סיכון מחיר סחורות הקשור להתחייבות פיננסית, מאחר שהדבר לא יצמצם את החשיפה של התאגיד הבנקאי המדווה לסיכון שיעור ריבית או לסיכון מחיר סחורה. כאשר משתמשים בחריג שבסעיף 19.ה.18ד, כל סיכון בסיס הנובע מכך שהפרמטרים של סיכון השוק אינם זהים יובא בחשבון במדידת השווי ההוגן של הנכסים הפיננסיים והתחייבויות הפיננסיות בקבוצה.

18יא. בדומה, משך החיים הממוצע (duration) של החשיפה של התאגיד הבנקאי המדווה לסיכון שוק מסוים (או סיכונים שוק מסוימים) הנובע מהנכסים הפיננסיים ומהתחייבויות הפיננסיות צריך להיות זהה במהותו. לדוגמה, תאגיד בנקאי מדווה המשתמש בחוזה עתידי ל-12 חודשים כנגד תזרימי המזומנים הקשורים לשווי של חשיפה לסיכון שיעור ריבית במשך 12 חודשים במכשיר פיננסי ל-5 שנים בתוך קבוצה המורכבת מנכסים פיננסיים ומהתחייבויות פיננסיות אלה בלבד, ימדוד את השווי ההוגן של החשיפה לסיכון שיעור ריבית ל-12 חודשים על בסיס נטו, ואת שאר החשיפה לסיכון שיעור ריבית (דהיינו, שנים 2 עד 5) על בסיס ברוטו.

חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי מסוים

18יב. כאשר משתמשים בחריג שבסעיף 19.ה.18ד למדידת השווי ההוגן של קבוצת נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות שהתקשרו בהם מול צד נגדי מסוים, התאגיד הבנקאי המדווה יכלול במדידת השווי ההוגן את ההשפעה של החשיפה נטו של התאגיד הבנקאי המדווה לסיכון האשראי של צד נגדי זה או של החשיפה נטו של הצד הנגדי לסיכון האשראי של התאגיד הבנקאי המדווה, כאשר משתתפים בשוק יביאו בחשבון הסדרים קיימים כלשהם שמצמצמים את החשיפה לסיכון אשראי במקרה של כשל (לדוגמה, הסדר התחשבות נטו (master netting arrangement) עם הצד הנגדי או הסכם הדורש את ההחלפה של ביטחון על בסיס החשיפה נטו של כל צד לסיכון האשראי של הצד האחר). מדידת השווי ההוגן תשקף את הציפיות של משתתפים בשוק לגבי הסבירות שהסדר כזה יהיה ניתן לאכיפה מבחינה משפטית במקרה של כשל.

19. בוטל.

20. בוטל.

21. בוטל.

22. בוטל.

23. בוטל.

טכניקות הערכת שווי

24. תאגיד בנקאי מדווח ישתמש בטכניקות הערכת שווי המתאימות לאור הנסיבות ושעבורן יש מספיק נתונים (data) זמינים למדידת שווי הוגן, באופן שיביא למקסימום את השימוש בנתונים נצפים ויביא למינימום את השימוש בנתונים לא-נצפים.

24א. המטרה של שימוש בטכניקת הערכת שווי היא לאמוד את המחיר בו עסקה רגילה למכירת נכס או להעברת התחייבות תתקיים בין משתתפים בשוק במועד המדידה בתנאי השוק הנוכחיים. שלוש טכניקות הערכת שווי שנמצאת בשימוש נרחב הן **גישת השוק**, **גישת העלות וגישת ההכנסה**. ההיבטים העיקריים של גישות אלה מתומצתים בסעיפים 3א עד 3ז בחלק א' בנספח י"ד. ישות תשתמש בטכניקת הערכת שווי העקבית עם אחת או יותר מגישות אלה למדידת שווי הוגן.

24ב. בחלק מהמקרים, טכניקת הערכת שווי יחידה תהיה מתאימה (לדוגמה, כאשר מעריכים שווי של נכס או התחייבות תוך שימוש במחירים מצוטטים **בשוק פעיל** לנכסים או להתחייבויות זהים). במקרים אחרים, מספר טכניקות הערכת שווי יהיו מתאימות (לדוגמה, כך עשוי להיות הדבר כאשר מעריכים שווי של יחידה מדווחת). אם משתמשים במספר טכניקות הערכת שווי כדי למדוד שווי הוגן, התוצאות (דהיינו, האינדיקציות לשווי ההוגן המתייחסות) יוערכו תוך הבאה בחשבון של מידת הסבירות של טווח הערכים הנגזר מתוצאות אלה. מדידת שווי הוגן היא הנקודה בתוך טווח זה המייצגת באופן הטוב ביותר את השווי ההוגן באותן נסיבות. סעיף 35 בחלק א' בנספח י"ד מדגים את השימוש במספר טכניקות הערכת שווי.

24ג. אם מחיר העסקה הוא השווי ההוגן במועד ההכרה לראשונה וייעשה שימוש במדידת השווי ההוגן בתקופות העוקבות בטכניקת הערכת שווי המשתמשת בנתונים לא-נצפים, טכניקת הערכת השווי תכיל (calibrated) כך שבמועד ההכרה לראשונה התוצאה של טכניקת הערכת השווי תהיה שווה למחיר העסקה. כיול מבטיח כי טכניקת הערכת השווי תשקף את תנאי השוק הנוכחיים ויסייע לתאגיד הבנקאי המדווח לקבוע אם נחוצה התאמה לטכניקת הערכת השווי (לדוגמה, עשוי להיות מאפיין לנכס או להתחייבות שאינו נכלל (captured) בטכניקת הערכת השווי). לאחר מועד ההכרה לראשונה, במדידת שווי הוגן תוך שימוש בטכניקת הערכת שווי או בטכניקות המשתמשות בנתונים לא-נצפים, תאגיד בנקאי מדווח יודא כי טכניקות הערכת שווי אלה ישקפו נתוני שוק נצפים (לדוגמה, המחיר של נכס או התחייבות דומים) במועד המדידה.

25. טכניקות הערכת שווי המשמשות למדידת שווי הוגן ייושמו בעקביות. עם זאת, שינוי בטכניקת הערכת שווי או שינוי ביישומה (לדוגמה, שינוי בשיעורי השקלול כאשר נעשה שימוש במספר טכניקות הערכת שווי או שינוי בהתאמה המיושמת בטכניקת שווי הוגן) יהיה מתאים, אם השינוי יביא למדידה שתייצג במידה זהה או טובה יותר את השווי ההוגן באותן נסיבות. כך עשוי להיות הדבר אם, לדוגמה, אירוע כלשהו מהאירועים הבאים יתקיים:

- א. שווקים חדשים התפתחו.
- ב. מידע חדש נעשה זמין.
- ג. מידע שהיה בשימוש בעבר אינו זמין עוד.

ד. טכניקות הערכת השווי השתפרו.

ה. תנאי השוק השתנו.

26. שינויים הנובעים משינוי בטכניקת הערכת השווי או באופן יישומה יטופלו כשינוי אומדן חשבונאי. עם זאת הגילוי הנדרש בגין שינוי אומדן חשבונאי אינו נדרש בגין שינויים הנובעים משינוי בטכניקת הערכת שווי או ביישומה.

27. הדוגמאות בחלק א' בנספח י"ד מדגימות את ההחלטות העשויות להתקבל כאשר תאגיד בנקאי מדווח מודד נכסים והתחייבויות בשווי הוגן במצבים שונים של הערכת שווי.

28. בוטל.

29. בוטל.

30. בוטל.

31. בוטל.

32. בוטל.

33. בוטל.

34. בוטל.

35. בוטל.

הנתונים (inputs) בהם משתמשות טכניקות הערכת השווי

עקרונות כלליים

36. טכניקות הערכת שווי המשמשות למדידת שווי הוגן יביאו למקסימום את השימוש בנתונים נצפים רלוונטיים ויביאו למינימום את השימוש בנתונים לא-נצפים.

36א. דוגמאות לשווקים בהם נתונים עשויים להיות נצפים עבור מספר נכסים והתחייבויות

(לדוגמה, מכשירים פיננסיים) כוללות **שווקים בורסאיים, שוקי סוחרים, שווקים בתיווך**

ושווקים בין צד עיקרי לצד עיקרי.

36ב. תאגיד בנקאי מדווח יבחר נתונים העקביים עם המאפיינים של הנכס או ההתחייבות

שמשתתפים בשוק יביאו בחשבון בעסקה בנכס או בהתחייבות (ראה סעיפים 19.ה.2 עד

19.ה.2ג). בחלק מהמקרים, מאפיינים אלה מביאים לידי יישום התאמה, כגון פרמיה או

ניכיון (discount) (לדוגמה, פרמיית שליטה או ניכיון של זכויות שאינן מקנות שליטה). עם

זאת, מדידת שווי הוגן לא תכלול פרמיה או ניכיון שאינם עקביים עם היחידה

החשבונאית שנקבעה בסעיף הדורש או מתיר את מדידת השווי ההוגן. פרמיות או

ניכיונות המשקפים גודל כמאפיין של ההחזקה של התאגיד הבנקאי המדווח (באופן

ספציפי, פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) המתאים את המחיר המצוטט של נכס

או של התחייבות, מאחר שנפח המסחר הנורמאלי היומי בשוק אינו מספיק על מנת

לקלוט את הכמות המוחזקת על ידי הישות, כמתואר בסעיף 19.ה.44) יותר מאשר

כמאפיין של הנכס או ההתחייבות (לדוגמה, פרמיית שליטה במדידת שווי הוגן של זכויות

שמקנות שליטה) אינם מותרים במדידת שווי הוגן. בכל מקרה, אם יש מחיר מצוטט

בשוק פעיל (דהיינו, נתון ברמה 1) עבור נכס או התחייבות, תאגיד בנקאי מדווח ישתמש

במדידת השווי ההוגן במחיר מצוטט זה ללא התאמות, למעט כפי שמצוין בסעיף

19.ה.41.

נתונים המבוססים על מחירי רכישה ומכירה מוצעים

36. אם לנכס או להתחייבות הנמדדים בשווי הוגן יש מחיר רכישה ומחיר מכירה מוצעים (לדוגמה, נתון משוק סוחרים), המחיר בתוך המרווח של מחירי הרכישה והמכירה המוצעים שמשקף באופן הטוב ביותר את השווי ההוגן באותן נסיבות, ישמש למדידת שווי הוגן, ללא תלות במיקום בו הנתון מסווג במדרג השווי ההוגן (דהיינו, רמה 1, 2 או 3). השימוש במחירי רכישה מוצעים בפוזיציות נכס (asset positions) ובמחירי מכירה מוצעים בפוזיציות התחייבות (liability positions) מותר, אך לא נדרש.

36. סעיף זה אינו מונע שימוש בתמחור לפי מחיר האמצע בשוק (mid-market pricing) או במוסכמות אחרות לתמחור שמשתתפים בשוק משתמשים בהן משיקולים פרקטיים למדידות שווי הוגן בתוך מרווח של מחירי רכישה-מכירה מוצעים.

מדרג השווי ההוגן

37. על מנת להגדיל את העקביות וההשוואתיות במדידות שווי הוגן והגילוי הקשור, סעיף זה קובע מדרג שווי הוגן המסווג בשלוש רמות (ראה סעיפים 40.ה.19 עד 41.ה.19, סעיפים 41.ה.19 עד 44.ה.19, 44.ה.19 עד 46.ה.19 ו-51.ה.19 עד 52.ה.19, 54.ה.19) את הנתונים עבור טכניקות הערכת שווי המשמשות למדידת שווי הוגן. מדרג השווי ההוגן נותן את העדיפות הגבוהה ביותר למחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים (נתוני רמה 1) ואת העדיפות הנמוכה ביותר לנתונים לא-נצפים (נתוני רמה 3).

37. בחלק מהמקרים, הנתונים המשמשים למדידת שווי הוגן של נכס או התחייבות עשויים להיות מסווגים ברמות שונות במדרג השווי ההוגן. במקרים אלה, מדידת השווי ההוגן מסווגת בכללותה באותה רמה במדרג השווי ההוגן בה מסווג הנתון שברמה הנמוכה ביותר שהינו משמעותי למדידה בכללותה. הערכת המידה שבה נתון מסווג משמעותי למדידה בכללותה מחייבת הפעלת שיקול דעת, תוך הבאה בחשבון של גורמים ספציפיים לנכס או להתחייבות. התאמות הדרושות בכדי להגיע למדידות המבוססות על שווי הוגן, כגון עלויות מכירה במדידה של שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה, לא יובאו בחשבון בקביעת הרמה במדרג השווי ההוגן אליה מסווגת מדידת השווי ההוגן.

38. מידת הזמינות של נתונים רלוונטיים ומידת הסובייקטיביות שלהם עשויות להשפיע על בחירת טכניקות הערכת השווי המתאימות (ראה סעיף 24.ה.19). עם זאת, מדרג השווי ההוגן קובע לפי סדר עדיפויות את הנתונים בהם משתמשות טכניקות הערכת השווי, ולא את טכניקות הערכת השווי המשמשות למדידת שווי הוגן. לדוגמה, מדידת שווי הוגן שפותחה המשתמשת בטכניקת ערך נוכחי עשויה להיות מסווגת ברמה 2 או ברמה 3, בהתאם לנתונים המשמעותיים למדידה בכללותה ולרמה במדרג השווי ההוגן שלתוכה מסווגים נתונים אלה.

38. אם נתון נצפה דורש התאמה המשתמשת בנתון לא-נצפה, והתאמה זו מביאה לידי מדידת שווי הוגן גבוהה יותר או נמוכה יותר באופן משמעותי, המדידה הנוצרת תסווג ברמה 3 במדרג השווי ההוגן. לדוגמה, אם משתתף בשוק יביא בחשבון את ההשפעה של מגבלה על מכירת הנכס באמידת מחיר הנכס, התאגיד הבנקאי המדווח יתאים את המחיר המצוטט על מנת שישקף את ההשפעה של מגבלה זו. אם מחיר מצוטט זה הוא

נתון ברמה 2 וההתאמה היא נתון לא-נצפה משמעותי למדידה בכללותה, ההתאמה תסווג ברמה 3 במדרג השווי ההוגן.

39. בוטל.

נתוני רמה 1

40. נתוני רמה 1 הם מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לתאגיד הבנקאי המדווח יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.

41. מחיר מצוטט בשוק פעיל מהווה את הראיה המהימנה ביותר לשווי ההוגן, וישמש ללא התאמות למדידת שווי ההוגן בכל עת שבה הוא זמין, למעט כפי שמצוין בסעיף 19.ה.41.

41. בוטל.

41. נתון רמה 1 יהיה זמין עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות רבות, אשר חלקם עשויים להיסחר במספר שווקים פעילים (לדוגמה, בבורסות שונות). לפיכך, הדגש בתוך רמה 1 הוא על קביעת שני הגורמים הבאים:

א. השוק העיקרי של הנכס או של ההתחייבות, או – בהיעדר שוק עיקרי – השוק המועיל ביותר של הנכס או של ההתחייבות.

ב. האם התאגיד הבנקאי המדווח יכול להתקשר בעסקה עבור הנכס או ההתחייבות במחיר שבשוק זה במועד המדידה.

41. תאגיד בנקאי מדווח לא יבצע התאמה לנתון רמה 1 למעט בנסיבות שלהלן:

א. כאשר התאגיד הבנקאי המדווח מחזיק במספר רב של נכסים או התחייבויות דומים (אך לא זהים) (לדוגמה, אגרות חוב) הנמדדים בשווי ההוגן, ומחיר מצוטט בשוק פעיל הינו זמין, אולם לא נגיש בקלות, לגבי כל אחד מהנכסים או ההתחייבויות האלה בנפרד (דהיינו, בהינתן מספר רב של נכסים והתחייבויות דומים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי המדווח, יהיה קשה להשיג מידע על תמחור עבור כל נכס או התחייבות נפרדים במועד המדידה). במקרה זה, משיקולים פרקטיים, תאגיד בנקאי מדווח עשוי למדוד שווי ההוגן תוך שימוש בשיטת תמחור חלופית שאינה מסתמכת בלעדית על מחירים מצוטטים (לדוגמה, מטריצת תמחור). עם זאת, השימוש בשיטת תמחור חלופית גורם לכך שמדידת השווי ההוגן תהיה מסווגת ברמה נמוכה יותר במדרג השווי ההוגן.

ב. כאשר מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו מייצג שווי ההוגן במועד המדידה. כך עשוי להיות הדבר אם, לדוגמה, אירועים משמעותיים (כגון עסקאות בשוק בין צד עיקרי לצד עיקרי, מסחר בשוק בתיווך או הודעות) מתרחשים לאחר מועד הסגירה של השוק אבל לפני מועד המדידה. תאגיד בנקאי מדווח יקבע ויישם באופן עקבי מדיניות לזיהוי אירועים אלה, העשויים להשפיע על מדידות שווי ההוגן. עם זאת, אם המחיר המצוטט מותאם בשל מידע חדש, ההתאמה מביאה למדידת שווי ההוגן המסווגת ברמה נמוכה יותר במדרג השווי ההוגן.

ג. כאשר מודדים את השווי ההוגן של התחייבות או של מכשיר המסווג בהון בעלי המניות של התאגיד הבנקאי המדווח תוך שימוש במחיר המצוטט עבור פריט זהה הנסחר כנכס בשוק פעיל, ומחיר זה צריך להיות מותאם לגורמים ספציפיים

עבור הפריט או הנכס (ראה סעיף 19.ה.16ד). אם לא נדרשת התאמה למחיר המצוטט של הנכס, התוצאה היא מדידת שווי הוגן המסווגת ברמה 1 במדרג השווי ההוגן. אולם, התאמות כלשהן למחיר המצוטט של הנכס מביאות לידי מדידת שווי הוגן המסווגת ברמה נמוכה יותר במדרג השווי ההוגן.

42. בוטל.

43. בוטל.

44. אם התאגיד הבנקאי המדווח מחזיק בפוזיציה בנכס בודד או בהתחייבות בודדת (לרבות פוזיציה הכוללת מספר גדול של נכסים או התחייבויות זהים, כגון החזקה במכשירים פיננסיים) והנכס או ההתחייבות נסחרים בשוק פעיל, השווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות יימדד ברמה 1 כמכפלה של המחיר המצוטט של הנכס או ההתחייבות הנפרדים בכמות המוחזקת על ידי התאגיד הבנקאי המדווח. זה המקרה גם אם נפח המסחר היומי הרגיל של שוק נתון אינו מספיק על מנת לספוג את הכמות המוחזקת והעברת הוראות למכירת הפוזיציה בעסקה בודדת עשויה להשפיע על המחיר המצוטט.

45. בוטל.

46. סעיף 42 בחלק א' בנספח י"ד מדגים את השימוש בנתוני רמה 1 למדידת שווי הוגן של נכס פיננסי הנסחר במספר שווקים פעילים במחירים שונים.

נתוני רמה 2

47. **נתוני רמה 2** הם נתונים, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1, שהינם נצפים עבור הנכס או ההתחייבות, במישרין או בעקיפין.

48. אם לנכס או להתחייבות יש תקופה (חוזית) מוגדרת, נתון ברמה 2 חייב להיות נצפה בגין התקופה המלאה, במהות, של הנכס או ההתחייבות. נתוני רמה 2 כוללים:

- א. מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים
- ב. מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות זהים או דומים בשווקים שאינם פעילים
- ג. נתונים שאינם מחירים מצוטטים, שהינם נצפים עבור הנכס או ההתחייבות, לדוגמה:

1. שיעורי ריבית ועקומי תשואה הנצפים במרווחי זמן מקובלים לציטוט (commonly quoted intervals)

2. תנודתיות גלומה (implied volatilities)

3. בוטל.

4. בוטל.

5. מרווחי אשראי.

6. בוטל.

ד. **נתונים הנתמכים על ידי נתוני שוק.**

49. בוטל.

50. ההתאמות לנתוני רמה 2 ישתנו בהתאם לגורמים ספציפיים לנכס או להתחייבות. גורמים אלה כוללים:

- א. את המצב או המיקום של הנכס
- ב. המידה בה מתייחסים הנתונים לפריטים שהם בני השוואה לנכס או להתחייבות (לרבות הגורמים המתוארים בסעיף 19.ה.16ד)
- ג. הנפח או רמת הפעילות בשווקים בהם נצפים הנתונים.
51. התאמה לנתון ברמה 2, שהינה משמעותית למדידה בכללותה, עשויה להביא לידי מדידת שווי הוגן המסווגת ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, אם ההתאמה משתמשת בנתונים לא-נצפים משמעותיים.

51א. בוטל.

51ב. בוטל.

51ג. בוטל.

51ד. בוטל.

51ה. בוטל.

51ו. בוטל.

51ז. בוטל.

51ח. בוטל.

נתוני רמה 3

52. נתוני רמה 3 הם נתונים לא-נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.
53. נתונים לא-נצפים ישמשו למדידת שווי הוגן במידה שבה נתונים נצפים רלוונטיים אינם זמינים, על מנת לתת מענה גם למצבים בהם במועד המדידה יש מעט מאוד, אם בכלל, פעילות בשוק עבור הנכס או ההתחייבות. עם זאת, המטרה של מדידת השווי ההוגן נותרה זהה, דהיינו, מחיר יציאה במועד המדידה מנקודת המבט של משתתף בשוק המחזיק בנכס או החייב את ההתחייבות. לפיכך, נתונים לא-נצפים ישקפו את ההנחות בהן ישתמשו משתתפים בשוק בתמחור הנכס או ההתחייבות, לרבות הנחות לגבי סיכון.
54. הנחות לגבי סיכון כוללות את הסיכון הגלום בטכניקת הערכת שווי מסוימת המשמשת למדידת שווי הוגן (כגון מודל תמחור) ואת הסיכון הגלום בנתונים בהם משתמשת טכניקת הערכת השווי. מדידה שאינה כוללת התאמה לסיכון לא תייצג מדידת שווי הוגן, אם משתתפים בשוק היו כוללים התאמה כזו בתמחור הנכס או ההתחייבות. לדוגמה, ייתכן כי יהיה צריך לכלול התאמה לסיכון, כאשר יש אי-ודאות משמעותית במדידה (לדוגמה, כאשר חלה ירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות בהשוואה לפעילות שוק נורמאלית בנכס או בהתחייבות, או בנכסים או בהתחייבויות דומים, והתאגיד הבנקאי המדווח קבע כי מחיר העסקה או המחיר המצוטט אינם מייצגים שווי הוגן, כמתואר בסעיפים 19.ה.54 עד 19.ה.54).
- 54א. תאגיד בנקאי מדווח יפתח נתונים לא-נצפים תוך שימוש במידע הטוב ביותר הזמין באותן נסיבות, העשוי לכלול נתונים של התאגיד הבנקאי המדווח עצמו. בפיתוח נתונים לא-נצפים, תאגיד בנקאי מדווח עשוי להתחיל עם הנתונים שלו, אך עליו להתאים נתונים אלה אם מידע זמין באופן סביר מצביע על כך שמשתתפים אחרים בשוק ישתמשו בנתונים אחרים או אם קיים גורם שהינו ייחודי לתאגיד הבנקאי המדווח ואינו זמין למשתתפים אחרים בשוק (לדוגמה, סינרגיה ספציפית לישות). תאגיד בנקאי מדווח אינו

נדרש לבצע מאמצים ממצים על מנת לקבל מידע לגבי הנחות של משתתפים בשוק. עם זאת, תאגיד בנקאי מדווח יביא בחשבון את כל המידע לגבי הנחות של משתתפים בשוק שהינו זמין באופן סביר. נתונים לא-נצפים שפותחו באופן שתואר לעיל נחשבים הנחות של משתתפים בשוק והם עומדים במטרה של מדידת שווי הוגן.

54. לא נכלל.

מדידת שווי הוגן כאשר הנפח או רמת הפעילות עבור הנכס או ההתחייבות ירדו באופן משמעותי

54. השווי ההוגן של נכס או התחייבות עשוי להיות מושפע מירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות עבור נכס זה או התחייבות זו בהשוואה לפעילות שוק נורמאלית עבור הנכס או ההתחייבות (או נכסים או התחייבויות דומים). על מנת לקבוע, על בסיס הראיות הזמינות, אם חלה ירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות עבור הנכס או ההתחייבות, תאגיד בנקאי מדווח יעריך את החשיבות והרלוונטיות של גורמים כגון:

- א. מעט עסקאות אירעו לאחרונה.
- ב. ציטוטי מחירים אינם מפותחים תוך שימוש במידע שוטף.
- ג. ציטוטי מחירים משתנים באופן מהותי על פני זמן או בין עושי שוק (לדוגמה, שווקים מסוימים בתיווך).
- ד. מדדים שבעבר היה להם מתאם גבוה עם השווי ההוגן של נכס או התחייבות, אינם מתואמים, באופן ברור (demonstrably), עם אינדיקציות שאירעו לאחרונה לשווי ההוגן של נכס זה או התחייבות זו.
- ה. חלה עלייה משמעותית בפרמיות סיכון הנזילות הגלומות, בתשואות או באינדיקטורים לביצוע (כגון שיעורי הפיגור (delinquencies) או חומרת ההפסדים (loss severities)) עבור עסקאות נצפות או מחירים מצוטטים בהשוואה לאומדן של התאגיד הבנקאי המדווח בדבר תזרימי המזומנים הצפויים, בהתחשב בכל נתוני השוק לגבי סיכון אשראי וסיכון אי ביצוע אחר עבור הנכס או ההתחייבות.
- ו. יש מרווח רחב בין מחיר רכישה מוצע לבין מחיר מכירה מוצע או עלייה משמעותית במרווח בין מחיר רכישה מוצע לבין מחיר מכירה מוצע.
- ז. יש ירידה משמעותית בפעילות או היעדר שוק להנפקות חדשות (דהיינו, שוק ראשוני) של הנכס או ההתחייבות או נכסים או התחייבויות דומים.
- ח. מעט מידע זמין באופן פומבי (לדוגמה, עבור עסקאות המתקיימות בשוק בין צד עיקרי לצד עיקרי).

54. אם תאגיד בנקאי מדווח מגיע למסקנה כי חלה ירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות בנכס או בהתחייבות בהשוואה לפעילות רגילה בנכס או בהתחייבות (או בנכסים או בהתחייבויות דומים), נדרש ניתוח נוסף של העסקאות או של המחירים המצוטטים. ייתכן כי ירידה בנפח או ברמת הפעילות כשלעצמה לא תצביע על כך שמחיר העסקה או המחיר המצוטט אינו מייצג שווי הוגן או שעסקה בשוק זה אינה רגילה. עם זאת, אם תאגיד בנקאי מדווח קובע כי עסקה או מחיר מצוטט אינם מייצגים שווי הוגן (לדוגמה, ייתכנו עסקאות שאינן רגילות), התאמה לעסקאות או למחירים המצוטטים תידרש אם התאגיד הבנקאי המדווח ישתמש במחירים אלה כבסיס למדידת שווי הוגן והתאמה זו עשויה להיות משמעותית למדידת השווי ההוגן בכללותה. ייתכן שיידרשו התאמות גם

בנסיבות אחרות (לדוגמה, כאשר מחיר של נכס דומה דורש התאמה משמעותית כדי שהוא יהפוך להיות בן השוואה לנכס הנמדד, או כאשר המחיר אינו עדכני (stale)).

54. סעיף זה אינו מכתוב את המתודולוגיה שתשמש לביצוע התאמות משמעותיות לעסקאות או למחירים מצוטטים. ראה סעיפים 19.ה.24 עד 19.ה.27 ו-3א עד 3ז בחלק א' בנספח י"ד לדיון בשימוש בטכניקות הערכת שווי כאשר מודדים שווי הוגן. ללא תלות בטכניקת הערכת השווי שבה נעשה שימוש, תאגיד בנקאי מדווח יכלול התאמות מתאימות בגין סיכון, לרבות פרמיית סיכון המשקפת את הסכום שמשתתפים בשוק ידרשו כפיצוי על אי-הודאות הגלומה בתזרימי המזומנים של נכס או התחייבות (ראה סעיף 8 בחלק א' בנספח י"ד). אחרת, המדידה אינה מייצגת נאמנה שווי הוגן. במקרים מסוימים, קביעת ההתאמה המתאימה לסיכון עשויה להיות קשה. עם זאת, דרגת הקושי כשלעצמה אינה בסיס מספיק בכדי לא לכלול התאמה לסיכון. ההתאמה לסיכון תשקף עסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה בתנאי השוק הנוכחיים.

154. אם חלה ירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות בנכס או בהתחייבות, שינוי של טכניקת הערכת שווי או שימוש במספר טכניקות הערכת שווי עשוי להיות מתאים (לדוגמה, שימוש בגישת שוק ובטכניקת ערך נוכחי). כאשר משקללים אינדיקציות לשווי הוגן הנובעות משימוש במספר טכניקות הערכת שווי, תאגיד בנקאי מדווח יביא בחשבון את הסבירות של טווח מדידות השווי ההוגן. המטרה היא לקבוע את הנקודה בתוך הטווח שמייצגת טוב ביותר את השווי ההוגן בתנאי השוק הנוכחיים. טווח רחב של מדידות שווי הוגן עשוי להיות אינדיקציה לכך שנדרש ניתוח נוסף.

154. גם כאשר חלה ירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות בנכס או בהתחייבות, המטרה של מדידת שווי הוגן נותרת זהה. שווי הוגן הוא המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה (דהיינו, לא פירוק כפוי או מכירה בתנאי מצוקה) בין משתתפים בשוק במועד המדידה בתנאי השוק הנוכחיים.

54.נ. אמידת המחיר שבו משתתפים בשוק היו מוכנים להתקשר בעסקה במועד המדידה בתנאי השוק הנוכחיים אם חלה ירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות בנכס או בהתחייבות, תלויה בעובדות ובנסיבות במועד המדידה ודורשת שיקול דעת. כוונת התאגיד הבנקאי המדווח להחזיק בנכס או לסלק או לעמוד באופן אחר בהתחייבות אינה רלוונטית כאשר מודדים שווי הוגן, מאחר ששווי הוגן הינו מדידה מבוססת שוק, ולא מדידה ספציפית לישות.

זיהוי עסקאות שאינן רגילות

54.ט. הקביעה אם עסקה היא רגילה (או שאינה רגילה) היא קשה יותר אם חלה ירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות בנכס או בהתחייבות בהשוואה לפעילות שוק נורמאלית בנכס או בהתחייבות (או בנכסים או בהתחייבויות דומים). בנסיבות כאלה, לא ניתן להסיק כי כל העסקאות בשוק זה הן עסקאות שאינן רגילות (דהיינו, פירוקים כפויים או מכירות בתנאי מצוקה). נסיבות העשויות להצביע על כך שעסקה אינה רגילה כוללות את הנסיבות הבאות:

א. לא היתה חשיפה מספיקה לשוק במשך תקופה לפני מועד המדידה כדי לאפשר פעילויות שיווק רגילות ומקובלות עבור עסקאות בהן מעורבים נכסים או התחייבויות כאלו בתנאי השוק הנוכחיים.

- ב. היתה תקופת שיווק רגילה ומקובלת, אך המוכר שיווק את הנכס או ההתחייבות למשתתף יחיד בשוק.
- ג. המוכר פשט את הרגל או נמצא בכינוס נכסים, או שהוא קרוב למצבים אלה (כלומר, המוכר בתנאי מצוקה).
- ד. המוכר נדרש למכור כדי לעמוד בדרישות רגולטוריות או חוקיות (כלומר, כפויה).
- ה. מחיר העסקה הינו ערך קיצוני (outlier) בהשוואה לעסקאות אחרות שבוצעו לאחרונה עבור נכס או התחייבות זהים או דומים.
- תאגיד בנקאי מדווח יעריך את הנסיבות בכדי לקבוע אם העסקה היא רגילה בהתבסס על משקל הראיות הזמינות.
54. תאגיד בנקאי מדווח ישקול את כל האמור להלן במדידת שווי הוגן או באמידת פרמיות סיכון שוק:
- א. אם הראיות מצביעות על כך שהעסקה אינה רגילה, תאגיד בנקאי מדווח ייתן משקל נמוך (בהשוואה לאינדיקציות אחרות לשווי הוגן), אם בכלל, למחיר של עסקה זו.
- ב. אם הראיות מצביעות על כך שעסקה היא רגילה, תאגיד בנקאי מדווח יביא בחשבון מחיר עסקה זה. המשקל שיינתן למחיר עסקה כאמור בהשוואה למשקל שיינתן לאינדיקציות אחרות לשווי הוגן יהיה תלוי בעובדות ובנסיבות, כגון:
1. נפח העסקה
 2. מידת ההשוואתיות של העסקה לנכס או להתחייבות
 3. מידת הסמיכות של העסקה למועד המדידה.
- ג. אם לתאגיד בנקאי מדווח אין מידע מספיק כדי להסיק אם העסקה רגילה או אינה רגילה, עליו להביא בחשבון את מחיר העסקה. עם זאת, מחיר עסקה כאמור עשוי שלא לייצג שווי הוגן (דהיינו, מחיר עסקה אינו בהכרח הבסיס הבלעדי או העיקרי למדידת שווי הוגן או לאמידת פרמיות סיכון שוק). כאשר לתאגיד הבנקאי המדווח אין מספיק מידע כדי לקבוע אם עסקאות מסוימות הן רגילות, התאגיד הבנקאי המדווח ייחס משקל נמוך יותר לעסקאות אלה בהשוואה לעסקאות אחרות שידוע שהן רגילות.
- תאגיד בנקאי מדווח אינו נדרש לבצע מאמצים ממצים על מנת לקבוע אם עסקה היא רגילה, אולם אסור לו להתעלם ממידע זמין באופן סביר. כאשר תאגיד בנקאי מדווח הוא צד לעסקה, יש להניח כי יהיה לו מידע מספיק בכדי להסיק אם העסקה היא רגילה.

שימוש במחירים מצוטטים המסופקים על ידי צדדים שלישיים

- 54א. סעיף זה אינו מונע שימוש במחירים מצוטטים שסופקו על ידי צדדים שלישיים, כגון שירותי תמחור או סוחרים, אם התאגיד הבנקאי המדווח קבע שהמחירים המצוטטים, שסופקו על ידי צדדים אלה, מפותחים בהתאם לסעיף זה.
- 54ב. אם חלה ירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות בנכס או בהתחייבות, תאגיד בנקאי מדווח יעריך אם המחירים המצוטטים שסופקו על ידי צדדים שלישיים מפותחים תוך שימוש במידע שוטף המשקף עסקאות רגילות או טכניקת הערכת שווי המשקפת הנחות של משתתפים בשוק (לרבות הנחות לגבי סיכון). בקביעת המשקל של מחיר מצוטט כנתון

במידת שווי הוגן, תאגיד בנקאי מדווח ייתן פחות משקל (בהשוואה לאינדיקציות אחרות לשווי הוגן המשקפות את תוצאות העסקאות) לציטוטים שאינם משקפים את תוצאות העסקאות.

54. יתר על כן, האופי של ציטוט (לדוגמה, אם הציטוט הינו מחיר אינדיקטיבי או הצעה מחייבת) יובא בחשבון בעת שקלול הראיות הזמינות, כאשר יינתן משקל גבוה יותר לציטוטים שסופקו על ידי צדדים שלישיים המייצגים הצעות מחייבות.

55. בוטל.

55א. סעיף לא בשימוש.

55ב. סעיף לא בשימוש.

56. בוטל.

57. בוטל.

58. בוטל.

59-62. לא נכללו.

1. גילוי⁸

1. תאגיד בנקאי מדווח ייתן גילוי על מידע שיסייע למשתמשים בדוחות הכספיים שלו להעריך את:

א. טכניקות הערכת השווי והנתונים המשמשים לפיתוח מדידות אלה, עבור נכסים והתחייבויות הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (recurring) או על בסיס שאינו חוזר ונשנה במאזן לאחר ההכרה לראשונה.

ב. ההשפעה של המדידות על רווח והפסד או על רווח כולל אחר לתקופה, עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות תוך שימוש בנתונים לא-נצפים משמעותיים (רמה 3).

א1. על מנת לעמוד במטרות שבסעיף הקודם, תאגיד בנקאי מדווח ישקול את כל האמור להלן:

א. רמת הפירוט הנדרשת בכדי לעמוד בדרישות הגילוי

ב. כמה דגש לתת לכל אחת מהדרישות השונות

ג. כמה קיבוץ ופיצול יש לבצע

ד. האם משתמשים בדוחות הכספיים זקוקים למידע נוסף בכדי להעריך את המידע הכמותי שניתן עליו גילוי.

אם הגילוי שניתן בהתאם לסעיף זה ולסעיפים אחרים אינו מספיק בכדי לעמוד במטרות שבסעיף הקודם, תאגיד בנקאי מדווח ייתן גילוי על מידע נוסף הדרוש בכדי לעמוד במטרות אלה.

ב1. סעיפים 99 עד 107 בחלק א' בנספח י"ד מדגימים גילוי בדבר מדידות שווי הוגן.

⁸ מבוסס על חלק 50-10-820 בקודיפיקציה.

2. על מנת לעמוד במטרות שצוינו בסעיף 1.19, תאגיד בנקאי מדווח ייתן גילוי, לכל הפחות, למידע שלהלן לגבי כל קבוצה של נכסים והתחייבויות (ראה סעיף 2.19.2 להנחיות לגבי קביעת קבוצות מתאימות של נכסים והתחייבויות) הנמדדים בשווי הוגן (לרבות מדידות המבוססות על שווי הוגן שבתחולת סעיף זה) במאזן, לאחר ההכרה לראשונה:

א. עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות ושאינן חוזרות ונשנות, מדידת השווי ההוגן בסוף תקופת הדיווח. עבור מדידות שווי הוגן שאינן חוזרות ונשנות, הסיבות למדידה זו. מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות של נכסים והתחייבויות הן אלו שסעיפים אחרים דורשים או מתירים לכלול במאזן בסוף כל תקופת דיווח. מדידות שווי הוגן שאינן חוזרות ונשנות של נכסים או התחייבויות הן אלו שסעיפים אחרים דורשים או מתירים לכלול במאזן בנסיבות מסוימות (לדוגמה, כאשר תאגיד בנקאי מדווח מודד נכס בעל אורך חיים ממושך (long-lived asset) או קבוצת מימוש (disposal group) המסווגים כמוחזקים למכירה בשווי הוגן בניכוי עלויות מכירה בהתאם לסעיף 74 ב. בהוראות הדיווח לציבור, מאחר שהשווי ההוגן של הנכס בניכוי עלויות מכירה נמוך מיתרתו המאזנית).

ב. עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות ושאינן חוזרות ונשנות, הרמה במדרג השווי ההוגן בה מסווגות מדידות השווי ההוגן בכללותן (רמה 1, 2 או 3) – ראה מתכונת ביאור T18.

1. בוטל.

2. בוטל.

3. בוטל.

בב. עבור נכסים והתחייבויות המוחזקים בסוף תקופת הדיווח הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה, סכומי העברות כלשהן בין רמה 1 ורמה 2 במדרג השווי ההוגן, הסיבות להעברות אלה, והמדיניות של התאגיד הבנקאי המדווח לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו (ראה סעיף 2.19.2). ייתן גילוי על העברות לתוך כל רמה, והן יידונו בנפרד מהעברות מחוץ לכל רמה.

1. בוטל.

2. בוטל.

3. בוטל.

בבב. עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות ושאינן חוזרות ונשנות, המסווגות ברמה 2 או ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, תיאור של טכניקות(ות) הערכת השווי והנתונים המשמשים במדידת השווי ההוגן. אם חל שינוי בטכניקת הערכת השווי (לדוגמה, שינוי מגישת שוק לגישת הכנסה או שימוש בטכניקת הערכת שווי נוספת), התאגיד הבנקאי המדווח ייתן גילוי לשינוי זה ולסיבה(ות) לביצועו. עבור מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, תאגיד בנקאי מדווח יספק מידע כמותי על הנתונים הלא-נצפים המשמעותיים ששימשו במדידת השווי ההוגן (ראה דוגמה תמציתית ליישום דרישה זו במתכונת ביאור T18). תאגיד בנקאי מדווח אינו נדרש ליצור מידע כמותי על מנת לציית לדרישת גילוי זו, אם נתונים כמותיים לא-נצפים אינם מפותחים על ידי התאגיד הבנקאי

המדווח במדידת שווי הוגן (לדוגמה, כאשר תאגיד בנקאי מדווח משתמש במחירים מעסקאות קודמות או במידע תמחור של צד שלישי ללא התאמות). עם זאת, כאשר נותנים גילוי זה, תאגיד בנקאי מדווח לא יתעלם מנתונים כמותיים לא-נצפים שהינם משמעותיים למדידת שווי הוגן וזמינים באופן סביר לתאגיד הבנקאי המדווח.

ג. עבור מדידות חוזרות ונשנות של שווי הוגן המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, התאמה בין יתרות הפתיחה לבין יתרות הסגירה (ראה מתכונת ביאור 18ה), תוך מתן גילוי נפרד לשינויים במהלך התקופה שניתן לייחסם ל:

1. סך כל הרווחים או ההפסדים לתקופה שהוכרו ברווח והפסד, והסעיף(ים) בדוח רווח והפסד בו(בהם) הוכרו רווחים או הפסדים אלה
- א1. סך כל הרווחים או ההפסדים לתקופה שהוכרו ברווח כולל אחר, והסעיף(ים) ברווח כולל אחר בו(בהם) הוכרו רווחים או הפסדים אלה
2. רכישות, מכירות, הנפקות וסילוקים (ייתכן גילוי נפרד לכל אחד מסוגי שינויים אלה)
3. סכומי העברות לתוך רמה 3 במדרג השווי ההוגן או מחוץ לה, הסיבות להעברות אלה והמדיניות של התאגיד הבנקאי המדווח לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו (ראה סעיף 19.ו.ג2). העברות לתוך רמה 3 יידונו וייתכן עליהן גילוי נפרד מהעברות מחוץ לרמה 3.

I. בוטל

II. בוטל

III. בוטל

ד. עבור מדידות חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, הסכום של סך כל הרווחים או ההפסדים לתקופה שבסעיף 19.ו.ג2.א1 הכלולים ברווח והפסד הניתנים לייחוס לשינוי ברווחים או בהפסדים שטרם מומשו הקשורים לנכסים או להתחייבויות אלה המוחזקים בסוף תקופת הדיווח, והסעיף(ים) בדוח רווח והפסד בו(בהם) הוכרו רווחים או הפסדים שטרם מומשו אלה.

ה. בוטל.

ו. עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, תיאור תהליכי הערכת השווי שהתאגיד הבנקאי המדווח משתמש בהם (כולל, לדוגמה, כיצד ישות מחליטה לגבי מדיניות ונהלי הערכת השווי ומנתחת שינויים במדידות שווי הוגן מתקופה לתקופה). ראה סעיף 105 בחלק א' בנספח י"ד להנחיות נוספות.

ז. עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, תיאור מילולי (narrative) של רגישות מדידות השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא-נצפים אם שינוי בנתונים אלה לסכום אחר עשוי להביא למדידת שווי הוגן גבוהה יותר או נמוכה יותר באופן משמעותי. אם יש קשרי גומלין בין נתונים אלה לבין נתונים לא-נצפים אחרים המשמשים במדידת שווי הוגן, תאגיד בנקאי מדווח

ייתן גם תיאור של קשרי גומלין אלה וכיצד הם עשויים להגדיל או להפחית את ההשפעה של שינויים בנתונים לא-נצפים על מדידת השווי ההוגן. על מנת לעמוד בדרישת גילוי זו, התיאור המילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא-נצפים יכלול, לכל הפחות, את הנתונים הלא-נצפים שניתן עליהם גילוי על מנת לעמוד בדרישות סעיף 19.ו.2.בב.

ח. עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות ושאינן חוזרות ונשנות, אם השימוש המיטבי בנכס לא פיננסי שונה מהשימוש הנוכחי בו, תאגיד בנקאי מדווח ייתן גילוי לעובדה זו ולסיבה מדוע נעשה שימוש בנכס הלא-פיננסי באופן השונה מהשימוש המיטבי בו.

א2. בוטל.

ב2. תאגיד בנקאי מדווח יקבע קבוצות מתאימות של נכסים והתחייבויות על בסיס:

א. המהות, המאפיינים והסיכונים של הנכס או ההתחייבות

ב. הרמה במדרג השווי ההוגן בה מסווגת מדידת השווי ההוגן.

מספר הקבוצות עשוי להיות גדול יותר עבור מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, מאחר שבמדידות אלה יש רמה גבוהה יותר של אי-ודאות וסובייקטיביות. קביעת קבוצות מתאימות של נכסים והתחייבויות שלגביהם יש לתת גילוי בדבר מדידות שווי הוגן דורשת שיקול דעת. קבוצת נכסים והתחייבויות דורשת לעתים קרובות פיצול רב יותר מאשר בסעיפים המוצגים במאזן. עם זאת, תאגיד בנקאי מדווח ייתן מידע מספיק בכדי לאפשר התאמה לסעיפים המוצגים במאזן. אם סעיף אחר קובע את הקבוצה עבור נכס או התחייבות, תאגיד בנקאי מדווח עשוי להשתמש בקבוצה זו במתן הגילוי הנדרש בסעיף זה, אם קבוצה זו עומדת בקריטריונים שבסעיף זה.

ג2. תאגיד בנקאי מדווח ייתן גילוי ויישם בעקביות את המדיניות שלו לקביעה מתי העברות בין רמות במדרג השווי ההוגן נחשבות ככאלה שהתקיימו בהתאם לסעיפים 19.ו.2.בב ו-19.ג.2.3. המדיניות לגבי עיתוי ההכרה בהעברות תהיה זהה לגבי העברות לתוך הרמות ומחוץ לרמות. דוגמאות למדיניות לקביעת העיתוי להעברות כוללות:

א. מועד האירוע או השינוי בנסיבות שגרם להעברה

ב. תחילת תקופת הדיווח

ג. סוף תקופת הדיווח.

ד2. אם תאגיד בנקאי מדווח מקבל החלטה לגבי מדיניות חשבונאית בדבר שימוש בחריג שבסעיף 19.ה.18ד, עליו לתת גילוי לעובדה זו.

ה2. לכל אחת מקבוצות הנכסים וההתחייבויות שאינן נמדדות בשווי הוגן במאזן, אך ניתן גילוי בדבר שוויין ההוגן, תאגיד בנקאי מדווח ייתן גילוי למידע הנדרש בסעיפים 19.ו.2.בב, 19.ו.2.19. המידע יינתן בשילוב עם הגילוי שנדרש לפי סעיף 51א להוראות הדיווח לציבור (ראה מתכונת ביאור 18ג). עם זאת, תאגיד בנקאי מדווח אינו נדרש לתת את הגילוי הכמותי לגבי נתונים לא-נצפים משמעותיים המשמשים במדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן הנדרש בסעיף 19.ו.2.בב. עבור נכסים והתחייבויות כאלה, תאגיד בנקאי מדווח אינו נדרש לתת גילוי אחר הנדרש בסעיף זה.

ו2. לא נכלל.

3. עבור נכסים והתחייבויות בגין נגזרים, התאגיד הבנקאי המדווח יציג את שני הבאים :

א. גילויי השווי ההוגן הנדרשים בסעיפים 2.ו.19.א עד 2.ו.19.בב על בסיס ברוטו.

ב. הגילוי על ההתאמה הנדרש בסעיפים 2.ו.19.ג עד 2.ו.19.ד על בסיס ברוטו או נטו.

4. בוטל.

התחייבות שהונפקה עם חיזוק אשראי של צד שלישי שאינו ניתן להפרדה

4א. עבור התחייבות הנמדדת בשווי הוגן ומונפקת עם חיזוק אשראי של צד שלישי שאינו ניתן

להפרדה, התאגיד הבנקאי המדווח שהנפיק את ההתחייבות ייתן גילוי לקיום חיזוק

אשראי זה.

5. בוטל.

6. בוטל.

6א. לא נכלל.

שינויים בטכניקות שווי הוגן או ביישומן

7. הגילוי הנדרש עבור שינוי באומדן חשבונאי אינו נדרש עבור שינויים הנובעים משינוי

בטכניקת הערכת שווי או ביישומה.

8. לא נכלל

8א. סעיף לא בשימוש.

9. בוטל.

10. לא נכלל.

20. חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

20.1. סעיף זה מתיר לתאגידים בנקאיים לבחור למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים, אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן.

20.2. בנוסף, סעיף זה קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוות בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה (measurement attributes) שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות. סעיף זה אינו משפיע על דרישות חשבונאיות קיימות כלשהן שלפיהן נכסים והתחייבויות מסוימים יטופלו בשווי הוגן. סעיף זה אינו קובע דרישות לגבי הכרה ומדידה של הכנסות מדיבידנד, הכנסות ריבית או הוצאות ריבית. סעיף זה אינו מבטל דרישות גילוי הכלולות בחלקים אחרים בהוראות הדיווח לציבור (לרבות סעיפים 19 ו-51א).

חלופת השווי ההוגן

20.3. סעיף זה מתיר לתאגידים הבנקאיים לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, מדידת פריטים כשירים בשווי הוגן ("חלופת השווי ההוגן"). תאגיד בנקאי ידווח על רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין פריטים שלגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם תיבחר חלופת השווי ההוגן יוכרו ברווח והפסד במועד התהוותן ולא יידחו.

20.4. לא נכלל.

נאמנות) איגוח, או מסירתו כביטחון, אך אינה כוללת את יצירת החוב, סילוק החוב, או את הארגון מחדש של החוב כנייר ערך במסגרת ארגון מחדש של חובות בעייתיים.

מצגים ומחויבויות סטנדרטיים (Standard representations and warranties) – מצגים ומחויבויות המצהירים במועד ההעברה כי הנכס הפיננסי שמועבר הוא אכן הנכס שהוא מתיימר להיות. דוגמאות כוללות מצגים ומחויבויות בדבר (א) המאפיינים, המהות והאיכות של הנכס הפיננסי שבבסיס ההעברה, לרבות מאפיינים של הלווה שבבסיס ההעברה וסוג ומהות הביטחון המבטיח את הנכס הפיננסי שבבסיס ההעברה, (ב) האיכות, מידת הדיוק, והמסירה של תיעוד הקשור להעברה ולנכס הפיננסי שבבסיס ההעברה, ו- (ג) מידת הדיוק של מצגי המעביר ביחס לנכס הפיננסי שבבסיס ההעברה.

התחייבות שירות (Servicing liability) - חוזה שירות של נכסים פיננסיים שלפי האומדן של ההכנסות העתידיות מעמלות שירות שנקבעו במפורש בחוזה, מחויבים בגין איחורים וממקורות נלווים אחרים לא צפוי שיעניקו לנותן השירות פיצוי נאות בעבור ביצוע השירות.

זכויות מוטב (Beneficial interests) - זכויות לקבל, במלואם או בחלקם, תזרימי מזומנים שנקבעו במפורש שהתקבלו על ידי נאמנות או ישות אחרת, לרבות, בין היתר, זכויות בכורה וזכויות נחותות לריבית, קרן או תקבולי מזומנים אחרים המיועדים להיות "מועברים-באמצעות" ("passed-through") או "משולמים-באמצעות" ("paid-through"), עמלות לערבים, מחויבויות בגין ניירות ערך מסחריים וזכויות שייר; בין אם בצורה של חוב ובין אם בצורה של הון.

זכות ביטחון (Security interest) - צורה של זכות ברכוש לפיה במקרה כשל של המחויבות שבגינה ניתנה זכות הביטחון, הרכוש יכול להימכר כדי למלא אחר המחויבות הזו.

זכות משתתפת

לזכות משתתפת יש את כל המאפיינים הבאים:

א. מתאריך ההעברה ואילך, היא מייצגת זכות בעלות יחסית (pro rata) בנכס פיננסי שלם. שיעור זכויות הבעלות בנכס הפיננסי השלם המוחזק על ידי המעביר עשוי להשתנות על פני זמן, בשעה שהנכס הפיננסי השלם עדיין לא נפרע (outstanding), ושהחלקים המוחזקים כתוצאה מכך על ידי המעביר (לרבות זכות משתתפת כלשהי הנשמרת על ידי המעביר, התאגידים המאוחדים שלו הכלולים בדוחות הכספיים המוצגים, או על ידי סוכניו (agents)) ועל ידי המקבלים מקיימים את יתר המאפיינים של זכות משתתפת. לדוגמה, אם זכות המעביר בנכס פיננסי שלם משתנה מפני שלאחר מכן המעביר מוכר זכות אחרת בנכס הפיננסי השלם, הזכויות שהוחזקו על ידי המעביר בתחילה ולאחר מכן חייבות לענות על ההגדרה של זכות משתתפת.

ב. במועד ההעברה ואילך, כל תזרימי המזומנים המתקבלים מהנכס הפיננסי השלם מחולקים באופן יחסי בין מחזיקי הזכויות המשתתפות בסכום השווה לחלקם בבעלות. תזרימי מזומנים שהוקצו כפיצוי בגין שירותים שבוצעו, אם קיימים, לא ייכללו בקביעה זו, בתנאי שאותם

מוכר (Seller) – מעביר שמוותר על שליטה בנכסים פיננסיים על ידי העברתם למקבל כנגד קבלת תמורה עבורם.

מכשיר פיננסי נגזר (Derivative financial instrument) – מכשיר נגזר (כהגדרתו בחלק א'1 של הוראות הדיווח לציבור, בדבר מכשירים נגזרים ופעילויות גידור) שהינו מכשיר פיננסי, כהגדרתו בסעיף 1 של הוראות הדיווח לציבור.

מעביר (Transferor) – ישות שמעבירה נכס פיננסי, זכות בנכס פיננסי, או קבוצה של נכסים פיננסיים שעליהם היא שולטת (controls) לישות אחרת.

מעורבות נמשכת (Continuing involvement) – מעורבות כלשהי בנכסים הפיננסיים שהועברו המאפשרת למעביר לקבל תזרימי מזומנים או הטבות אחרות הנובעים מהנכסים הפיננסיים שהועברו או המחייבת את המעביר לספק תזרימי מזומנים נוספים או נכסים אחרים לצד כלשהו הקשור להעברה. יש להביא בחשבון את כל הראיות הזמינות, לרבות, בין היתר, הסדרים מפורשים בכתב, תקשורת בין המעביר למקבל או למחזיקי זכות המוטב בו, והסדרים לא כתובים הנהוגים בהעברות דומות. דוגמאות למעורבות נמשכת בנכסים פיננסיים שהועברו כוללות, בין היתר, הסדרי מתן שירות, הסדרי חזרה או ערבות, הסכמים לרכוש או לפדות נכסים פיננסיים שהועברו, אופציות שנכתבו או אופציות שמוחזקות, מכשירים פיננסיים נגזרים שנקשרו בעת ובעונה אחת עם ההעברה או כהשלמה להעברה (in contemplation of), הסדרים להענקת תמיכה פיננסית, שעבודים של ביטחון, וזכויות המוטב של המעביר בנכסים הפיננסיים שהועברו.

מקבל (Transferee) – ישות שמקבלת ממעביר נכס פיננסי, זכות בנכס פיננסי, או קבוצה של נכסים פיננסיים.

נכס שירות (Servicing asset) – חוזה שירות של נכסים פיננסיים שלפי האומדן של ההכנסות העתידיות מעמלות שירות שנקבעו במפורש בחוזה, חיובים בגין איחורים ומקורות נלווים אחרים צפוי שיעניקו לנותן השירות יותר מאשר פיצוי נאות בעבור ביצוע השירות. חוזה שירות (א) נוצר בד בבד עם מכירה או איגוח של הנכסים הפיננסיים אשר לגביהם ניתן השירות, או (ב) נרכש או נגרם (assumed) בנפרד.

סוכן (Agent) - צד הפועל בעבור (for) ובשם (on behalf) צד אחר. לדוגמה, צד שלישי (third-party intermediary) הוא סוכן של המעביר אם הוא פועל בשמו של המעביר.

עמלות שירות שנקבעו במפורש בחוזה (Contractually specified servicing fees) – כל הסכומים, שלפי חוזה, נותן השירות יקבל בתמורה למתן שירות לנכס פיננסי ולא ימשיכו להתקבל על ידי נותן השירות אם הבעלים המוטבים של הנכסים שלהם ניתן השירות (או הנאמנים או הסוכנים שלהם) יממשו את סמכותם בפועל או בכח לפי החוזה להעביר את השירות לנותן שירות אחר. בהתאם לחוזה

51א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (10/02)

א. יינתן ביאור ובו מידע בדבר השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים לרבות מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ולמעט מכשירים פיננסיים שצוינו בסעיף קטן ג. להלן.

המידע בדבר השווי ההוגן יינתן במתכונת ביאור 18ג. כך שיאפשר השוואה בין הסכום המוצג במאזן לסכום השווי ההוגן, וכך שיהיה ברור האם סכום השווי ההוגן והיתרה המאזנית המוצגים בביאור מייצגים נכסים או התחייבויות.

לגבי הסכום המוצג של סך כל הנכסים וסך כל ההתחייבויות יינתן פירוט של מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). לצורך הצגת שווי הוגן של מכשיר פיננסי, אין לקזז שווי הוגן של מכשירים פיננסיים אחרים - גם אם מכשירים אלה הינם מאותו סוג, או נחשבים כקשורים, למשל כתוצאה מאסטרטגיית ניהול סיכונים - אלא אם ניתן לקזז את היתרות המאזניות של מכשירים אלה לצורך ההצגה במאזן.

הביאור יכלול הסברים והבהרות לפי הדוגמא שבמתכונת הביאור וכן יתאר את המודל ומגבלותיו ואת ההנחות והפרמטרים שאומצו במהלך הערכת השווי ההוגן הדרושים להבנת מידע זה. לצורך הדגמה, למתכונת הביאור מצורפת דוגמא תמציתית לא מחייבת ובה פירוט "הנחות, הסברים, הבהרות ושיטות שאומצו בעת עריכת הביאור של השווי ההוגן".

ב. הערכת השווי ההוגן תיעשה בהתאם לסעיף 19, ולפי הכללים הבאים :

(1) במכשירים פיננסיים שאינם נסחרים בשוק פעיל, ולפיכך לא קיים לגביהם שווי שוק, הערכת השווי ההוגן ליתרה הבודדת או לקבוצת יתרות דומות תיעשה, במירב מקרים, בשיטת ערך נוכחי של תזרימי מזומן עתידיים. האומדן של הערך הנוכחי ייעשה בעזרת שיעור ריבית המשקף בין השאר את רמת הסיכונים (סיכון אשראי, סיכון שוק וכו') הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, ניתן יהיה להשתמש, בין היתר, בשיעור ריבית לפיו עושה התאגיד הבנקאי עסקאות דומות במועד הדיווח.

(2) בהתייחס לחובות פגומים אשר שוויים ההוגן מחושב בשיטת ערך נוכחי של תזרימי מזומן עתידיים, שיעור ריבית הנכיון ישקף את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם ובכל מקרה לא יפחת משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את התאגיד הבנקאי בעסקאות הנעשות על ידו במועד הדיווח. יינתן גילוי נוסף לטווח ערכים של שווי הוגן בהתייחס לטווח ערכים של שיעורי ריבית הנכיון העשויים לשקף לדעת ההנהלה את רמת הסיכון הגלומה בחוב (ניתוח רגישות).

(3) תזרימי המזומן העתידיים של חובות פגומים ושל חובות אחרים יהיו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי המיוחסות לאותם חובות. מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי ייוחסו לתקופות שבהן מויין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמא, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים, ניתן לייחס את המחיקות החשבונאיות ואת ההפרשות לתקופות שבהן מויין החוב); רק בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות

ויתרת ההפרשות ייוחסו באופן יחסי ליתרות האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף השנה.

(4) מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות העומדות בהגדרת מכשירים פיננסיים - הערכת שווי הוגן תבוסס על עמלות מימון המחויבות בעסקה דומה תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

התחייבויות הנובעות מ"התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" יוערכו תוך התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין ריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

(5) למרות האמור לעיל, במכשירים פיננסיים הבאים הערכה לשווי הוגן תיעשה כמפורט להלן:

(א) בוטל.

(ב) בהערכת שווי הוגן של התחייבויות, התאגיד הבנקאי לא יקח בחשבון את השווי של היחסים ארוכי הטווח עם לקוחותיו.

(ג) שווי הוגן של התחייבויות ללא מועד פרעון ייקבע בהתאם להערכת הבנק לגבי הסכום לתשלום לפי דרישה במועד הדיווח.

(6) שווי הוגן של מכשירים פיננסיים יוצג ללא התאמה לעלויות הכרוכות בניהול וגבייה אלא אם כן המכשיר הפיננסי מוצג במאזן לפי שווי הוגן לאחר התאמה שכזו.

(7) לצורך חישוב שווי הוגן של מכשירים פיננסיים שאין להם ציטוט בשוק פעיל, יכללו הנחות לגבי השפעות של רכיבים נגזרים משובצים, אשר לא הופרדו מהמכשיר המארח בהתאם לחלק א'1 להוראות הדיווח לציבור (כגון אופציות חוזיות מסוימות לפרעון מוקדם, להארכת תקופה בריבית קבועה מראש, או לשינוי בסיסי הצמדה של המכשיר הפיננסי). יש לתת גילוי נפרד להנחות ולפרמטרים העיקריים שעמדו בבסיס המודל, ולהשפעת הנחות אלו על השווי ההוגן. מדידת השפעת ההנחות כאמור על השווי ההוגן תבוסס על מודל מתועד, שמשמש בנתונים הניתנים לאימות, וכולל, במידת הצורך, הנחות ברורות לגבי התפתחויות עתידיות.

כאשר ההשפעה של רכיבים כאמור על שווי הוגן של מכשיר פיננסי, הכולל רכיבים כאמור, אינה מהותית, יינתן גילוי למאפייני המכשיר הפיננסי, לשווי ההוגן המתייחס ולסיבות שבגינן השפעת הרכיבים אינה מהותית.

ביאור	תיאור	סימוכין	עמוד	עמוד
עמוד	עמוד	עמוד	עמוד	עמוד
18ב	פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון	661-55	ט22	669-52.2
18ג	יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	663-18	א51	669-52.4
18ד	פריטים הנמדדים בשווי הוגן	661-20.15	1.19	669-52.7
18ה	שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3	661-20.15.1	1.19	669-52.8
18ו	מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3	661-20.15	1.19	669-52.10
19	בעלי עניין וצדדים קשורים	665-1	80	669-53
20	הכנסות והוצאות ריבית	664-3-7,9	56-61,65	669-57
21	הכנסות מימון שאינן מריבית	664-9	א66	669-58
22	עמלות	664-10	67	669-59
23	הכנסות אחרות	664-11	69	669-59.1
24	משכורות והוצאות נלוות	664-12	70	669-60
25	(בוטל)			
26	הוצאות אחרות	664-14	72	669-62
27	הפרשה למיסים על הרווח	664-15	74	669-63
28	(בוטל)			
28א	רווח למניה רגילה	664-24	78	669-65.1
29	מגזרי פעילות ואזורים גיאוגרפיים	664-24	79	669-66
29א	תמצית דוחות לפי מבנה הקבוצה הבנקאית	664-29	ב79	669-67
29ב	פקדונות מיועדים, אשראים ופקדונות מפקדונות מיועדים	664-29	ג79	669-67.2
30	מידע נוסף המחושב על בסיס פרופורמה			669-68
31	ארועים לאחר תאריך המאזן			669-68

תוספת ג' - מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס לדוגמה

תוספת	תיאור	סימוכין	עמוד	עמוד
עמוד	עמוד	עמוד	עמוד	עמוד
1'ג	מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס	661-14	ד'7	669-69
2'ג	מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס	661-14	ד'7	669-70

תוספת ד' - תמצית של דוחות כספיים לדוגמה

תוספת	תיאור	סימוכין	עמוד	עמוד
עמוד	עמוד	עמוד	עמוד	עמוד
1'ד	תמצית מאזן שנתי	666-4	85	669-72
2'ד	תמצית דוח רווח והפסד	666-4	85	669-73
3'ד	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי	666-4	85	669-74

נספחים

נספח	תיאור	סימוכין	עמוד	עמוד
עמוד	עמוד	עמוד	עמוד	עמוד
א'	(בוטל)			
ב'	(בוטל)			
ג'	(בוטל)			
ד'	(בוטל)			
ה'	חישוב שנות פרעון של אגרות חוב ושיעורי ההוצאה עליהן על בסיס ממוצע משוקלל	663-2	39	669-85
ו'	(בוטל)			
ז'	ביאור 22 עמלות	664-10	67	669-92
ח'	מיפוי של אופן הטיפול במכשירים נגזרים	---	---	669-93
ט'	דוגמאות לאופן היישום של חשבונאות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור	---	---	669-94

ביאור 18 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאחד)

(מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים)

31.12.20X-1					31.12.20X0				
שווי הוגן			יתרה		שווי הוגן			יתרה	
סה"כ	רמה 3 ¹	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן	סה"כ	רמה 3 ¹	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן
נכסים פיננסיים									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
מזומנים ופיקדונות בבנקים									
ניירות ערך*									
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
אשראי לציבור, נטו									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
אשראי לממשלה									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
נכסים בגין מכשירים נגזרים									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
נכסים פיננסיים אחרים									
0	-	-	-	0	0	-	-	-	0
השפעת הסכמי קיזוז									
0	0	0	0	**0	0	0	0	0	**0
סך כל הנכסים הפיננסיים									
התחייבויות פיננסיות									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
פיקדונות הציבור									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
פיקדונות מבנקים									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
פיקדונות הממשלה									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
התחייבויות פיננסיות אחרות									
0	-	-	-	0	0	-	-	-	0
השפעת הסכמי קיזוז									
0	0	0	0	**0	0	0	0	0	**0
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות									
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות									

¹ רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 0 מ' ש"ח ובסך 0 מ' ש"ח, בהתאמה (ש.ק. 0 מ' ש"ח ו-0 מ' ש"ח), אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 18-118.

ביאור 18ד - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במאות)

(מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים, מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה*				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
31.12.20X0				
0	0	0	-	0
0	0	0	-	0
0	0	0	(0)	0
0	0	0	(0)	0
0	0	0	(0)	0
סך כל הנכסים				
התחייבויות				
0	0	0	(0)	0
0	0	0	(0)	0
0	0	0	(0)	0
סך כל ההתחייבויות				
31.12.20X-1				
0	0	0	-	0
0	0	0	-	0
0	0	0	(0)	0
0	0	0	(0)	0
0	0	0	(0)	0
סך כל הנכסים				
התחייבויות				
0	0	0	(0)	0
0	0	0	(0)	0
0	0	0	(0)	0
סך כל ההתחייבויות				
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל שווי הוגן	רווחים (הפסדים)
31.12.20X0				
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
31.12.20X-1				
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0

בשנת 20X0 (20X-1) הועברו מרמה 1 לרמה 2 בסך 0 מ' ש"ח (בסך 0 מ' ש"ח). בשנת 20X0 (20X-1) הועברו מרמה 2 לרמה 1

בסך 0 מ' ש"ח (בסך 0 מ' ש"ח). [לגבי כל העברה יש לתאר את הפריט, את הסיבה להעברה ואת מדיניות התאגיד הבנקאי]

[ינתן פירוט נוסף לפי סוגי ניירות הערך שניתן להם גילוי נפרד בביאור ניירות ערך, אם מהותי]

[ינתן פירוט נוסף לחזוי שקל – מדד, חזוי ריבית אחרים, חזוי מטבע חוץ, חוזים בגין מניות, נגזרי אשראי וחוזי סחורות ואחרים, אם מהותי]

ביאור 18 – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (במיוחד, מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים, מבוקר)

נכסים	סה"כ רווחים (הפסדים) בשנת 20X0		סה"כ רווחים (הפסדים) בשנת 20X0-1		התאמות מתרגום דוחות כספיים		העברות ⁵ אל רמה 3		העברות ⁵ מרמה 3		שווי הוגן ליום 31.12.20X0		שווי הוגן ליום 31.12.20X0-1		המוחזקים ליום 31.12.20X0		בשנת 20X0 שטרם מומשו, בגין מכשירים		רווחים (הפסדים)	
	שטרם מומשו	רכישות והנפקות ⁴	מכירות	סילוקים	כספיים	אל רמה 3	מרמה 3	שווי הוגן ליום 31.12.20X0	המוחזקים ליום 31.12.20X0	שטרם מומשו	רכישות והנפקות ⁴	מכירות	סילוקים	כספיים	אל רמה 3	מרמה 3	שווי הוגן ליום 31.12.20X0	המוחזקים ליום 31.12.20X0	שטרם מומשו	רכישות והנפקות ⁴
ניירות ערך זמינים למכירה*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ניירות ערך למסחר*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
נכסים בגין מכשירים נגזרים**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
אחר (פרט אם מהותי)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
סך כל הנכסים	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
התחייבויות	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
אחר (פרט אם מהותי)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
סך כל ההתחייבויות	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* [ינתן פירוט נוסף לפי סוגי ניירות הערך שניתן להם גילוי נפרד בביאור ניירות ערך, אם מהותי]

** [ינתן פירוט נוסף לחוזי ריבית, חוזי מטבע חוץ, חוזים בגין מניות, נגזרי אשראי וחוזי סחורות ואחרים, אם מהותי]

1 רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

2 רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בהון העצמי בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

3 נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

4 יש לציין באיזה סעיף נכללו הרווחים וההפסדים.

5 יינתן פירוט לגבי רכישות הנפרד ולגבי הנפקות הנפרד, אם מהותי.

6 [לגבי כל העברה יש לתאר את הפריט, את הסיבה להעברה ואת מדיניות התאגיד הבנקאי]

ביאור 18 – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (במאוחד, מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים, מבוקר) - המשך

רווחים (הפסדים)		סה"כ רווחים (הפסדים)		התאמות מתרגום דוחות		בשנת 20X-1		שווי הוגן ליום	
בשנת 20X-1 שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום		שווי הוגן ליום		העברות ⁵ אל רמה 3		העברות ⁵ מרמה 3		רכישות והנפקות ⁴	
31.12.20X-1		31.12.20X-1		מכירות		סילוקים		שטרם מומשו	
0 ¹		0		0		0		0 ¹	
0 ²		0		0		0		0 ²	
0 ²		0		0		0		0 ²	
0 ³		0		0		0		0 ³	
0		0		0		0		0	
0 ²		0		0		0		0 ²	
0 ³		0		0		0		0 ³	
0		0		0		0		0	

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה*

ניירות ערך למסחר*

נכסים בגין מכשירים נגזרים**

אחר (פרט אם מהותי)

סך כל הנכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים**

אחר (פרט אם מהותי)

סך כל ההתחייבויות

* [ינתן פירוט נוסף לפי סוגי ניירות הערך שניתן להם גילוי נפרד בביאור ניירות ערך, אם מהותי]

** [ינתן פירוט נוסף לחוזי ריבית, חוזי מטבע חוץ, חוזים בגין מניות, נגזרי אשראי וחוזי סחורות ואחרים, אם מהותי]

1 רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בהון העצמי בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

2 נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

3 [יש לציין באיזה סעיף נכללו הרווחים וההפסדים].

4 יינתן פירוט לגבי רכישות בנפרד ולגבי הנפקות בנפרד, אם מהותי.

5 [לגבי כל העברה יש לתאר את הפריט, את הסיבה להעברה ואת מדיניות התאגיד הבנקאי]

נספח י"ד – מדידות שווי הוגן (סעיף 19 להוראות הדיווח לציבור בדבר דוח כספי שנתי)

נספח זה מהווה חלק בלתי נפרד מסעיף 19 להוראות הדיווח לציבור.

חלק א' - הנחיות יישום ודוגמאות

הנחיות יישום¹

גישת מדידת השווי ההוגן

1. מטרת מדידת **שווי הוגן** היא אמידת המחיר בו תתקיים עסקה רגילה למכירת הנכס או להעברת ההתחייבות בין משתתפים בשוק במועד המדידה בתנאי השוק הנוכחיים. מדידת שווי הוגן דורשת מהתאגיד הבנקאי המדווח לקבוע:

א. את הנכס או ההתחייבות המסוימים הנמדדים (באופן עקבי **ליחידה החשבונאית** שלהם)

ב. עבור נכס לא פיננסי, את הנחת היסוד להערכת שווי המתאימה למדידה (באופן עקבי **לשימוש המיטבי** בו)

ג. את השוק העיקרי (או המועיל ביותר) של הנכס או ההתחייבות

ד. את טכניקת(ות) הערכת השווי המתאימה(ות) למדידה, תוך הבאה בחשבון של זמינות הנתונים (data) איתם ניתן לפתח **נתונים** (inputs) המייצגים את ההנחות בהן היו משתמשים **משתתפים בשוק** בתמחור הנכס או ההתחייבות ושל הרמה במדרג השווי ההוגן בה מסווגים הנתונים.

2. ההחלטות המתקבלות במצבי הערכת שווי שונים עשויות להיות שונות. חלק זה מתאר את ההחלטות המתקבלות כאשר תאגיד בנקאי מדווח מודד שווי הוגן במצבי הערכת שווי שונים.

הנחת היסוד להערכת שווי עבור נכסים לא-פיננסיים

3. כאשר מודדים שווי הוגן של נכס לא-פיננסי שנעשה בו שימוש ביחד עם נכסים אחרים כקבוצה (כפי שהוא הותקן או הותאם בצורה אחרת לשימוש) או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים (לדוגמה, עסק), ההשפעה של הנחת היסוד להערכת השווי תלויה בנסיבות. לדוגמה:

א. השווי ההוגן של הנכס עשוי להיות זהה, בין אם נעשה שימוש בנכס על בסיס נפרד או ביחד עם נכסים אחרים או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים. כך עשוי להיות הדבר אם הנכס הוא עסק שמשתתפים בשוק ימשיכו להפעיל. במקרה כזה, העסקה תכלול הערכת שווי של העסק בכללותו. השימוש בנכסים כקבוצה על בסיס עסק חי ייצור סינרגיות שיהיו זמינות למשתתפים בשוק (דהיינו, סינרגיות של משתתפים בשוק אשר, לכן, צריכות להשפיע על השווי ההוגן של הנכס על בסיס נפרד או ביחד עם נכסים אחרים או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים).

ב. שימוש בנכס ביחד עם נכסים אחרים או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים עשוי להיכלל במדידת השווי ההוגן על ידי התאמות לשווי הנכס בו נעשה שימוש על בסיס נפרד. כך עשוי להיות הדבר אם הנכס הוא מכונה ומדידת השווי ההוגן נקבעת תוך שימוש במחיר נצפה למכונה דומה (שאינה מותקנת או מותאמת בצורה אחרת

¹ מבוסס על חלק 55-10-820 בקודיפיקציה.

לשימוש), המותאם לעלויות הובלה והתקנה, כך שמדידת השווי ההוגן תשקף את המצב והמיקום הנוכחיים של המכונה (כשהיא מותקנת ומותאמת לשימוש).

ג. שימוש בנכס ביחד עם נכסים אחרים או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים עשוי להיכלל במדידת השווי ההוגן באמצעות הנחות של משתתפים בשוק המשמשות למדידת השווי ההוגן של הנכס. לדוגמה, אם הנכס הוא מלאי עבודה בתהליך (work-in-process inventory) שהינו ייחודי, ומשתתפים בשוק היו ממירים את המלאי למוצרים מוגמרים, השווי ההוגן של המלאי יניח שמשתתפים בשוק רכשו או ירכשו את כל המיכון המיוחד הנדרש על מנת להמיר את המלאי למוצרים מוגמרים.

ד. שימוש בנכס ביחד עם נכסים אחרים או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים עשוי להיכלל בטכניקת הערכת השווי המשמשת למדידת השווי ההוגן של הנכס. כך עשוי להיות הדבר כאשר משתמשים בשיטת רווחים עודפים רב-תקופתיים (multi-period excess earnings method) למדידת השווי ההוגן של נכס בלתי מוחשי, מכיוון שטכניקת הערכת שווי זו מביאה בחשבון באופן ספציפי את התרומה של כל הנכסים המשלימים וההתחייבויות הקשורות בקבוצה בה ייעשה שימוש בנכס בלתי מוחשי כזה.

ה. במצבים מוגבלים יותר, כאשר תאגיד בנקאי מדווח משתמש בנכס שבתוך קבוצת נכסים, התאגיד הבנקאי המדווח עשוי למדוד את הנכס בסכום המקורב לשווי ההוגן שלו כאשר מקצים את השווי ההוגן של קבוצת הנכסים לנכסים הנפרדים של הקבוצה. כך עשוי להיות הדבר אם הערכת השווי מתייחסת לנכס דלא נידי והשווי ההוגן של הנכס המושבח (דהיינו, קבוצת נכסים) מוקצה לנכסים המרכיבים אותה (כגון, קרקע והשבחות).

טכניקות הערכת שווי

גישת השוק

א3. גישת השוק משתמשת במחירים ובמידע רלוונטי אחר המופק מעסקאות בשוק בהן מעורבים נכסים, התחייבויות או קבוצת נכסים והתחייבויות כגון עסק, זהים או בני השוואה (דהיינו, דומים).

ב3. לדוגמה, טכניקות הערכת שווי העקביות לגישת השוק משתמשות לעתים קרובות במכפילי שוק (market multiples) הנגזרים מסדרה של פריטים בני השוואה. המכפילים יכולים להיות בטווחים שונים עם מכפיל שונה לכל עסקה בת השוואה. בחירת המכפיל המתאים בתוך הטווח דורשת שיקול דעת, תוך הבאה בחשבון של גורמים איכותיים וכמותיים ספציפיים למדידה.

ג3. טכניקות הערכת שווי העקביות לגישת השוק כוללות מטריצת תמחור (matrix pricing). מטריצת תמחור היא טכניקה מתמטית המשמשת בעיקר כדי להעריך שווי של מספר סוגים של מכשירים פיננסיים, כגון אגרות חוב, מבלי להסתמך בלעדית על מחירים מצוטטים לניירות הערך הספציפיים, אלא להסתמך על הקשר בין ניירות הערך לבין ניירות ערך מצוטטים אחרים המהווים עוגן להשוואה.

גישת העלות

ד3. גישת העלות משקפת את הסכום שהיה נדרש כיום על מנת להחליף את קיבולת השירות של נכס (נקראת לעתים קרובות, עלות השחלוף השוטפת).

3. מנקודת המבט של מוכר המשתתף בשוק, המחיר שהיה מתקבל עבור הנכס נקבע על בסיס העלות לקונה המשתתף בשוק כדי לרכוש או לבנות נכס חלופי בעל תועלת בת השוואה, לאחר שהותאם בגין התיישנות. זאת מאחר שקונה המשתתף בשוק לא ישלם עבור נכס יותר מאשר הסכום בו הוא יוכל להחליף את קיבולת השירות של נכס זה. התיישנות כוללת הידרדרות פיזית של הנכס, התיישנות פונקציונלית (טכנולוגית) והתיישנות כלכלית (חיצונית), והיא רחבה יותר מפחת לצורך דיווח כספי (הקצאת עלות היסטורית) או לצורך מס (תוך שימוש באורך חי שירות מוגדרים). במקרים רבים, שיטת עלות השחלוף השוטפת משמשת על מנת למדוד שווי הוגן של נכסים מוחשיים שנעשה בהם שימוש ביחד עם נכסים אחרים או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים.

גישת ההכנסה

13. גישת ההכנסה ממירה סכומים עתידיים (לדוגמה, תזרימי מזומנים או הכנסות והוצאות) לסכום נוכחי יחיד (דהיינו, מהוון). כאשר נעשה שימוש בגישת ההכנסה, מדידת השווי ההוגן משקפת את הציפיות הנוכחיות של השוק לגבי סכומים עתידיים אלה.

13. טכניקות הערכת שווי אלה כוללות, לדוגמה:

א. טכניקות ערך נוכחי

ב. מודלים לתמחור אופציות, כגון נוסחת בלק-שולס-מרטון או מודל בינומי (דהיינו, מודל רשת), הכוללים טכניקות ערך נוכחי ומשקפים את ערך הזמן ואת הערך הפנימי של האופציה

ג. שיטת רווחים עודפים רב-תקופתיים (multi-period excess earnings method), המשמשת למדידת השווי ההוגן של מספר נכסים בלתי מוחשיים.

טכניקות שווי הוגן

4. סעיפים 5 עד 20 בנספח זה מתארים את השימוש בטכניקות ערך נוכחי למדידת שווי הוגן. סעיפים אלה מתמקדים בטכניקת התאמת שיעור ההיוון ובטכניקת תזרים מזומנים צפוי (ערך נוכחי צפוי). סעיפים אלה אינם מכתבים שימוש בטכניקה ספציפית אחת של ערך נוכחי ואינם מגבילים את השימוש בטכניקות ערך נוכחי למדידת שווי הוגן לטכניקות הנדונות. טכניקת הערך הנוכחי בה ייעשה שימוש למדידת שווי הוגן תהיה תלויה בעובדות ובנסיבות הספציפיות לנכס או להתחייבות הנמדדים (לדוגמה, האם מחירים עבור נכסים או התחייבויות בני השוואה ניתנים לצפייה בשוק) ובזמינות של נתונים מספיקים.

המרכיבים של מדידת ערך נוכחי

5. ערך נוכחי (דהיינו, יישום של גישת ההכנסה) הוא כלי המשמש על מנת לקשר סכומים עתידיים (לדוגמה, תזרימי מזומנים או ערכים) לסכום נוכחי, תוך שימוש בשיעור היוון. מדידת שווי הוגן של נכס או של התחייבות, תוך שימוש בטכניקת ערך נוכחי, כוללת (captures) את כל המרכיבים הבאים מנקודת המבט של משתתפים בשוק במועד המדידה:

- א. אומדן של תזרימי מזומנים עתידיים לנכס או להתחייבות הנמדדים.
- ב. ציפיות לגבי שינויים אפשריים בסכום ובעיתוי של תזרימי המזומנים המייצגים את אי-הוודאות הגלומה בתזרימי המזומנים.

ג. ערך הזמן של הכסף, המיוצג על ידי הריבית על נכסים כספיים חסרי סיכון שמועדי הפדיון שלהם או ערכי משך החיים הממוצע שלהם חופפים לתקופה המכוסה על ידי תזרימי המזומנים ואינם גורמים למחזיק אי-ודאות לגבי העיתוי או הסיכון לכשל (דהיינו, שיעור ריבית חסרת סיכון). לחישובי ערך נוכחי הנקובים בדולרים נומינליים של ארה"ב, עקום התשואה של אגרות החוב של ממשלת ארה"ב קובע את שיעור הריבית חסרת הסיכון המתאימה.

ד. מחיר נטילת אי-הוודאות הגלומה בתזרימי המזומנים (דהיינו, פרמיית סיכון).

ה. גורמים אחרים שמשותפים בשוק יביאו בחשבון בהתאם לנסיבות.

ו. עבור התחייבות, הסיכון לאי ביצוע הקשור להתחייבות זו, כולל סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי המדווח (דהיינו, החייב) עצמו.

עקרונות כלליים

6. טכניקות ערך נוכחי שונות זו מזו באופן בו הן כוללות את הרכיבים שבסעיף הקודם. עם זאת, כל העקרונות הכלליים הבאים חלים על היישום של כל טכניקת ערך נוכחי המשמשת למדידת שווי הוגן:

א. תזרימי מזומנים ושיעורי היוון צריכים לשקף הנחות משותפים בשוק היו משתמשים בהן בתמחור הנכס או ההתחייבות.

ב. תזרימי מזומנים ושיעורי היוון צריכים להביא בחשבון רק את הגורמים שניתן לייחסם לנכס או להתחייבות הנמדדים.

ג. על מנת להימנע ממצב שבו השפעות של גורמי סיכון מובאות בחשבון פעמיים, או לא מובאות בחשבון כלל, שיעורי היוון צריכים לשקף הנחות העקביות לאלה הגלומות בתזרימי המזומנים. לדוגמה, שיעור היוון, המשקף את אי-הודאות שבציפיות לגבי כשלים עתידיים, מתאים אם משתמשים בתזרימי מזומנים חוזיים של הלוואה (טכניקת התאמת שיעור ההיוון). אין להשתמש באותו שיעור, אם משתמשים בתזרימי מזומנים צפויים (דהיינו, משוקללי-הסתברות) (דהיינו, טכניקת ערך נוכחי צפוי), מכיוון שתזרימי המזומנים הצפויים כבר משקפים הנחות לגבי אי-הודאות שבכשלים עתידיים; במקום זאת, יש להשתמש בשיעור היוון ההולם את הסיכון הגלום בתזרימי המזומנים הצפויים.

ד. הנחות לגבי תזרימי מזומנים ושיעורי היוון צריכות להיות עקביות באופן פנימי (internally consistent). לדוגמה, תזרימי מזומנים נומינליים, הכוללים את השפעת האינפלציה, צריכים להיות מהוונים בשיעור הכולל את השפעת האינפלציה. הריבית הנומינלית חסרת הסיכון כוללת את השפעת האינפלציה. תזרימי מזומנים ריאליים, שאינם כוללים את השפעת האינפלציה, צריכים להיות מהוונים בשיעור שאינו כולל את השפעת האינפלציה. בדומה, תזרימי מזומנים לאחר-מס צריכים להיות מהוונים תוך שימוש בשיעור היוון לאחר-מס. תזרימי מזומנים לפני-מס צריכים להיות מהוונים בשיעור העקבי לתזרימי מזומנים אלה.

ה. שיעורי ההיוון צריכים להיות עקביים לגורמים הכלכליים הבסיסיים של המטבע בו נקובים תזרימי המזומנים.

סיכון ואי-ודאות

7. מדידת שווי הוגן תוך שימוש בטכניקות ערך נוכחי נעשית בתנאים של אי-ודאות, מכיוון שתזרימי המזומנים בהם משתמשים הם אומדנים ולא סכומים ידועים. במקרים רבים, גם הסכום וגם העיתוי של תזרימי המזומנים אינם וודאיים. גם סכומים שנקבעו חוזית, כגון התשלומים על הלוואה, אינם וודאיים אם קיים סיכון לכשל.

8. משתתפים בשוק דורשים בדרך כלל פיצוי (דהיינו, פרמיית סיכון) על נטילת אי-הודאות הגלומה בתזרימי המזומנים של נכס או התחייבות. מדידת שווי הוגן צריכה לכלול פרמיית סיכון המשקפת את הסכום שמשתתפים בשוק היו דורשים כפיצוי על אי-הודאות הגלומה בתזרימי המזומנים. אחרת, המדידה לא תייצג נאמנה את השווי ההוגן. במקרים מסוימים, קביעת פרמיית הסיכון המתאימה עשויה להיות קשה. עם זאת, רמת הקושי כשלעצמה אינה מהווה סיבה מספקת לאי הכללת פרמיית סיכון.

9. טכניקות ערך נוכחי שונות זו מזו בדרך שבה הן כוללות התאמה לסיכון ובסוג תזרימי המזומנים בהם הן משתמשות. לדוגמה:

- א. טכניקת התאמת שיעור ההיוון (ראה סעיפים 10-12 בנספח זה) משתמשת בשיעור היוון מותאם לסיכון ובתזרימי מזומנים חוזיים, מובטחים (promised) או צפויים ביותר.
- ב. שיטה 1 בטכניקת ערך נוכחי צפוי (ראה סעיף 15 בנספח זה) משתמשת בתזרימי מזומנים צפויים מותאמים לסיכון ובריבית חסרת סיכון.
- ג. שיטה 2 בטכניקת ערך נוכחי צפוי (ראה סעיף 16 בנספח זה) משתמשת בתזרימי מזומנים צפויים שאינם מותאמים לסיכון ובשיעור היוון מותאם על מנת לכלול את פרמיית הסיכון שמשתתפים בשוק דורשים. שיעור זה שונה מהשיעור המשמש בטכניקת התאמת שיעור ההיוון.

טכניקת התאמת שיעור ההיוון

10. טכניקת התאמת שיעור ההיוון משתמשת בסדרה יחידה של תזרימי מזומנים מתוך הטווח של סכומים מוערכים אפשריים, בין אם תזרימי המזומנים הינם חוזיים או מובטחים (כמו במקרה של אגרת חוב) או צפויים ביותר. בכל המקרים, תזרימי מזומנים אלה מותנים בהתרחשות אירועים מוגדרים (לדוגמה, תזרימי מזומנים חוזיים או מובטחים לאגרת חוב מותנים באי התרחשות אירוע כלשהו של כשל מצד החייב). שיעור ההיוון שנעשה בו שימוש בטכניקת התאמת שיעור ההיוון נגזר משיעורי תשואה נצפים לנכסים או להתחייבויות בני השוואה הנסחרים בשוק. בהתאם לכך, תזרימי המזומנים החוזיים, המובטחים או הצפויים ביותר, מהווים בשיעור הנצפה או נאמד בשוק עבור תזרימי מזומנים מותנים כאלה (דהיינו, שיעור התשואה של השוק).

11. טכניקת התאמת שיעור ההיוון דורשת ניתוח של נתוני שוק לנכסים או להתחייבויות בני השוואה. השוואתיות מבוססת על ידי בחינת המהות של תזרימי המזומנים (לדוגמה, האם תזרימי המזומנים הם חוזיים או לא-חוזיים והאם סביר שיגיבו באופן דומה לשינויים בתנאים

כלכליים), ועל ידי בחינת גורמים אחרים (לדוגמה, איכות אשראי, ביטחויות, משך החיים הממוצע, אמות מידה פיננסיות מגבילות ונזילות). לחילופין, אם נכס או התחייבות בני השוואה יחידים אינם משקפים כראוי את הסיכון הגלום בתזרימי המזומנים של הנכס או ההתחייבות הנמדדים, ייתכן כי יהיה אפשרי לגזור שיעור הון על ידי שימוש בנתונים עבור מספר נכסים או התחייבויות בני השוואה, בשילוב עם עקום תשואה של ריבית חסרת סיכון (risk-free yield curve) (דהיינו, שימוש בגישה בנייה (build-up approach)). סעיף 33 בנספח זה מדגים את גישה הבנייה.

12. כאשר טכניקת התאמת שיעור ההון מיושמת על תקבולים או תשלומים בסכום קבוע, ההתאמה לסיכון הגלום בתזרימי המזומנים של הנכס או ההתחייבות שנמדדים נכללת בשיעור ההון. ביישומים מסוימים של טכניקת התאמת שיעור ההון על תזרימי מזומנים שאינם תקבולים או תשלומים בסכום קבוע, עשויה להידרש התאמה לתזרימי המזומנים על מנת להשיג השוואתיות עם הנכס או ההתחייבות הנצפים מהם נגזר שיעור ההון.

טכניקת ערך נוכחי צפוי

13. טכניקת ערך נוכחי צפוי משתמשת, כנקודת פתיחה, בסדרה של תזרימי מזומנים אשר מייצגת ממוצע משוקלל-הסתברות של כל תזרימי המזומנים האפשריים העתידיים (דהיינו, תזרימי המזומנים הצפויים). האומדן המתקבל זהה לערך צפוי, אשר, במונחים סטטיסטיים, הוא הממוצע המשוקלל של הערכים האפשריים של משתנה מקרי בדיד, כאשר ההסתברויות המתאימות משמשות כמשקלות. מכיוון שכל תזרימי המזומנים האפשריים הינם משוקללים-הסתברות, תזרים המזומנים הצפוי המתקבל אינו מותנה בהתרחשות אירוע מוגדר כלשהו (שלא כמו תזרימי המזומנים שבשימוש בטכניקת התאמת שיעור ההון).

14. בבואם לקבל החלטת השקעה, משתתפים בשוק שהינם שונאי סיכון, יביאו בחשבון את הסיכון לכך שתזרימי המזומנים בפועל עשויים להיות שונים מתזרימי המזומנים הצפויים. תיאוריית תיק ההשקעות (portfolio theory) מבחינה בין שני סוגים של סיכונים :

א. סיכון לא-סיסטמתי (ניתן לפיזור).

ב. סיכון סיסטמתי (בלתי ניתן לפיזור).

15. שיטה 1 של טכניקת ערך נוכחי צפוי מתאימה את תזרימי המזומנים הצפויים של נכס לסיכון סיסטמתי (דהיינו, סיכון שוק) על ידי הפחתת פרמיית סיכון מזומנים (דהיינו, תזרימי מזומנים צפויים מותאמים לסיכון). תזרימי מזומנים צפויים מותאמים לסיכון אלה מייצגים תזרימי מזומנים שווי ערך וודאי (certainty-equivalent), המהווים בשיעור ריבית חסרת סיכון. תזרים מזומנים שווה ערך וודאי מתייחס לתזרים מזומנים צפוי (כפי שהוגדר), המותאם לסיכון כך שמשתתף בשוק הינו אדיש לגבי המרת תזרים מזומנים וודאי בתזרים מזומנים צפוי. לדוגמה, אם משתתף בשוק מוכן להמיר תזרים מזומנים צפוי של \$1,200 בתזרים מזומנים וודאי של \$1,000, הסכום של ה-\$1,000 הוא שווה הערך הוודאי של ה-\$1,200 (דהיינו, ה-\$200 ייצגו את פרמיית סיכון המזומנים). במקרה כזה, המשתתף בשוק יהיה אדיש לגבי הנכס המוחזק.

16. לעומת זאת, שיטה 2 של טכניקת ערך נוכחי צפוי מבצעת התאמה לסיכון סיסטמתי (דהיינו, סיכון שוק) על ידי החלת פרמיית סיכון על שיעור הריבית חסרת הסיכון. בהתאם לכך, תזרימי

המזומנים הצפויים מהוונים בשיעור המתאים לשיעור צפוי הקשור לתזרימי מזומנים משוקללי-הסתברות (דהיינו, שיעור תשואה צפוי). מודלים המשמשים לתמחור נכסים מסוכנים, כמו מודל תמחור נכסי הון (Capital Asset Pricing Model), יכולים לשמש לצורך אומדן שיעור התשואה הצפוי. מאחר ששיעור ההיוון בו משתמשים בטכניקת התאמת שיעור ההיוון הוא שיעור תשואה הקשור לתזרימי מזומנים מותנים, סביר שהוא יהיה גבוה יותר משיעור ההיוון בו משתמשים בשיטה 2 שבטכניקת ערך נוכחי צפוי, שהוא שיעור תשואה צפוי הקשור לתזרימי מזומנים צפויים או משוקללי-הסתברות.

17. על מנת להדגים את שיטות 1 ו-2, נניח כי לנכס יש תזרימי מזומנים צפויים של \$780 בעוד שנה אחת, הנקבעים על בסיס תזרימי המזומנים האפשריים ועל ההסתברויות, כמוצג להלן. שיעור הריבית חסרת הסיכון לתזרימי מזומנים עם אופק של שנה אחת הוא 5 אחוזים, ופרמיית הסיכון הסיסטמית עבור נכס בעל אותו פרופיל סיכון היא 3 אחוזים.

תזרימי מזומנים משוקללי-הסתברות	הסתברות	תזרימי מזומנים אפשריים
\$75	15%	\$500
\$480	60%	\$800
\$225	25%	\$900
<u>\$780</u>		תזרימי מזומנים צפויים

18. בהדגמה פשוטה זו, תזרימי המזומנים הצפויים (\$780) מייצגים את הממוצע משוקלל-ההסתברות של 3 התוצאות האפשריות. במצבים מציאותיים יותר, עשויות להיות תוצאות אפשריות רבות. עם זאת, על מנת ליישם טכניקת ערך נוכחי צפוי, לא תמיד צריך להביא בחשבון את ההתפלגות של כל תזרימי המזומנים האפשריים תוך שימוש במודלים ובטכניקות מורכבים. למעשה, ייתכן כי יתאפשר לפתח מספר מוגבל של תרחישים בדידים והסתברויות, הכוללים את מערך תזרימי המזומנים האפשריים. לדוגמה, תאגיד בנקאי מדווח עשוי להשתמש בתזרימי מזומנים שמומשו עבור תקופה רלוונטית מסוימת בעבר, המותאמים לשינויים בנסיבות שהתרחשו לאחר מכן (למשל, שינויים בגורמים חיצוניים, לרבות תנאים כלכליים או תנאי שוק, מגמות בענף ותחרות, כמו גם שינויים בגורמים פנימיים המשפיעים על התאגיד הבנקאי המדווח באופן ספציפי יותר), תוך הבאה בחשבון של הנחות המשתתפים בשוק.

19. בתיאוריה, הערך הנוכחי (דהיינו, השווי ההוגן) של תזרימי המזומנים של הנכס יהיה זהה בין אם הוא נקבע בשימוש בשיטה 1 או בשיטה 2, כדלהלן:

א. בשימוש בשיטה 1, תזרימי המזומנים הצפויים מותאמים לסיכון סיסטמתי (דהיינו, סיכון שוק). בהיעדר נתוני שוק המצביעים במישרין על סכום ההתאמה לסיכון, התאמה זו יכולה להיגזר ממודל תמחור נכסים תוך שימוש בתפיסה של שווה הערך הוודאי. לדוגמה, ההתאמה לסיכון (דהיינו, פרמיית סיכון המזומנים של \$22) יכולה להיקבע תוך שימוש בפרמיית סיכון סיסטמית של 3 אחוזים ($780 \times 3\%$) – \$780 $\times (1.05/1.08)$), והדבר מביא לתזרימי מזומנים צפויים מותאמים לסיכון בסך \$758 $\times (1.05/1.08)$), והדבר מביא לתזרימי מזומנים צפויים מותאמים לסיכון בסך \$758 $\times (1.05/1.08)$). ה- \$758 הם שווה הערך הוודאי של \$780 והם מהוונים בשיעור הריבית

חסרת הסיכון (5 אחוזים). הערך הנוכחי (דהיינו, השווי ההוגן) של הנכס הוא \$722 (\$758/1.05).

ב. בשימוש בשיטה 2, תזרימי המזומנים הצפויים אינם מותאמים לסיכון סיסטמטי (סיכון שוק). למעשה, ההתאמה לסיכון זה כלולה בשיעור ההיוון. לפיכך, תזרימי המזומנים הצפויים מהוונים בשיעור תשואה צפוי של 8 אחוזים (דהיינו, שיעור הריבית חסרת הסיכון בגובה 5 אחוזים בתוספת פרמיית הסיכון הסיסטמטי בגובה 3 אחוזים). הערך הנוכחי (דהיינו, השווי ההוגן) של הנכס הוא \$722 (\$780/1.08).

20. כאשר משתמשים בטכניקת ערך נוכחי צפוי למדידת שווי הוגן, ניתן להשתמש בשיטה 1 או בשיטה 2. הבחירה בשיטה 1 או בשיטה 2 תהיה תלויה בעובדות ובנסיבות ספציפיות לנכס או להתחייבות הנמדדים, במידת הזמינות של נתונים מספיקים ובהחלטות המתקבלות.

מדרג השווי ההוגן

נתוני רמה 2

21. להלן דוגמאות לנתוני רמה 2 עבור נכסים והתחייבויות מסוימים :

א. חוזה החלפת ריבית לקבל-קבועה, לשלם-משתנה, המבוסס על שיעור החלפת הריבית המוצעת הבין בנקאית של לונדון (ליבור). נתון ברמה 2 יכלול את שיעור החלפת ריבית הליבור אם שיעור זה ניתן לצפייה במרווחי זמן מקובלים לציטוט בגין התקופה המלאה, במהות, של חוזה ההחלפה.

ב. חוזה החלפת ריבית לקבל-קבועה, לשלם-משתנה, המבוסס על עקום תשואה נקוב במטבע חוץ. נתון ברמה 2 יהיה שיעור ההחלפה המבוסס על עקום תשואה נקוב במטבע חוץ, שניתן לצפייה במרווחי זמן מקובלים לציטוט, בגין התקופה המלאה, במהות, של חוזה ההחלפה. כך יהיה הדבר אם תקופת חוזה ההחלפה היא 10 שנים ושיעור החלפה זה ניתן לצפייה במרווחי זמן מקובלים לציטוט ל-9 שנים, בתנאי שכל אקסטרפולציה סבירה של עקום התשואה לשנה ה-10 לא תהיה משמעותית למדידת השווי ההוגן של חוזה ההחלפה בכללותה.

ג. חוזה החלפת ריבית לקבל-קבועה, לשלם-משתנה מבוסס על שיעור ריבית הפריים של בנק מסוים. נתון ברמה 2 יהיה שיעור ריבית הפריים של הבנק המתקבל על ידי אקסטרפולציה אם הערכים שנגזרו מהאקסטרפולציה נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים, לדוגמה, על ידי מתאם עם שיעור ריבית הניתן לצפייה בגין התקופה המלאה, במהות, של חוזה ההחלפה.

ד. אופציה לשלוש שנים על מניות הנסחרות בבורסה. נתון ברמה 2 יהיה התנודתיות הגלומה של מניות, הנגזרת מאקסטרפולציה לשנה 3, אם מתקיימים שני התנאים הבאים :

1. המחירים לאופציות על המניות לשנה אחת ולשנתיים נצפים.
2. התנודתיות הגלומה שמתקבלת על ידי האקסטרפולציה לאופציה לשלוש שנים נתמכת על ידי נתוני שוק נצפים בגין התקופה המלאה, במהות, של האופציה.

במקרה כזה, ניתן לגזור את התנודתיות הגלומה על ידי אקסטרפולציה מהתנודתיות הגלומה של האופציות על המניות לשנה אחת ולשנתיים, וניתן לקבל תמיכה מהתנודתיות הגלומה לאופציות לשלוש שנים על מניות של ישויות בנות השוואה, בתנאי שהוכח מתאם עם התנודתיות הגלומה לשנה אחת ולשנתיים.

ה. הסדר רישוי. עבור הסדר רישוי שנרכש במסגרת **צירוף עסקים** ושלגביו נערך לאחרונה משא ומתן עם צד בלתי קשור על ידי הישות הנרכשת (הצד להסדר הרישוי), נתון ברמה 2 יהיה שיעור התמלוגים בחוזה עם הצד הבלתי קשור במועד יצירת ההסדר.

ו. מלאי מוצרים מוגמרים בחנות עודפים (outlet) קמעונאית. עבור מלאי מוצרים מוגמרים שנרכש במסגרת צירוף עסקים, נתון ברמה 2 יהיה המחיר ללקוחות בשוק קמעונאי או המחיר לקמעונאים בשוק סיטונאי, מותאם להפרשים בין המצב והמיקום של הפריט שבמלאי לבין אלה של פריטי מלאי בני-השוואה (דהיינו, דומים), כך שמדידת השווי ההוגן תשקף את המחיר שהיה מתקבל בעסקה למכירת המלאי לקמעונאי אחר שהיה משלים את מאמצי המכירה הדרושים. מבחינה תפיסתית, מדידת השווי ההוגן תהיה זהה, בין אם נעשות התאמות למחיר קמעונאי (כלפי מטה) ובין אם למחיר סיטונאי (כלפי מעלה). באופן כללי, המחיר שדורש את הכמות המעטה ביותר של התאמות סובייקטיביות, הוא זה שצריך לשמש למדידת השווי ההוגן.

ז. בניין מוחזק ובשימוש. נתון ברמה 2 יהיה המחיר למ"ר בבניין (מכפיל הערכת שווי (valuation multiple)) הנגזר מנתוני שוק נצפים, לדוגמה, מכפילים הנגזרים ממחירים בעסקאות נצפות בהן מעורבים בניינים בני-השוואה (דהיינו, דומים) במיקומים דומים. ח. יחידה מדווחת. נתון ברמה 2 יהיה מכפיל הערכת שווי (לדוגמה, מכפיל של רווחים, הכנסות או מדד ביצוע אחר) הנגזר מנתוני שוק נצפים, לדוגמה, מכפילים הנגזרים ממחירים בעסקאות נצפות המערבות עסקים בני-השוואה (דהיינו, דומים), תוך הבאה בחשבון של גורמים תפעוליים, גורמי שוק, גורמים פיננסיים וגורמים שאינם פיננסיים.

נתוני רמה 3

22. להלן דוגמאות לנתוני רמה 3 עבור נכסים והתחייבויות מסוימים :

א. חוזה החלפת מטבע חוץ לזמן ארוך (Long-dated currency swap). נתון ברמה 3 יהיה שיעור ריבית במטבע מוגדר שאינו נצפה ושלא ניתן לתמוך בו באמצעות נתוני שוק הנצפים במרווחי זמן מקובלים לציטוט, או באופן אחר, בגין התקופה המלאה, במהות, של חוזה החלפת מטבע החוץ. שיעורי הריבית בחוזה החלפת מטבע החוץ הם שיעורי החלפת הריבית המחושבים מעקומי התשואה של המדינות המתייחסות.

ב. אופציה לשלוש שנים על מניות שנסחרות בבורסה. נתון ברמה 3 יהיה סטיית תקן היסטורית, דהיינו, סטיית התקן של המניות הנגזרת מהמחירים ההיסטוריים של המניות. תנודתיות היסטורית אינה מייצגת בדרך כלל את הציפיות הנוכחיות של משתתפים בשוק לגבי תנודתיות עתידית, גם אם זהו המידע היחיד הזמין לצורך תמחור אופציה.

- ג. חוזה החלפת ריבית. נתון ברמה 3 יהיה התאמה למחיר האמצע המוסכם בשוק (mid-market consensus price) (לא מחייב) לחוזה ההחלפה, המפותח תוך שימוש בנתונים שאינם נצפים במישרין ושלא ניתן לתמוך בהם באופן אחר באמצעות נתוני שוק נצפים.
- ד. לא נכלל.
- ה. יחידה מדווחת. נתון ברמה 3 יהיה תחזית פיננסית (לדוגמה, של תזרימי מזומנים או של רווח והפסד) המפותחת תוך שימוש בנתונים של התאגיד הבנקאי המדווח עצמו, אם לא קיים מידע שהינו זמין באופן סביר, המצביע על כך שמשתתפים בשוק היו משתמשים בהנחות שונות.

א22. בוטל.

ב22. בוטל.

ג23. בוטל.

א23. סעיף לא בשימוש.

ב23. סעיף לא בשימוש.

ג23. בוטל.

ד23. בוטל.

הדגמות

24. הדוגמאות הבאות מתארות מצבים היפותטיים המדגימים את ההחלטות העשויות להתקבל כאשר תאגיד בנקאי מדווח מודד נכסים והתחייבויות בשווי הוגן במצבי הערכת שווי שונים. אף על פי שמספר היבטים של הדוגמאות עשוי להתקיים בדפוסים עובדתיים בפועל, יש להעריך את כל העובדות והנסיבות הרלוונטיות לדפוס עובדתי מסוים ביישום סעיף 19.

דוגמא 1: שימוש מיטבי והנחת יסוד להערכת שווי

25. מקרים א' עד ג' מדגימים את יישום התפיסות של שימוש מיטבי ושל הנחת יסוד להערכת שווי עבור נכסים לא-פיננסיים.

א. בוטל.

ב. בוטל.

ג. בוטל.

מקרה א': קבוצת נכסים

26. התאגיד הבנקאי המדווח רוכש נכסים ונוטל התחייבויות במסגרת צירוף עסקים. אחת מקבוצות הנכסים שנרכשו כוללת את נכסים א', ב' וג'. נכס ג' הוא תוכנת חיוב (billing software) אינטגרלית לעסק, שפותחה על ידי הישות הנרכשת לשימושה העצמי בשילוב עם נכסים א' ו-ב' (דהיינו, הנכסים הקשורים). התאגיד הבנקאי המדווח מודד את השווי ההוגן של כל אחד מהנכסים לחוד, באופן עקבי ליחידה החשבונאית הספציפית של הנכסים. התאגיד הבנקאי המדווח קובע שהשימוש המיטבי של הנכסים הוא השימוש הנוכחי שלהם ושכל אחד מהנכסים יניב את השווי המרבי למשתתפים בשוק בעיקר על ידי שימוש בו ביחד עם נכסים אחרים או עם נכסים והתחייבויות אחרים (דהיינו, הנכסים המשלימים וההתחייבויות הקשורות שלו). אין יסוד להניח כי השימוש הנוכחי בנכסים אינו השימוש המיטבי בהם.

27. במקרה זה, התאגיד הבנקאי המדווח ימכור את הנכסים בשוק שבו הוא רכש את הנכסים מלכתחילה (דהיינו, שוק הכניסה ושוק היציאה מנקודת המבט של התאגיד הבנקאי המדווח, זהים). לקונים משתתפים בשוק, שהישות המדווחת הייתה מתקשרת איתם בעסקה בשוק זה, יש מאפיינים שמייצגים באופן כללי קונים אסטרטגיים (כגון מתחרים) וקונים פיננסיים (כגון חברות הון פרטי או קרנות הון סיכון שאין להן השקעות משלימות) כאחד והם כוללים את אותם קונים שמלכתחילה נתנו הצעת רכש לנכסים. בעוד שקונים משתתפים בשוק יכולים להיות מסווגים ככלל כקונים אסטרטגיים או פיננסיים, במקרים רבים יהיו הבדלים בין הקונים המשתתפים בשוק בתוך כל אחת מקבוצות אלה, באופן המשקף, לדוגמה, שימושים שונים בנכס ואסטרטגיות תפעול שונות.

28. כפי שנדון להלן, ההבדלים באינדיקציות לערכי השווי ההוגן של הנכסים הנפרדים קשורים בעיקר לשימוש בנכסים על ידי אותם משתתפים בשוק בתוך קבוצות נכסים שונות:

א. קבוצת נכסים של קונה אסטרטגי. התאגיד הבנקאי המדווח קובע שלקונים אסטרטגיים יש נכסים קשורים שיגדילו את השווי של הקבוצה בתוכה ייעשה שימוש בנכסים (דהיינו, סינרגיות של משתתפים בשוק). נכסים אלה כוללים נכס חלופי לנכס ג' (מערכת תוכנה לחיוב), שיהיה בשימוש לתקופת מעבר מוגבלת בלבד ושאינו יכול להימכר לבדו בסוף התקופה. מכיוון שלקונים אסטרטגיים יש נכסים חלופיים, נכס ג' לא יהיה בשימוש במשך כל יתרת אורך החיים הכלכליים שלו. האינדיקציות לערכי השווי ההוגן של נכסים א', ב', ו-ג' בתוך קבוצת הנכסים של הקונה האסטרטגי (המשקף את הסינרגיות הנובעות מהשימוש בנכסים בתוך אותה קבוצה) הן \$360, \$260 ו-\$30 בהתאמה. האינדיקציה לערכי השווי ההוגן של הנכסים כקבוצה בתוך קבוצת הנכסים של הקונה האסטרטגי היא \$650.

ב. קבוצת נכסים של קונה פיננסי. התאגיד הבנקאי המדווח קובע כי לקונים פיננסיים אין נכסים קשורים או חלופיים שיגדילו את השווי של הקבוצה בתוכה ייעשה שימוש בנכסים. מכיוון שלקונים פיננסיים אין נכסים חלופיים, נכס ג' (דהיינו, מערכת התוכנה לחיוב) יהיה בשימוש במשך כל יתרת אורך החיים הכלכליים שלו. האינדיקציות לערכי השווי ההוגן של נכסים א', ב' ו-ג' בתוך קבוצת הנכסים של הקונה הפיננסי הן \$300, \$200 ו-\$100, בהתאמה. האינדיקציה לערכי השווי ההוגן של הנכסים כקבוצה בתוך קבוצת הנכסים של הקונה הפיננסי היא \$600.

29. השווי ההוגן של נכסים א', ב' ו-ג' ייקבע על בסיס השימוש בנכסים כקבוצה בתוך הקבוצה של הקונה האסטרטגי (\$360, \$260 ו-\$30). למרות השימוש בנכסים בתוך הקבוצה של הקונה האסטרטגי אינו מביא למקסימום את השווי ההוגן של כל אחד מהנכסים בפני עצמו, הוא מביא למקסימום את השווי ההוגן של הנכסים כקבוצה (\$650).

מקרה ב': קרקע

30. תאגיד בנקאי מדווח רוכש קרקע במסגרת צירוף עסקים. הקרקע מפותחת כיום לשימוש תעשייתי כאתר למפעל. ההנחה היא שהשימוש הנוכחי בקרקע הוא השימוש המיטבי בה, אלא אם גורמי שוק או גורמים אחרים סבורים כי יש שימוש אחר. לאחרונה פותחו אתרים סמוכים לשימוש לדיור כאתרים לבתי דירות רבי-קומות. על בסיס פיתוח זה ועל החלוקה לאזורים

(zoning) שבוצעה לאחרונה ועל שינויים אחרים המיועדים לסייע לפיתוח זה, התאגיד הבנקאי המדווח קובע כי הקרקע שנמצאת כיום בשימוש כאתר למפעל יכולה להיות מפותחת כאתר לשימוש לדירור (דהיינו, לבתי דירות רבי-קומות), מאחר שמשתתפים בשוק יביאו בחשבון את הפוטנציאל לפתח את האתר לשימוש לדירור בתמחור הקרקע.

31. השימוש המיטבי בקרקע ייקבע על ידי השוואה בין :

- א. השווי ההוגן של הקרקע כפי שהיא מפותחת כיום לשימוש תעשייתי (דהיינו, ייעשה שימוש בקרקע ביחד עם נכסים אחרים, כגון המפעל, או נכסים והתחייבויות אחרים)
- ב. שווי הקרקע כאתר פנוי לשימוש לדירור, תוך הבאה בחשבון של עלויות הריסת המפעל ועלויות אחרות (לרבות אי-הודאות לגבי יכולת התאגיד הבנקאי המדווח להסב את הנכס לשימוש החלופי) הנדרשות על מנת להסב את הקרקע לאתר פנוי (דהיינו, משתתפים בשוק ישתמשו בקרקע על בסיס נפרד).

השימוש המיטבי בקרקע ייקבע על בסיס הגבוה מבין ערכים אלה. במצבים המערבים הערכה שמאית של נכסי דלא ניידי, קביעת השימוש המיטבי מביאה בחשבון גורמים אחרים הקשורים לפעולות המפעל, לרבות הנכסים וההתחייבויות שלו.

מקרה ג': פרויקט מחקר ופיתוח בתהליך

32. תאגיד בנקאי מדווח רוכש פרויקט מחקר ופיתוח בתהליך במסגרת צירוף עסקים. התאגיד הבנקאי המדווח אינו מתכוון להשלים את פרויקט המו"פ בתהליך. אם יושלם, פרויקט המו"פ בתהליך יתחרה באחד מפרויקטי המו"פ בתהליך שלו (לאספקת הדור הבא של הטכנולוגיה המסחרית של התאגיד הבנקאי המדווח). במקום זאת, התאגיד הבנקאי המדווח מתכוון לעצור (דהיינו, להקפיא (lock up)) את הפרויקט על מנת למנוע מהמתחרים שלו להשיג גישה לטכנולוגיה. באמצעות פעולה זו, פרויקט המו"פ בתהליך צפוי להניב ערך הגנתי (defensive value), בעיקר על ידי שיפור סיכויי ההצלחה לטכנולוגיה המתחרה של התאגיד הבנקאי המדווח עצמו. על מנת למדוד את השווי ההוגן של פרויקט המו"פ בתהליך, במועד ההכרה לראשונה, השימוש המיטבי בפרויקט המו"פ בתהליך ייקבע על בסיס השימוש בו על ידי משתתפים בשוק. לדוגמה :

- א. השימוש המיטבי בפרויקט המו"פ בתהליך יהיה המשך הפיתוח שלו, אם משתתפים בשוק היו ממשיכים לפתח את הפרויקט ושימוש זה היה מביא למקסימום את השווי של קבוצת הנכסים או של קבוצת הנכסים וההתחייבויות, שבתוכה היה נעשה שימוש בפרויקט (דהיינו, היה נעשה שימוש בנכס ביחד עם נכסים אחרים או עם נכסים והתחייבויות אחרים). כך עשוי להיות הדבר אם למשתתפים בשוק אין טכנולוגיה דומה, בין אם בפיתוח ובין אם ממוסחרת. השווי ההוגן של הפרויקט יימדד על בסיס המחיר שהיה מתקבל בעסקה שוטפת למכירת הפרויקט, בהנחה שהמו"פ בתהליך היה בשימוש ביחד עם הנכסים המשלימים וההתחייבויות הקשורות שלו ושנכסים וההתחייבויות אלה היו זמינים למשתתפים בשוק.

- ב. השימוש המיטבי בפרויקט המו"פ בתהליך יהיה הפסקת פיתוח אם, בשל סיבות תחרותיות, משתתפים בשוק היו מקפידים את הפרויקט ושימוש זה היה מביא

למקסימום את השווי של קבוצת הנכסים או של קבוצת הנכסים וההתחייבויות בתוכה היה נעשה שימוש בפרויקט. כך עשוי להיות הדבר אם למשתתפים בשוק יש טכנולוגיה בשלב מתקדם יותר של פיתוח שתתחרה בפרויקט, אם יושלם, והפרויקט צפוי לשפר את סיכויי ההצלחה לטכנולוגיה המתחרה שלו אם יוקפא. השווי ההוגן של הפרויקט יימדד על בסיס המחיר שהיה מתקבל בעסקה שוטפת למכירת פרויקט המו"פ בתהליך, בהנחה שהמו"פ בתהליך היה בשימוש (דהיינו, מוקפא) ביחד עם הנכסים המשלימים וההתחייבויות הקשורות שלו ושנכסים וההתחייבויות אלה היו זמינים למשתתפים בשוק.

ג. השימוש המיטבי בפרויקט המו"פ בתהליך יהיה הפסקת פיתוח, אם משתתפים בשוק היו מפסיקים את פיתוחו. כך עשוי להיות הדבר אם הפרויקט אינו צפוי להניב את שיעור התשואה של השוק אם יושלם, ולא יניב באופן אחר ערך הגנתי אם יוקפא. השווי ההוגן של הפרויקט יימדד על בסיס המחיר שהיה מתקבל בעסקה שוטפת למכירת הפרויקט לבדו (שעשוי להיות אפס).

דוגמא 2: טכניקת התאמת שיעור ההיוון – גישת בנייה

33. על מנת להדגים גישת בנייה (כפי שנדונה בסעיף 11 בנספח זה), נניח כי נכס א' הינו זכות חוזית לקבל \$800 בעוד שנה אחת (דהיינו, אין אי-וודאות לגבי העיתוי). קיים שוק מבוסס לנכסים בני השוואה, וקיים מידע זמין על נכסים אלה, לרבות מידע על מחירים. על נכסים בני השוואה אלה נמנים:

א. נכס ב' הוא זכות חוזית לקבל \$1,200 בעוד שנה אחת, ומחיר השוק שלו הוא \$1,083. לפיכך, שיעור התשואה השנתי הגלום (דהיינו, שיעור התשואה של השוק לשנה אחת) הוא 10.8 אחוזים $[1 - (\$1,200 / \$1,083)]$.

ב. נכס ג' הוא זכות חוזית לקבל \$700 בעוד שנתיים, ומחיר השוק שלו הוא \$566. לפיכך, שיעור התשואה השנתי הגלום (דהיינו, שיעור התשואה של השוק ל-שנתיים) הוא 11.2 אחוזים $[1 - (\$700 / \$566)^{0.5}]$.

ג. כל שלושת הנכסים הינם בני השוואה באשר לסיכון (דהיינו, פיזור של תשלומים אפשריים וסיכון אשראי) (dispersion of possible payoffs and credit).

34. על בסיס העיתוי של התשלומים החוזיים האמורים להתקבל עבור נכס א' באופן יחסי לעיתוי עבור נכס ב' ונכס ג' (דהיינו, שנה אחת בנכס ב' לעומת שנתיים בנכס ג'), נכס ב' נחשב בר השוואה במידה רבה יותר לנכס א'. כאשר משתמשים בתשלום החוזי שאמור להתקבל עבור נכס א' (\$800) ובשיעור התשואה של השוק לשנה אחת הנגזר מנכס ב' (10.8 אחוזים), השווי ההוגן של נכס א' הוא \$722 $(\$800 / 1.108)$. לחילופין, בהיעדר מידע שוק זמין עבור נכס ב', שיעור התשואה של השוק לשנה אחת יכול להיגזר מנכס ג' תוך שימוש בגישת הבנייה. במקרה זה, שיעור התשואה של השוק לשנתיים הנגזר מנכס ג' (11.2 אחוזים) יותאם לתשואת שוק לשנה אחת תוך שימוש במבנה העתי (term structure) של עקום התשואה של ריבית חסרת-סיכון. ייתכן כי יידרשו מידע וניתוחים נוספים על מנת לקבוע אם פרמיות הסיכון לנכסים של שנה

אחת ושל שנתיים זהות. אם ייקבע כי פרמיות הסיכון לנכסים של שנה אחת ושל שנתיים אינן זהות, תידרש התאמה נוספת של שיעור התשואה של השוק לשנתיים בשל השפעה זו.

דוגמה 3: שימוש במספר טכניקות הערכת שווי

35. סעיף 19 מציין כי טכניקת הערכת שווי יחידה תתאים במקרים מסוימים. במקרים אחרים, יתאימו מספר טכניקות הערכת שווי. מקרים א' וב' מדגימים את השימוש במספר טכניקות הערכת שווי.

א. בוטל.

ב. בוטל.

מקרה א': מכונה המוחזקת ונמצאת בשימוש

36. תאגיד בנקאי מדווח רוכש מכונה בצירוף עסקים. המכונה תוחזק ותימצא בשימוש במסגרת פעילויותיו. המכונה נרכשה במקור על ידי הישות הנרכשת מספק חיצוני, ולפני צירוף העסקים, הותאמה לשימוש על ידי הישות הנרכשת במסגרת פעילויותיה. עם זאת, לא בוצעה התאמה משמעותית של המכונה. הישות הרוכשת קובעת כי הנכס יניב שווי מרבי למשתתפים בשוק על ידי שימוש בו ביחד עם נכסים אחרים או עם נכסים והתחייבויות אחרים (כפי שהוא מותקן או מותאם בצורה אחרת לשימוש). אין יסוד להניח כי השימוש הנוכחי במכונה אינו השימוש המיטבי בה. לכן, השימוש המיטבי במכונה הוא השימוש הנוכחי בה ביחד עם נכסים אחרים או עם נכסים והתחייבויות אחרים.

37. התאגיד הבנקאי המדווח קובע כי יש נתונים מספיקים על מנת ליישם את **גישת העלות**, ומכיוון שההתאמה של המכונה לא הייתה בהיקף נרחב, גם את **גישת השוק**. לא נעשה שימוש ב**גישת ההכנסה**, מכיוון שלמכונה אין זרם הכנסות הניתן לזיהוי בנפרד, שניתן לפתח ממנו אומדנים מהימנים של תזרימי מזומנים עתידיים. יתר על כן, מידע על שיעורי החכירה לטווח קצר ולטווח בינוני לגבי מכונות משומשות דומות, שניתן היה להשתמש בו במקרים אחרים על מנת לחזות זרם הכנסות (דהיינו, תשלומי חכירה על פני יתרת חי השירות), אינו זמין. גישת השוק וגישת העלות מיושמות כדלקמן:

א. גישת השוק מיושמת על ידי שימוש במחירים מצוטטים למכונות דומות כשהם מותאמים להבדלים בין המכונה (כפי שהותאמה) לבין המכונות הדומות. המדידה משקפת את המחיר שהיה מתקבל עבור המכונה במצבה הנוכחי (משומשת) ובמיקומה הנוכחי (מותקנת ומותאמת לשימוש). השווי ההוגן הנגזר מגישה זו נע בין \$40,000 ל-\$48,000.

ב. גישת העלות מיושמת על ידי אמידת הסכום שהיה נדרש כיום על מנת לבנות מכונה חלופית (מותאמת) בעלת תועלת בת השוואה. האומדן מביא בחשבון את מצב המכונה ואת הסביבה בה היא פועלת, לרבות שחיקה פיזית (דהיינו, הידרדרות פיזית), שיפורים בטכנולוגיה (דהיינו, התיישנות תפקודית), תנאים שהינם חיצוניים למצבה של המכונה כגון הידרדרות בביקוש בשוק למכונות דומות (דהיינו, התיישנות כלכלית) ועלויות התקנה. השווי ההוגן הנגזר מגישה זו נע בין \$40,000 ל-\$52,000.

38. התאגיד הבנקאי המדווח קובע כי הקצה העליון של הטווח הנגזר מגישת השוק מייצג באופן הטוב ביותר את השווי ההוגן, ולפיכך מייחס משקל רב יותר לתוצאות של גישת השוק. קביעה זו

נעשית על בסיס הסובייקטיביות היחסית של הנתונים, תוך הבאה בחשבון של רמת ההשוואתיות בין המכונה למכונות דומות. בפרט :

- א. הנתונים שבשימוש בגישת השוק (מחירים מצוטטים למכונות דומות) דורשים פחות התאמות, והתאמות פחות סובייקטיביות מהנתונים שבשימוש בגישת העלות.
 - ב. הטווח הנגזר מגישת השוק חופף את הטווח הנגזר מגישת העלות, אולם צר יותר ממנו.
 - ג. אין הבדלים בלתי-מוסברים ידועים (בין המכונה למכונות הדומות) בתוך טווח זה. לפיכך, התאגיד הבנקאי המדווח קובע שהשווי ההוגן של המכונה הוא \$48,000.
38. אם התאמת המכונה היתה משמעותית או אם אין מספיק נתונים זמינים בכדי ליישם את גישת השוק (לדוגמה, מאחר שנתוני השוק משקפים עסקאות עבור מכונות המשמשות על בסיס נפרד, כגון ערך גרט עבור נכסים מיוחדים, ולא מכונות המשמשות ביחד עם נכסים אחרים או עם נכסים והתחייבויות אחרים), התאגיד הבנקאי המדווח יישם את גישת העלות. כאשר נכס משמש ביחד עם נכסים אחרים או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים, גישת העלות מתבססת על ההנחה כי המכונה תימכר לקונה המשתתף בשוק עם הנכסים המשלימים וההתחייבויות הקשורות. המחיר המתקבל במכירת המכונה (דהיינו, מחיר יציאה) לא יהיה גבוה מאחד מהבאים :

- א. העלות שתתהווה לקונה המשתתף בשוק על מנת לרכוש או לבנות מכונה חלופית בעלת תועלת בת השוואה.
- ב. הרווח הכלכלי שקונה המשתתף בשוק יפיק מהשימוש במכונה.

מקרה ב': נכס תוכנה

39. תאגיד בנקאי מדווח רוכש קבוצת נכסים. קבוצת הנכסים כוללת נכס תוכנה מניב-הכנסה שפותח באופן פנימי לצורך מתן רישיונות ללקוחות ואת הנכסים המשלימים שלו (לרבות בסיס נתונים קשור שבאמצעותו נעשה שימוש בנכס התוכנה) ואת ההתחייבויות הקשורות שלו. על מנת להקצות את עלות הקבוצה לנכסים הנפרדים שנרכשו, מודד התאגיד הבנקאי המדווח את השווי ההוגן של נכס התוכנה. התאגיד הבנקאי המדווח קובע שנכס התוכנה יניב שווי מרבי למשתתפים בשוק על ידי שימוש בו ביחד עם נכסים אחרים או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים (דהיינו, הנכסים המשלימים וההתחייבויות הקשורות שלו). אין יסוד להניח כי השימוש הנוכחי בנכס התוכנה אינו השימוש המיטבי בו. לפיכך, השימוש המיטבי בנכס התוכנה הוא שימוש הנוכחי. (במקרה זה, מתן רישיונות לנכס התוכנה, בעצמו וכשלעצמו, אינו מצביע על כך שהשווי ההוגן של הנכס יהיה מרבי באמצעות שימוש בו על ידי משתתפים בשוק על בסיס נפרד).
40. התאגיד הבנקאי המדווח קובע כי, בנוסף על גישת ההכנסה, עשויים להיות נתונים זמינים מספיקים על מנת ליישם את גישת העלות, אך לא את גישת השוק. מידע על עסקאות בשוק עבור נכסי תוכנה בני השוואה, אינו זמין. גישות ההכנסה והעלות מיושמות כדלהלן :

- א. גישת ההכנסה מיושמת תוך שימוש בטכניקת ערך נוכחי. תזרימי המזומנים בהם נעשה שימוש בטכניקה זו משקפים את זרם ההכנסות הצפוי לנבוע מנכס התוכנה (דמי רישוי מלקוחות) במשך אורך החיים הכלכלי שלו. השווי ההוגן הנגזר מגישה זו הוא 15 מיליון דולר.

- ב. גישת העלות מיושמת על ידי אמידת הסכום שהיה נדרש כיום על מנת לבנות נכס תוכנה חלופי בעל תועלת בת השוואה (דהיינו, הבאה בחשבון של התיישנות תפקודית וכלכלית). השווי ההוגן הנגזר מגישה זו הוא 10 מיליון דולר.
41. באמצעות יישום גישת העלות, התאגיד הבנקאי המדווח קובע שמשתתפים בשוק לא יוכלו לבנות נכס תוכנה חלופי בעל תועלת בת השוואה. מספר מאפיינים של נכס התוכנה הם ייחודיים, מכיוון שפותחו תוך שימוש במידע קנייני, ולא ניתן לשכפלם בקלות. התאגיד הבנקאי המדווח קובע כי השווי ההוגן של נכס התוכנה הוא 15 מיליון דולר, כפי שנגזר מגישת ההכנסה.
- דוגמה 4: השוק העיקרי (או המועיל ביותר) ברמה 1**
42. דוגמה 4 מדגימה את השימוש בנתוני רמה 1 למדידת השווי ההוגן של נכס הנסחר בשווקים פעילים שונים במחירים שונים.
43. נכס נמכר בשני שווקים פעילים במחירים שונים. תאגיד בנקאי מדווח מתקשר בעסקאות בשני השווקים ויש לו גישה למחיר הנכס בשווקים אלה במועד המדידה. בשוק א', המחיר שהיה מתקבל הוא \$26, עלויות העסקה בשוק זה הן \$3 ועלויות הובלת הנכס לשוק זה הן \$2 (דהיינו, הסכום נטו שהיה מתקבל הוא \$21). בשוק ב', המחיר שהיה מתקבל הוא \$25, עלויות העסקה בשוק זה הן \$1 ועלויות הובלת הנכס לשוק זה הן \$2 (דהיינו, הסכום נטו שהיה מתקבל בשוק ב' הוא \$22).
44. אם שוק א' הוא השוק העיקרי של הנכס (דהיינו, השוק עם הנפח ורמת הפעילות בנכס הגבוהים ביותר), השווי ההוגן של הנכס יימדד תוך שימוש במחיר שהיה מתקבל בשוק זה, לאחר הבאה בחשבון של עלויות הובלה (\$24).
45. אם שני השווקים אינם השוק העיקרי של הנכס, השווי ההוגן של הנכס יימדד תוך שימוש במחיר בשוק המועיל ביותר. השוק המועיל ביותר הוא השוק המביא למקסימום את הסכום שהיה מתקבל במכירת הנכס לאחר הבאה בחשבון של עלויות עסקה ועלויות הובלה (דהיינו, הסכום נטו שהיה מתקבל בשווקים המתייחסים).
45. כיוון שהתאגיד הבנקאי המדווח היה מביא למקסימום את הסכום נטו שהיה מתקבל עבור הנכס בשוק ב' (\$22), השווי ההוגן של הנכס יימדד תוך שימוש במחיר בשוק זה (\$25), בניכוי עלויות הובלה (\$2), ויסתכם במדידת שווי הוגן של \$23. אף על פי שעלויות עסקה מובאות בחשבון כאשר קובעים איזה שוק הוא השוק המועיל ביותר, המחיר המשמש למדידת השווי ההוגן של הנכס אינו מותאם בגין עלויות אלה (אף על פי שהוא מותאם בגין עלויות הובלה).
- דוגמה 5: מחירי עסקה ושווי הוגן במועד ההכרה לראשונה – חוזה החלפת ריבית במועד ההכרה לראשונה**
46. סעיף 19 (ראה סעיפים 3.ד.19 עד 3.ד.19א) מבהיר כי במקרים רבים מחיר העסקה, דהיינו, המחיר ששולם (התקבל) עבור נכס מסוים (התחייבות מסוימת), ייצג את השווי ההוגן של הנכס (ההתחייבות) במועד ההכרה לראשונה, אולם אין להניח כך מראש (not presumptively). דוגמה זו מדגימה מתי המחיר בעסקה שמעורב בה מכשיר נגזר עשוי (ועשוי שלא) להיות שווה לשווי ההוגן של המכשיר במועד ההכרה לראשונה.

47. ישות א' (צד נגדי קמעונאי) מתקשרת בחוזה החלפת ריבית בשוק קמעונאי עם ישות ב' ללא תמורה ראשונית (דהיינו, מחיר העסקה הוא אפס). לישות א' יש גישה רק לשוק הקמעונאי. לישות ב' יש גישה גם לשוק הקמעונאי (דהיינו, עם צדדים נגדיים שהם קמעונאים) ולשוק סוחרים (דהיינו, עם צדדים נגדיים שהם סוחרים).

48. מנקודת המבט של ישות א', השוק הקמעונאי בו היא התקשרה בחוזה ההחלפה מלכתחילה, הוא השוק העיקרי של חוזה ההחלפה. אם ישות א' הייתה מעבירה את זכויותיה ומחויבויותיה על פי חוזה ההחלפה, היא היתה עושה זאת עם צד נגדי שהוא סוחר בשוק קמעונאי זה. במקרה זה, מחיר העסקה (אפס) ייצג את השווי ההוגן של חוזה ההחלפה לישות א' במועד ההכרה לראשונה, דהיינו, המחיר שישות א' הייתה מקבלת כדי למכור או משלמת כדי להעביר את חוזה ההחלפה בעסקה עם צד נגדי שהוא סוחר בשוק הקמעונאי (דהיינו, מחיר יציאה). מחיר זה לא יותאם בגין עלויות תוספתיות (עלויות עסקה) כלשהן שהיו מחויבות על ידי הצד הנגדי שהוא סוחר.

49. מנקודת המבט של ישות ב', שוק הסוחרים (ולא השוק הקמעונאי) הוא השוק העיקרי של חוזה ההחלפה. אם ישות ב' הייתה מעבירה את זכויותיה ומחויבויותיה על פי חוזה ההחלפה, היא היתה עושה זאת עם סוחר בשוק זה. מכיוון שהשוק שבו ישות ב' התקשרה בחוזה ההחלפה מלכתחילה שונה מן השוק העיקרי של חוזה ההחלפה, מחיר העסקה (אפס) לא ייצג בהכרח את השווי ההוגן של חוזה ההחלפה לישות ב' במועד ההכרה לראשונה.

50. בוטל.

דוגמה 6: נכסים מוגבלים

51. ההשפעה על מדידת שווי הוגן הנובעת ממגבלה על מכירת נכס או על השימוש בו על ידי תאגיד בנקאי מדווח, תשתנה בהתאם לשאלה האם המגבלה תובא בחשבון על ידי משתתפים בשוק בתמחור הנכס. מקרים א' וב' מדגימים את ההשפעה של מגבלות במדידת השווי ההוגן של נכס.

א. בוטל.

ב. בוטל.

מקרה א': מגבלה על מכירת מכשיר הוני

52. תאגיד בנקאי מדווח מחזיק במכשיר הוני (נכס פיננסי) אשר לגביו קיימת מגבלת מכירה משפטית או חוזית לפרק זמן מוגדר. (לדוגמה, מגבלה כזו עשויה להגביל מכירה למשקיעים כשירים, כפי שעשוי להיות בהתאם לכלל 144 או על פי כללים דומים של רשות ניירות ערך בארה"ב). המגבלה היא מאפיין של המכשיר, ולפיכך, תועבר למשתתפים בשוק. במקרה זה, השווי ההוגן של המכשיר יימדד על בסיס המחיר המצוטט של מכשיר הוני אחר של אותו מנפיק, שאינו מוגבל, זהה לו ונסחר בשוק הציבורי, כשהוא מותאם כך שישקף את השפעת המגבלה. ההתאמה תשקף את הסכום שמשתתפים בשוק היו דורשים בגין הסיכון הקשור לחוסר היכולת לגשת לשוק ציבורי למכשיר למשך פרק הזמן המוגדר. ההתאמה תשתנה בהתאם לכל הבאים:

א. אופי המגבלה ומשכה

ב. המידה בה הקונים מוגבלים בשל המגבלה (לדוגמה, עשוי להיות מספר גדול של משקיעים כשירים)

ג. גורמים איכותיים וכמותיים הספציפיים הן למכשיר והן למנפיק.

53. לא נכלל.

מקרה ב': מגבלות על השימוש בנכס

54. נדבן תורם קרקע באיזור שפרט לקרקע זו הוא איזור מגורים מפותח, לוועד שכונה ללא כוונת רווח. הקרקע משמשת כיום כמגרש משחקים. התורם קובע שהקרקע חייבת להמשיך להיות בשימוש על ידי הוועד כמגרש משחקים לצמיתות. עם בדיקת המסמכים הרלוונטיים (לדוגמה, משפטיים ואחרים), הוועד מחליט כי חובת הנאמנות לעמוד במגבלה של התורם לא תועבר אל משתתפים בשוק אם הוועד ימכור את הנכס, דהיינו, המגבלה של התורם על השימוש בקרקע היא ספציפית לוועד. יתר על כן, אין על הוועד מגבלה למכירת הנכס. בהיעדר המגבלה על השימוש בקרקע על ידי הוועד, ניתן להשתמש בקרקע כאתר לפיתוח לדיר. בנוסף, הקרקע כפופה לזיקת הנאה (דהיינו, זכות משפטית המאפשרת פריסת קווי מתח תשתיתיים על גבי הקרקע). להלן ניתוח ההשפעה על מדידת השווי ההוגן של הקרקע הנובעת מהמגבלה ומזיקת ההנאה:

א. המגבלה של התורם על השימוש בקרקע. מכיוון שבמצב זה המגבלה של התורם על השימוש בקרקע היא ספציפית לוועד, המגבלה לא תועבר למשתתפים בשוק. לפיכך, השווי ההוגן של הקרקע יהיה הגבוה מבין השווי ההוגן שלה בשימוש כמגרש משחקים (דהיינו, השווי ההוגן של הנכס יהיה מרבי באמצעות שימוש בו על ידי משתתפים בשוק ביחד עם נכסים אחרים או ביחד עם נכסים והתחייבויות אחרים) או השווי ההוגן שלה כאתר לפיתוח לדיר (דהיינו, השווי ההוגן של הנכס יהיה מרבי באמצעות שימוש בו על ידי משתתפים בשוק על בסיס נפרד), ללא קשר למגבלה על השימוש בקרקע המוטלת על הוועד.

ב. זיקת הנאה לקווי תשתית. מכיוון שזיקת ההנאה לקווי תשתית היא ספציפית לקרקע (דהיינו, מאפיין של הקרקע), היא תועבר למשתתפים בשוק עם הקרקע. לפיכך, מדידת השווי ההוגן של הקרקע תביא בחשבון את השפעת זיקת ההנאה, ללא קשר לשאלה אם השימוש המיטבי הוא כמגרש משחקים או כאתר לפיתוח לדיר.

55. לא נכלל.

דוגמה 7: מדידת התחייבויות

55א. מדידת שווי הוגן של התחייבות מתבססת על ההנחה כי ההתחייבות, בין אם היא התחייבות פיננסית או התחייבות לא-פיננסית, מועברת למשתתף בשוק במועד המדידה (דהיינו, ההתחייבות תישאר עומדת לפירעון ומשתתף בשוק שהוא המקבל יידרש לעמוד במחויבות; היא לא תסולק עם הצד הנגדי או בדרך אחרת במועד המדידה).

56. השווי ההוגן של התחייבות משקף את ההשפעה של סיכון אי ביצוע. סיכון אי ביצוע הקשור להתחייבות כולל את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי המדווח, אך אינו מוגבל אליו. תאגיד בנקאי מדווח מביא בחשבון את השפעת סיכון האשראי שלו (איכות אשראי) על השווי ההוגן של ההתחייבות בכל התקופות בהן נמדדת ההתחייבות בשווי הוגן, מכיוון שאלה המחזיקים במחויבויות של התאגיד הבנקאי כנכסים יביאו בחשבון את השפעת איכות האשראי של התאגיד הבנקאי המדווח באמידת המחירים שהם יהיו מוכנים לשלם. מקרים א'-ה' מדגימים מדידה של

התחייבויות ואת ההשפעה של סיכון אי ביצוע (לרבות סיכון אשראי של התאגיד הבנקאי המדווח עצמו) על מדידת שווי הוגן.

א. בוטל.

ב. בוטל.

מקרה א': התחייבויות וסיכון אשראי – כללי

57. מקרה זה כולל את ההנחות הבאות :

א. בנק א' ובנק ב' התקשרו, כל אחד בנפרד, במחויבות חוזית לתשלום מזומן (\$500) לבנק ג' בעוד 5 שנים.

ב. לבנק א' יש דירוג אשראי AA והוא יכול ללוות בריבית של 6 אחוזים, ולבנק ב' יש דירוג אשראי BBB והוא יכול ללוות בריבית של 12 אחוזים.

ג. בוטל.

ד. בוטל.

57א. בנק א' יקבל כ-\$374 בתמורה להבטחתו (ערך נוכחי של \$500 בעוד 5 שנים בריבית של 6 אחוזים). בנק ב' יקבל כ-\$284 בתמורה להבטחתו (ערך נוכחי של \$500 בעוד 5 שנים בריבית של 12 אחוזים). השווי ההוגן של ההתחייבות של כל אחד מהבנקים (דהיינו, התקבולים (proceeds)) כולל בתוכו את איכות האשראי של אותו תאגיד בנקאי מדווח.

מקרה ב': אגרת חוב מובנית (structured note)

58. בוטל.

59. ביום 1 בינואר, 20X7, ישות א', בנק עם דירוג אשראי AA, מנפיקה לישות ב' אגרת חוב בריבית קבועה לחמש שנים. סכום הקרן החוזי שישולם על ידי ישות א' במועד הפירעון צמוד למדד S&P 500. לא מונפקים חיזוקי אשראי כלשהם בשילוב עם החוזה או בקשר אחר אליו (דהיינו, לא ניתן ביטחון כלשהו ולא ערבות צד שלישי). ישות א' בוחרת לטפל חשבונאית באג"ח כולה בשווי הוגן בהתאם לחלק א'1 להוראות הדיווח לציבור. השווי ההוגן של האג"ח (דהיינו, המחויבות של ישות א') במהלך שנת 20X7 נמדד תוך שימוש בטכניקת ערך נוכחי צפוי. מפורטים להלן השינויים בשווי ההוגן :

א. שווי הוגן ביום 1 בינואר, 20X7. תזרימי המזומנים הצפויים המשמשים בטכניקת ערך נוכחי צפוי מהוונים בשיעור הריבית חסרת הסיכון תוך שימוש בעקום תשואה של אגרות חוב של ממשלת ארה"ב ביום 1 בינואר, 20X7), בתוספת מרווח שוק נוכחי נצפה בין אגרות חוב של חברות בדירוג AA לבין אגרות חוב של ממשלת ארה"ב, אם סיכון אי ביצוע עדיין לא השתקף בתזרימי המזומנים, מותאם (בין אם מעלה או מטה) לסיכון האשראי הספציפי של ישות א' (דהיינו, מסתכם בשיעור ריבית חסרת סיכון מותאם אשראי). לפיכך, השווי ההוגן של המחויבות של ישות א' במועד ההכרה לראשונה מביא בחשבון סיכון אי ביצוע, לרבות סיכון האשראי של אותו תאגיד בנקאי מדווח, אשר על פי ההנחה משתקף בתקבולים.

ב. שווי הוגן ביום 31 במרץ, 20X7. במהלך חודש מרץ 20X7, התרחב מרווח האשראי לאג"ח חברות בדירוג AA, ללא שינוי בסיכון האשראי הספציפי של ישות א'. תזרימי המזומנים הצפויים שבשימוש בטכניקת ערך נוכחי צפוי מהוונים בשיעור הריבית חסרת הסיכון תוך שימוש בעקום התשואה של אגרות חוב של ממשלת ארה"ב ביום 31 במרץ, 20X7, בתוספת מרווח שוק נוכחי נצפה בין אג"ח חברות בדירוג AA לבין אגרות חוב של ממשלת ארה"ב, אם סיכון אי ביצוע עדיין לא השתקף בתזרימי המזומנים, מותאם לסיכון האשראי הספציפי של ישות א' (דהיינו, מסתכם בשיעור ריבית חסרת סיכון מותאם אשראי). סיכון האשראי הספציפי של ישות א' לא השתנה מאז מועד ההכרה לראשונה. לפיכך, השווי ההוגן של המחויבות של ישות א' משתנה כתוצאה משינויים כלליים במרווחי האשראי. השינויים במרווחי האשראי משקפים הנחות נוכחיות של משתתפים בשוק לגבי שינויים בסיכון אי ביצוע באופן כללי, שינויים בסיכון נזילות והפיצוי הנדרש על נטילת סיכונים אלה.

ג. שווי הוגן ביום 30 ביוני, 20X7. נכון ליום 30 ביוני, 20X7, לא היו שינויים כלשהם במרווחים של אג"ח חברות בדירוג AA. עם זאת, על בסיס הנפקות של אגרות חוב מובנות, ובהסתמך על ידי מידע איכותי אחר, ישות א' קובעת כי איכות האשראי הספציפית שלה עצמה השתפרה בתוך מרווח האשראי של אג"ח של חברות בדירוג AA. תזרימי המזומנים הצפויים המשמשים בטכניקת ערך נוכחי צפוי מהוונים בשיעור הריבית חסרת הסיכון תוך שימוש בעקום התשואה של אגרות חוב של ממשלת ארה"ב ביום 30 ביוני, 20X7, בתוספת מרווח שוק נוכחי נצפה בין אג"ח חברות בדירוג AA לבין אגרות חוב של ממשלת ארה"ב (ללא שינוי מ-31 במרץ, 20X7), אם סיכון אי ביצוע עדיין לא השתקף בתזרימי המזומנים, מותאם לסיכון האשראי הספציפי של ישות א' (דהיינו, מסתכם בשיעור ריבית חסרת סיכון, מותאם אשראי). לפיכך, השווי ההוגן של המחויבות של ישות א' משתנה כתוצאה מהשינוי בסיכון האשראי שלה עצמה בתוך המרווח של אג"ח של חברות בדירוג AA.

59-א-59. בוטלו.

59-י-59. סעיפים לא בשימוש.

76-60. בוטלו.

מקרה ג'

81-77. לא נכללו.

מקרה ד': מחויבות חוב – מחיר מצוטט

82. ביום 1 בינואר, 20X1, בנק ב' מנפיק מכשיר חוב הנסחר בבורסה, בערך נקוב של 2 מיליון דולר, בדירוג BBB וריבית קבועה ל-5 שנים, עם תלוש ריבית שנתית של 10 אחוזים. בנק ב' בחר לטפל במכשיר זה תוך שימוש בחלופת שווי הוגן.

83. ביום 31 בדצמבר, 20X1, המכשיר נסחר כנכס בשוק פעיל במחיר \$929 עבור \$1000 ערך נקוב, לאחר תשלום הריבית הצבורה. בנק ב' משתמש במחיר המצוטט של הנכס בשוק פעיל כנתון

ראשוני למדידת השווי ההוגן של ההתחייבות שלו $(= \$1,000 / \$2,000,000) \times \$929 = \$1,858,000$.

84. כדי לקבוע אם המחיר המצוטט של הנכס בשוק פעיל מייצג את השווי ההוגן של ההתחייבות, בנק ב' מעריך אם המחיר המצוטט של הנכס כולל השפעות של גורמים שאינם רלוונטיים למדידת שווי הוגן של התחייבות, לדוגמה, אם המחיר המצוטט של הנכס כולל השפעה של חיזוק אשראי של צד שלישי שיטופל חשבונאית בנפרד מנקודת המבט של המנפיק. בנק ב' קובע כי לא נדרשות התאמות כלשהן למחיר המצוטט של הנכס. בהתאם לכך, בנק ב' מסיק כי השווי ההוגן של מכשיר החוב שלו ליום 31 בדצמבר 20X1 הוא \$1,858,000. בנק ב' מסווג את מדידת השווי ההוגן של מכשיר החוב שלו ברמה 1 במדרג השווי ההוגן, ונותן לו גילוי כאמור.

מקרה ה': מחויבות חוב – טכניקת ערך נוכחי

85. ביום 1 בינואר, 20X1, בנק ג' מנפיק בהנפקה פרטית מכשיר חוב בערך נקוב של 2 מיליון דולר, בדירוג BBB, בריבית קבועה ל-5 שנים עם תלוש ריבית שנתי של 10 אחוזים. בנק ג' בחר לטפל במכשיר זה תוך שימוש בחלופת שווי הוגן.

86. ביום 31 בדצמבר, 20X1, בנק ג' עדיין מדורג בדירוג BBB. תנאי השוק, לרבות נתונים זמינים של שיעורי ריבית, מרווחי אשראי עבור דירוג אשראי באיכות BBB, ונזילות, נותרו ללא שינוי מהמועד בו מכשיר החוב הונפק. עם זאת, מרווח האשראי של בנק ג' נחלש ב-50 נקודות בסיס מאחר שחל שינוי בסיכון האי ביצוע שלו. בנק ג' מסיק, לאחר שהביא בחשבון את כל תנאי השוק, כי אם הוא היה מנפיק את המכשיר במועד המדידה, המכשיר היה נושא שיעור ריבית של 10.5 אחוזים, או שבנק ג' היה מקבל מהנפקת המכשיר תקבולים בסכום הנמוך מהערך הנקוב.

87. לצורך דוגמה זו, השווי ההוגן של ההתחייבות של בנק ג' מחושב תוך שימוש בטכניקת ערך נוכחי. בנק ג' מסיק כי משתתף בשוק ישתמש בכל הנתונים הבאים (באופן עקבי לסעיף 5 בנספח זה) באמידת המחיר שמשתתף בשוק מצפה לקבל בכדי ליטול את המחויבות של בנק ג':

א. תנאי מכשיר החוב, הכוללים את כל האמור להלן:

1. תלוש ריבית בשיעור של 10 אחוזים.

2. סכום קרן של 2 מיליון דולר.

3. תקופה של 4 שנים.

ב. שיעור ריבית השוק של 10.5 אחוזים (הכולל שינוי של 50 נקודות בסיס בסיכון אי ביצוע ממועד ההנפקה).

88. בהתבסס על טכניקת הערך הנוכחי שלו, בנק ג' מסיק כי השווי ההוגן של ההתחייבות שלו ליום 31 בדצמבר, 20X1, הוא \$1,968,641.

89. בנק ג' לא כולל נתונים נוספים בטכניקת הערך הנוכחי שלו בגין סיכון או רווח שמשתתף בשוק עשוי לדרוש כפיצוי על נטילת ההתחייבות. מאחר שהמחויבות של בנק ג' היא התחייבות פיננסית, בנק ג' מסיק כי שיעור הריבית כבר משקף את הסיכון או הרווח שמשתתף בשוק ידרוש כפיצוי על נטילת ההתחייבות. יתר על כן, בנק ג' לא מתאים את טכניקת הערך הנוכחי שלו לקיום מגבלות המונעות ממנו להעביר את ההתחייבות.

דוגמה 8: מדידת שווי הוגן כאשר חלה ירידה משמעותית בנפח וברמת הפעילות בנכס

90. דוגמה זו מדגימה את השימוש בשיקול דעת במדידת השווי ההוגן של נכס פיננסי כאשר חלה ירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות בנכס בהשוואה לפעילות שוק נורמאלית בנכס (או בנכסים דומים). (ראה סעיפים 19.ה.54ג עד 19.ה.54ח). דוגמה זו כוללת את כל ההנחות הבאות:

- א. בנק א' משקיע ברובד נחות (junior tranche), המדורג בדירוג AAA, של נייר ערך המגובה-במשכנתאות לדיור ביום 1 בינואר 20X8 (מועד הנפקת נייר הערך).
- ב. הרובד הנחות הינו הרובד בדרגת הבכירות השלישית מתוך סך כולל של שבעה רבדים.
- ג. הביטחון שבבסיס נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור הינו הלוואות משכנתא לדיור לא סטנדרטיות, אשר אין לגביהן ערבות, שניתנו במחצית השנייה של 20X6.
- ד. ביום 31 במרץ, 20X9 (מועד המדידה), הרובד הנחות מדורג כעת בדירוג A. רובד זה של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור נסחר בעבר בשוק בתיווך; עם זאת, נפח המסחר בשוק זה היה לא תדיר, כאשר בוצעו עסקאות ספורות בכל חודש החל מיום 1 בינואר, 20X8 ועד ליום 30 ביוני, 20X8, והיתה מעט, אם בכלל, פעילות מסחר במשך תשעת החודשים שקדמו ליום 31 במרץ, 20X9.

91. בנק א' מביא בחשבון את הגורמים בסעיף 19.ה.54ג על מנת לקבוע אם חלה ירידה משמעותית בנפח או ברמת הפעילות ברובד הנחות של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור שבו הוא השקיע. לאחר הערכת החשיבות והרלוונטיות של הגורמים, בנק א' מסיק כי חלה ירידה משמעותית בנפח וברמת הפעילות של הרובד הנחות של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור. בנק א' ביסס את החלטתו בעיקר על כך שבמשך תקופה ארוכה לפני מועד המדידה הייתה מעט, אם בכלל, פעילות מסחר.

92. מאחר שיש מעט פעילות מסחר, אם בכלל, על מנת לתמוך בטכניקת הערכת שווי תוך שימוש בגישת שוק, בנק א' מחליט להשתמש בגישת הכנסה תוך שימוש בטכניקת התאמת שיעור ההיוון המתוארת החל מסעיף 10 בנספח זה, על מנת למדוד את השווי ההוגן של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור במועד המדידה (ראה גם סעיפים 19.ה.36 עד 19.ה.36א). בנק א' משתמש בתזרימי המזומנים החוזיים של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור. טכניקת התאמת שיעור ההיוון המתוארת החל מסעיף 10 בנספח זה אינה מתאימה כאשר קובעים אם חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני ו/או שינוי בתשואה בהתאם לסעיף 4-35-40-325 בקודיפיקציה, כאשר טכניקה זו משתמשת בתזרימי מזומנים חוזיים ולא בתזרימי המזומנים הצפויים ביותר.

93. בנק א' אומד לאחר מכן את שיעור היוון (דהיינו, שיעור תשואה של השוק) להיוון תזרימי מזומנים חוזיים אלה. שיעור התשואה של השוק נאמד תוך שימוש בשני הבאים:

- א. שיעור הריבית חסרת הסיכון
- ב. אומדני ההתאמות בגין הבדלים בין הנתונים הזמינים בשוק לבין הרובד הנחות של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור בו השקיע בנק א'. התאמות אלה משקפות את נתוני השוק הזמינים לגבי סיכוני אי ביצוע ואחרים צפויים (לדוגמה, סיכון לכשל, סיכון ערך

הביטחון וסיכון נזילות) שמשותפים בשוק היו מביאים בחשבון בתמחור הנכס בעסקה רגילה במועד המדידה, בתנאי השוק הנוכחיים.

94. בנק א' הביא בחשבון את המידע הבא באמידת ההתאמות שבסעיף הקודם :

א. מרווח האשראי של הרובד הנחות של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור במועד ההנפקה, הגלום במחיר העסקה המקורי.

ב. השינוי במרווח האשראי הגלום בעסקאות נצפות כלשהן ממועד ההנפקה עד מועד המדידה עבור ניירות ערך בני השוואה המגובים-במשכנתאות לדיור או על בסיס מדדים רלוונטיים.

ג. המאפיינים של הרובד הנחות של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור בהשוואה לניירות ערך בני השוואה המגובים-במשכנתאות לדיור או למדדים, לרבות כל הבאים :

1. איכות הנכסים שבבסיס, דהיינו, המידע לגבי כל הבאים :

I. שיעורי הפיגורים

II. שיעורי תפיסת הנכסים

III. היסטוריית הפסדים

IV. שיעורי פירעון מוקדם

2. בכירות (seniority) או נחיתות (subordination) של הרובד המוחזק של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור

3. גורמים רלוונטיים אחרים.

ד. דוחות רלוונטיים שפורסמו על ידי אנליסטים וסוכנויות דירוג.

ה. מחירים מצוטטים מצדדים שלישיים, כגון סוחרים או שירותי תמחור.

95. בנק א' אומד שאינדיקציה אחת לשיעור תשואה של השוק בו ישתמשו משתתפים בשוק בתמחור הרובד הנחות של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור היא 12% (1,200 נקודות בסיס). שיעור התשואה של השוק נאמד כמפורט להלן :

א. ראשית, 300 נקודות בסיס בגין שיעור הריבית חסרת הסיכון הרלוונטי ליום 31 במרץ, 20X9.

ב. בתוספת 250 נקודות בסיס בגין מרווח האשראי מעל שיעור הריבית חסרת הסיכון כאשר הרובד הנחות הונפק בינואר 20X8.

ג. בתוספת 700 נקודות בסיס בגין האומדן לשינוי במרווח האשראי, מעל שיעור הריבית חסרת הסיכון של הרובד הנחות בתקופה שבין 1 בינואר, 20X8 לבין 31 במרץ, 20X9. אומדן זה פותח על בסיס השינוי במדד בר השוואה ביותר, הזמין לתקופת זמן זו.

ד. בניכוי 50 נקודות בסיס (נטו) כדי להתאים בגין הפרשים בין המדד בו נעשה שימוש לאומדן השינוי במרווחי האשראי לבין הרובד הנחות. המדד המתייחס מורכב מהלוואות משכנתא מסוג סאב-פריים, בעוד שנייר הערך של בנק א' המגובה-במשכנתאות לדיור מורכב מהלוואות משכנתא דומות עם פרופיל סיכון עדיף (כך שהוא אטרקטיבי יותר למשתתפים בשוק). אולם, המדד אינו משקף פרמיית סיכון נזילות

מתאימה לרובד הנחות בתנאי השוק הנוכחיים. לכן, ההתאמה של 50 נקודות בסיס היא הסכום נטו של שתי ההתאמות הבאות:

1. ההתאמה הראשונה היא הפחתה של 350 נקודות בסיס, שנאמדה על ידי השוואה בין התשואה הגלומה בעסקאות העדכניות ביותר שבוצעו לאחרונה בנייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור ביוני 20X8 לבין התשואה הגלומה במחיר המדד באותם תאריכים. אין מידע זמין המצביע על כך שהקשר בין נייר הערך של בנק א' לבין המדד השתנה.
 2. ההתאמה השנייה היא תוספת של 300 נקודות בסיס, האומדן הטוב ביותר של בנק א' לגבי סיכון הנזילות המובנה הנוסף בנייר הערך שלו (פוזיציה מזומן) (a cash position), בהשוואה למדד (פוזיציה סינתטית) (a synthetic position). אומדן זה נגזר לאחר הבאה בחשבון של פרמיות סיכון נזילות גלומות בעסקאות במזומן שבוצעו לאחרונה בטווח של ניירות ערך דומים.
 96. בנוסף, בנק א' מביא בחשבון, כאינדיקציה נוספת לשיעור התשואה של השוק, שני ציטוטים אינדיקטיביים (כלומר, ציטוטים לא מחייבים) עדכניים שסופקו על ידי סוחרים בעלי-שם (reputable) עבור הרובד הנחות של נייר הערך המגובה-במשכנתאות לדיור, בהם גלומות תשואות של 15 עד 17 אחוזים. בנק א' אינו יכול להעריך את טכניקות הערכת השווי או נתונים ששימשו לפיתוח הציטוטים. עם זאת, בנק א' אינו יכול לוודא כי הציטוטים אינם משקפים את תוצאות העסקאות.
 97. מאחר שלבנק א' יש מספר אינדיקציות לשיעור התשואה של השוק שמשתתפים בשוק יביאו בחשבון במדידת שווי הוגן, הוא משקלל את האינדיקציות המתייחסות לשיעור התשואה, תוך שהוא מביא בחשבון את סבירות הטווח הנגזר מהתוצאות.
 98. בנק א' מסיק כי שיעור של 13 אחוזים הוא הנקודה בטווח האינדיקטורים, שמייצגת באופן הטוב ביותר את השווי ההוגן בתנאי השוק הנוכחיים. בנק א' מייחס משקל רב יותר לאינדיקציית שיעור של 12 אחוזים (דהיינו, האומדן שלו לשיעור התשואה של השוק) בשל שתי הסיבות הבאות:
- א. בנק א' הסיק כי האומדן שלו כולל באופן מתאים את הסיכונים (לדוגמה, סיכון לכשל, סיכון ערך הביטחון וסיכון נזילות) שמשתתפים בשוק ישתמשו בהם בתמחור הנכס בעסקה רגילה בתנאי שוק הנוכחיים.
 - ב. ציטוטי הסוחרים היו לא מחייבים ולא שיקפו את תוצאות העסקאות, ובנק א' לא יכל להעריך את טכניקת(ות) הערכת השווי או נתונים ששימשו לפיתוח הציטוטים.

דוגמה 9: גילוי על שווי הוגן

102-99. לא נכללו.

מקרה ג': גילוי – מידע לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן

103. לא נכלל.

104. בנוסף למידע הכמותי שניתן בהתאם לסעיף 2.19.1. בבב (ראה דוגמה להמחשה במתכונת ביאור 118). תאגיד בנקאי מדווח יספק מידע נוסף שיאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים שלו להעריך

את המידע הכמותי שניתן. תאגיד בנקאי מדווח עשוי לתת גילוי לחלק מהפרטים הבאים או לכולם, כדי לעמוד בדרישת הגילוי בסעיף 19.1.1.2.א :

א. המהות של הפריט הנמדד בשווי הוגן, לרבות המאפיינים של הפריט הנמדד המובאים בחשבון בקביעת הנתונים הרלבנטיים. לדוגמה, עבור ניירות ערך מגובי משכנתאות לדיר, תאגיד בנקאי מדווח עשוי לתת גילוי לפרטים הבאים :

1. סוגי ההלוואות שבבסיס (לדוגמה, הלוואות פריים או הלוואות סאב-פריים)
2. ביטחון
3. ערבויות או חיזוקי אשראי אחרים
4. רמת הבכירות של הרבדים של ניירות הערך
5. שנת ההנפקה
6. שיעור הריבית הנקוב הממוצע המשוקלל של ההלוואות שבבסיס ושל ניירות הערך
7. התקופה הממוצעת המשוקללת לפירעון של ההלוואות שבבסיס ושל ניירות הערך
8. ריכוזיות גיאוגרפית של ההלוואות שבבסיס
9. מידע לגבי דירוג האשראי של ניירות הערך
- ב. כיצד מידע מצד ג' כגון ציטוטים מסוחרים, שירותי תמחור, שווי נכסים נטו ומידע שוק רלוונטי הובא בחשבון בעת מדידת שווי הוגן.

תהליכי הערכת שווי

105. עבור מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, סעיף 19 דורש מתאגיד בנקאי מדווח לתת גילוי לתיאור של תהליכי הערכת השווי בהם נעשה שימוש על ידי התאגיד הבנקאי. תאגיד בנקאי עשוי לתת גילוי לפרטים הבאים כדי לעמוד בדרישות הגילוי בסעיף 19.1.1.2.א :

א. לגבי היחידה בתוך התאגיד הבנקאי המדווח שקובעת את המדיניות והנהלים של התאגיד הבנקאי המדווח להערכת שווי :

1. תיאור היחידה
2. למי מדווחת יחידה זו
3. נהלי הדיווח הפנימי הקיימים (לדוגמה האם ובאיזו דרך ועדות תמחור, ניהול סיכונים או ביקורת דנות ומעריכות את מדידות השווי ההוגן)
- ב. התדירות והשיטות בהן נעשה שימוש של כיוול, בדיקה לאחר ונהלי בדיקה אחרים של מודלים לתמחור.
- ג. התהליך לניתוח שינויים במדידות שווי הוגן מתקופה לתקופה.
- ד. כיצד התאגיד הבנקאי המדווח קבע כי מידע מצד ג', כגון ציטוטים מסוחרים או משירותי תמחור, שבו נעשה שימוש במדידת השווי ההוגן, פותח בהתאם לדרישות סעיף 19.
- ה. השיטות שבהן נעשה שימוש כדי לפתח ולבסס את הנתונים הלא נצפים בהם נעשה שימוש במדידת שווי הוגן.

מידע לגבי רגישות לשינויים בנתונים לא-נצפים משמעותיים

106. עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, סעיף 19 דורש שתאגיד בנקאי מדווח ייתן תיאור מילולי לרגישות של מדידת השווי ההוגן לשינויים בנתונים

לא-נצפים משמעותיים ותיאור של יחסי הגומלין בין נתונים לא-נצפים אלו. תאגיד בנקאי מדווח עשוי לתת גילוי למידע הבא לגבי ניירות הערך מגובי המשכנתאות לדיוור שלו כדי לעמוד בדרישת הגילוי בסעיף 19.1.2.ז.

הנתונים הלא-נצפים המשמעותיים בהם נעשה שימוש במדידת השווי ההוגן של ניירות הערך מגובי המשכנתאות לדיוור המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי הם שיעורי פירעון מוקדם, הסתברות לכשל וחומרת ההפסד במקרה של כשל. גידולים (קיטונים) משמעותיים בכל אחד מהנתונים הללו בפני עצמו יגרמו למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) יותר באופן משמעותי. ככלל שינוי בהנחה בה נעשה שימוש לגבי ההסתברות לכשל מלווה בשינוי דומה בכיוון בהנחה בה נעשה שימוש לגבי חומרת ההפסד ובשינוי הפוך בכיוון בהנחה בה נעשה שימוש לגבי שיעורי פירעון מוקדם.

מקרה ד'

107. לא נכלל.

חלק ב' – בוטל.

רשימת תוספות וביאורים לדוגמה

<u>עמוד</u>	<u>תיאור</u>	<u>תוספת</u>
	<u>סקירת הנהלה רבעונית לדוגמה</u>	
680-7	- שיעורי הכנסה והוצאה	א'
680-10.1	- החשיפה לשינויים בשערי ריבית	ב'
680-10.2	- סיכון האשראי הכולל לפי ענפי המשק על בסיס מאוחד	ג'
680-10.2.3	- חשיפה למדינות זרות	ד'
	<u>הצהרה לגבי גילוי</u>	
680-10.3	- הצהרה לגבי גילוי	
	<u>תמצית דוחות כספיים רבעוניים לדוגמה</u>	<u>תוספת</u>
680-11	- תמצית מאזן	א'1
680-12	- תמצית דוח רווח והפסד	א'2
680-13	- תמצית דוח על שינויים בהון העצמי	א'3
680-14	- תמצית דוח על תזרימי מזומנים – בנק	א'4
680-15	- תמצית דוח על תזרימי מזומנים - תאגיד בנקאי מיוחד	א'5
	<u>ביאורים תמציתיים מסוימים לדוגמה לדוחות הכספיים הרבעוניים</u>	<u>ביאור</u>
680-16	- השקעות בניירות ערך	1
680-17	- אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	2
680-18	- הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים	3
680-19	- נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	4
	- התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות :	5
680-20	- מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	א5
680-20	- התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות	ב5
	- פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון :	6
680-21	- היקף הפעילות על בסיס מאוחד	א6
680-22	- סיכוני אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה	ב6
680-22	- פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים	ג6
680-22.1	- יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	7
680-22.3	- פריטים הנמדדים בשווי הוגן	א7
680-22.5	- שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר	ב7
	ונשנה שנכללו ברמה 3	
680-22.10	- מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3	ג7
680-23	- הכנסות והוצאות ריבית	8
680-23.1	- הכנסות מימון שאינן מריבית	9
680-24	- הכנסות אחרות	א9
680-25	- מגזרי פעילות	10

ביאור 7 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאוחד)

(מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים)

30.6.20X-1 (בלתי מבוקר)					30.6.20X0 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן			יתרה		שווי הוגן			יתרה		
סה"כ	רמה 1 ³	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן	סה"כ	רמה 3 ³	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן	
נכסים פיננסיים										
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ניירות ערך*
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	אשראי לציבור, נטו
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	אשראי לממשלה
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	נכסים פיננסיים אחרים
(0)	-	-	-	(0)	(0)	-	-	-	(0)	השפעת הסכמי קיזוז
0	0	0	0	**0	0	0	0	0	**0	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות										
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	פיקדונות הציבור
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	פיקדונות מבנקים
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	פיקדונות הממשלה
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	התחייבויות פיננסיות אחרות
0	-	-	-	0	0	-	-	-	0	השפעת הסכמי קיזוז
(0)	(0)	(0)	(0)	**0	(0)	(0)	(0)	(0)	**0	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים										
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

¹ רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 0 מ' ש"ח ובסך 0 מ' ש"ח, בהתאמה (ליום 30.6.20X-1 0 מ' ש"ח ו-0 מ' ש"ח), אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים א7-א7ג.

31.12.20X-1 (מבוקר)					
שווי הוגן			יתרה		
סה"כ	רמה 1 ³	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן	
נכסים פיננסיים					
0	0	0	0	0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
0	0	0	0	0	ניירות ערך*
0	0	0	0	0	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
0	0	0	0	0	אשראי לציבור, נטו
0	0	0	0	0	אשראי לממשלה
0	0	0	0	0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
0	0	0	0	0	נכסים פיננסיים אחרים
0	-	-	-	0	השפעת הסכמי קיזוז
0	0	0	0	**0	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
0	0	0	0	0	פיקדונות הציבור
0	0	0	0	0	פיקדונות מבנקים
0	0	0	0	0	פיקדונות הממשלה
0	0	0	0	0	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
0	0	0	0	0	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
0	0	0	0	0	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
0	0	0	0	0	התחייבויות פיננסיות אחרות
0	-	-	-	0	השפעת הסכמי קיזוז
0	0	0	0	**0	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
0	0	0	0	0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
0	0	0	0	0	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

דוגמא (נספח לביאור 7) – ראו נספח לביאור 18 ג' בדוח כספי שנתי.

¹ רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים

נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 0 מ' ש"ח ובסך 0 מ' ש"ח, בהתאמה, ליום 31.12.20X-1, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 7א-7ג.

בסיס חוזר ונשנה*

העמוד הבא – עמ' 22.4-680

בסיס חוזר ונשנה*

העמוד הבא – עמ' 22.5-680

ביאור 7 – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (במאוחד, מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 20X0

נכסים (בלתי מבוקר)	שווי הוגן ליום 31.3.20X0 (מבוקר)	סה"כ רווחים (הפסדים) בתקופה 4-6/20X0 שמומשו ושטרם מומשו רכישות והנפקות ⁴	מכירות	סילוקים	התאמות מתרגום דוחות כספיים	העברות ⁵ אל רמה 3	העברות ⁵ מרמה 3	שווי הוגן ליום 30.6.20X0	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30.6.20X0
ניירות ערך זמינים למכירה*	0	0 ¹	0	(0)	(0)	0	(0)	0	0 ¹
ניירות ערך למסחר*	0	0 ²	0	(0)	(0)	0	(0)	0	0 ²
נכסים בגין מכשירים נגזרים**	0	0 ²	0	(0)	(0)	0	(0)	0	0 ²
אחר (פרט אם מהותי)	0	0 ³	0	(0)	(0)	0	(0)	0	0 ³
סך כל הנכסים	0	0	0	(0)	(0)	0	(0)	0	0
התחייבויות									
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים**	0	0 ²	0	(0)	(0)	0	(0)	0	0 ²
אחר (פרט אם מהותי)	0	0 ³	0	(0)	(0)	0	(0)	0	0 ³
סך כל ההתחייבויות	0	0	0	(0)	(0)	0	(0)	0	0

* [ינתן פירוט נוסף לפי סוגי ניירות הערך שניתן להם גילוי נפרד בביאור ניירות ערך, אם מהותי]

** [ינתן פירוט נוסף לחוזי ריבית, חוזי מטבע חוץ, חוזים בגין מניות, נגזרי אשראי וחוזי סחורות ואחרים, אם מהותי]

¹ רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בהון העצמי בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

² נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

³ [יש לציין באיזה סעיף נכללו הרווחים וההפסדים].

⁴ יינתן פירוט לגבי רכישות בנפרד ולגבי הנפקות בנפרד, אם מהותי.

⁵ [לגבי כל העברה יש לתאר את הפריט, את הסיבה להעברה ואת מדיניות התאגיד הבנקאי]

ביאור לב – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (במאוחד, מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים) (המשך – 1)
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 20X-1

נכסים	שווי הוגן ליום 31.3.20X-1 (מבוקר)	סה"כ רווחים (הפסדים) בתקופה 4-6/20X-1 שמומשו ושטרם מומשו	רכישות והנפקות ⁴	מכירות	סילוקים	התאמות מתרגום דוחות כספיים	העברות ⁵ אל רמה 3	העברות ⁵ מרמה 3	שווי הוגן ליום 30.6.20X-1	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30.6.20X-1
ניירות ערך זמינים למכירה*	0	¹ 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	¹ 0
ניירות ערך למסחר*	0	² 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	² 0
נכסים בגין מכשירים נגזרים**	0	² 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	² 0
אחר (פרט אם מהותי)	0	³ 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	³ 0
סך כל הנכסים	0	0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0
התחייבויות										
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים**	0	² 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	² 0
אחר (פרט אם מהותי)	0	³ 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	³ 0
סך כל ההתחייבויות	0	0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0

* [ינתן פירוט נוסף לפי סוגי ניירות הערך שניתן להם גילוי נפרד בביאור ניירות ערך, אם מהותי]
 ** [ינתן פירוט נוסף לחוזי ריבית, חוזי מטבע חוץ, חוזים בגין מניות, נגזרי אשראי וחוזי סחורות ואחרים, אם מהותי]
¹ רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
² נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
³ יש לציין באיזה סעיף נכללו הרווחים וההפסדים.
⁴ ינתן פירוט לגבי רכישות בנפרד ולגבי הנפקות בנפרד, אם מהותי.
⁵ לגבי כל העברה יש לתאר את הפריט, את הסיבה להעברה ואת מדיניות התאגיד הבנקאי]

ביאור 27 – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך – 2)

(במאוחד, מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים)

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 20X0

נכסים	שווי הוגן ליום 31.12.20X-1 (מבוקר)	סה"כ רווחים (הפסדים) בתקופה 1-6/20X0 שמומשו וכשירים מומשו	רכישות והנפקות ⁴	מכירות	סילוקים	התאמות מתרגום דוחות כספיים	העברות ⁵ אל רמה 3	העברות ⁵ מרמה 3	שווי הוגן ליום 30.6.20X0	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30.6.20X0
ניירות ערך זמינים למכירה*	0	0 ¹	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ¹
ניירות ערך למסחר*	0	0 ²	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ²
נכסים בגין מכשירים נגזרים**	0	0 ²	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ²
אחר (פרט אם מהותי)	0	0 ³	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ³
סך כל הנכסים	0	0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0
התחייבויות										
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים**	0	0 ²	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ²
אחר (פרט אם מהותי)	0	0 ³	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ³

* [ינתן פירוט נוסף לפי סוגי ניירות הערך שניתן להם גילוי נפרד בביאור ניירות ערך, אם מהותי]

** [ינתן פירוט נוסף לחוזי ריבית, חוזי מטבע חוץ, חוזים בגין מניות, נגזרי אשראי וחוזי סחורות ואחרים, אם מהותי]

¹ רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בהון העצמי בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

² נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

³ יש לציין באיזה סעיף נכללו הרווחים וההפסדים.

⁴ יינתן פירוט לגבי רכישות בנפרד ולגבי הנפקות בנפרד, אם מהותי.

⁵ [לגבי כל העברה יש לתאר את הפריט, את הסיבה להעברה ואת מדיניות התאגיד הבנקאי]

ביאור 27 – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך – 3)

(במאוחד, מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים)

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 20X-1

נכסים	שווי הוגן ליום 31.12.20X-2 (מבוקר)	סה"כ רווחים (הפסדים) בתקופה 1-6/20X-1 ושטרם מומשו	רכישות והנפקות ⁴	מכירות	סילוקים	התאמות מתרגום דוחות כספיים	העברות ⁵ אל רמה 3	העברות ⁵ מרמה 3	שווי הוגן ליום 30.6.20X-1	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30.6.20X-1
ניירות ערך זמינים למכירה*	0	0 ¹	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ¹
ניירות ערך למסחר*	0	0 ²	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ²
נכסים בגין מכשירים נגזרים**	0	0 ²	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ²
אחר (פרט אם מהותי)	0	0 ³	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ³
סך כל הנכסים	0	0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0
התחייבויות										
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים**	0	0 ²	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ²
אחר (פרט אם מהותי)	0	0 ³	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0 ³

* [ינתן פירוט נוסף לפי סוגי ניירות הערך שניתן להם גילוי נפרד בביאור ניירות ערך, אם מהותי]

** [ינתן פירוט נוסף לחוזי ריבית, חוזי מטבע חוץ, חוזים בגין מניות, נגזרי אשראי וחוזי סחורות ואחרים, אם מהותי]

¹ רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בהון העצמי בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

² נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

³ יש לציין באיזה סעיף נכללו הרווחים וההפסדים.

⁴ יינתן פירוט לגבי רכישות בנפרד ולגבי הנפקות בנפרד, אם מהותי.

⁵ [לגבי כל העברה יש לתאר את הפריט, את הסיבה להעברה ואת מדיניות התאגיד הבנקאי]

ביאור 27 – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך – 3)

(במאוחד, מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 20X-1 (מבוקר)

נכסים	שווי הוגן ליום 31.12.20X-2	20X-1 שמומשו ושטרם מומשו	רכישות והנפקות ⁴	מכירות	סילוקים	התאמות מתרגום דוחות כספיים	העברות ⁵ אל רמה 3	העברות ⁵ מרמה 3	שווי הוגן ליום 31.12.20X-1	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 31.12.20X-1
(בלתי מבוקר)										
<u>נכסים</u>										
ניירות ערך זמינים למכירה*	0	¹ 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	¹ 0
ניירות ערך למסחר*	0	² 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	² 0
נכסים בגין מכשירים נגזרים**	0	² 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	² 0
אחר (פרט אם מהותי)	0	³ 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	³ 0
סך כל הנכסים	0	0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	0
<u>התחייבויות</u>										
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים**	0	² 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	² 0
אחר (פרט אם מהותי)	0	³ 0	0	(0)	(0)	0	0	(0)	0	³ 0

* [ינתן פירוט נוסף לפי סוגי ניירות הערך שניתן להם גילוי נפרד בביאור ניירות ערך, אם מהותי]

** [ינתן פירוט נוסף לחוזי ריבית, חוזי מטבע חוץ, חוזים בגין מניות, נגזרי אשראי וחוזי סחורות ואחרים, אם מהותי]

¹ רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.² רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בהון העצמי בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.³ נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.⁴ יש לציין באיזה סעיף נכללו הרווחים וההפסדים.⁵ יינתן פירוט לגבי רכישות בנפרד ולגבי הנפקות בנפרד, אם מהותי.⁶ [לגבי כל העברה יש לתאר את הפריט, את הסיבה להעברה ואת מדיניות התאגיד הבנקאי]

ביאור לג – מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3¹ (במאוחד, מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים)

31.12.20X-1 (מבוקר)			30.6.20X-1 (בלתי מבוקר)			30.6.20X0 (בלתי מבוקר)					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת (טכניקות) הערכת שווי	
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה*											
0%	0%-0%	0	0%	0%	0%-0%	0	0%-0%	0	1. שיעור הפסדי אשראי	היוון תזרימי מזומנים	א. ניירות ערך מגובי משכנתאות
0%	0%-0%		0%	0%	0%-0%		0%-0%		2. שיעור פירעון מוקדם		
0%	0%-0%	0	0%	0%	0%-0%	0	0%-0%	0	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	ב. אגרות חוב של אחרים
0%	0%-0%	0	0%	0%	0%-0%	0	0%-0%	0	XXXX	XXXX	ניירות ערך למסחר*
נכסים בגין מכשירים נגזרים**											
0%	0%-0%	0	0%	0%	0%-0%	0	0%-0%	0	1. ריבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	א. חוזי שקל - מדד
0%	0%-0%		0%	0%	0%-0%		0%-0%		2. סיכון אשראי צד נגדי		
0%	0%-0%	0	0%	0%	0%-0%	0	0%-0%	0	XXXX	XXXX	ב. XXXX
0%	0%-0%	0	0%	0%	0%-0%	0	0%-0%	0	XXXX	XXXX	אחר (פרט אם מהותי)
התחייבויות											
0%	0%-0%	0	0%	0%	0%-0%	0	0%-0%	0	XXXX	XXXX	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים**
0%	0%-0%	0	0%	0%	0%-0%	0	0%-0%	0	XXXX	XXXX	אחר (פרט אם מהותי)
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה											
0%	0%-0%	0	0%	0%	0%-0%	0	0%-0%	0	XXXX	XXXX	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
0%	0%-0%	0	0%	0%	0%-0%	0	0%-0%	0	XXXX	XXXX	אחר (פרט אם מהותי)

¹ מתכונת זו מיועדת להמחיש באופן כללי ותמציתי בלבד את דרישות הגילוי הכמותי. תאגיד בנקאי יתאים את הגילוי לסוגי הפריטים, טכניקות הערכת השווי ולנתונים הלא נצפים בהם הוא משתמש.

* [ניתן פירוט לפי סוגי ניירות הערך שניתן להם גילוי נפרד בביאור ניירות ערך ונכללו ברמה 3, בהתחשב במהותיות]

** [ניתן פירוט לחוזי שקל – מדד, חוזי ריבית אחרים, חוזי מטבע חוץ, חוזים בגין מניות, נגזרי אשראי וחוזי סחורות ואחרים, ונכללו ברמה 3, בהתחשב במהותיות]

תוכן העניינים

דוחות כספיים שנתיים לדוגמה:

<u>עמוד</u>	<u>תיאור</u>
691F – 3	דוח רואה החשבון המבקר - בקרה פנימית על דיווח כספי
691F - 3.2	דוח רואה החשבון המבקר- דוחות כספיים שנתיים
691F - 4	מאזנים של החברה וחברות מאוחדות שלה
691F - 5	דוחות רווח והפסד של החברה וחברות מאוחדות שלה
691F - 6	דוחות על השינויים בהון העצמי
691F - 7	דוחות על תזרימי המזומנים של החברה וחברות מאוחדות שלה

ביאורים לדוחות הכספיים:

<u>ביאור</u>	<u>תיאור</u>
1	כללי
2	כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית
3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
4	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
5	הפרשה להפסדי אשראי
6	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל החבות של הלווה
7	ניירות ערך
8	השקעות בחברות מוחזקות (במאוחד - כלולות)
9	בניינים וציוד
10	נכסים אחרים
11	אשראי מתאגידים בנקאיים
12	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
13	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
14	התחייבויות אחרות
15	הון עצמי
	א. הרכב
	ב. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים
16	שעבודים ותנאים מגבילים
17	זכויות עובדים
17א	עסקאות תשלום מבוסס מניות
18	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה- מאוחד
19	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפרעון- מאוחד
20	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
20א,ב	מכשירים נגזרים ופעילויות גידור
20ג	יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאוחד)
20ד	פריטים הנמדדים בשווי הוגן
20ה	שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

<u>ביאור</u>	<u>תיאור</u>	<u>עמוד</u>
120	מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3	691F - 25.1
21	בעלי עניין וצדדים קשורים של חברת כרטיסי אשראי והחברות המאוחדות שלה	691F - 26
22	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי	691F - 31
23	הכנסות ריבית, נטו	691F - 32
24	הכנסות אחרות	691F - 33
25	הוצאות תפעול	691F - 33
26	הוצאות מכירה ושיווק	691F - 34
27	הוצאות הנהלה וכלליות	691F - 34
28	הפרשה למיסים על הרווח	691F - 35
29	בוטל	
א29	רווח למניה רגילה	691F - 35
30	מגזרי פעילות ואזורים גיאוגרפיים	691F - 36
31	אירועים לאחר תאריך המאזן	691F - 39
32	נתוני פרופורמה	691F - 40
33	בוטל	
34	מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס	691F - 41

תמצית של דוחות כספיים שנתיים לדוגמה:

691F - 42	תמצית מאזן שנתי
691F - 43	תמצית דוח רווח והפסד
691F - 44	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

ביאור 20א ו- 20ב - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

יחולו דרישות הגילוי כפי שנקבעו בביאורים 18א. ו- 18ב. בהוראות הדיווח לציבור (ע"מ 52.3 – 52.1 – 669), בהתאמה לפעילויות החברה בתחום זה.

ביאור 20ג. – יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאוזד):**א. כללי**

יחולו דרישות הגילוי כפי שנקבעו בסעיפים 51 א. ו- 51 ב. להוראות הדיווח לציבור (ע"מ 19 – 18 – 663).

ב. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:
(מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים)

31.12.20X-1					31.12.20X0					
שווי הוגן			יתרה		שווי הוגן			יתרה		
סה"כ	רמה 1 ³	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן	סה"כ	רמה 1 ³	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	נכסים פיננסיים
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ניירות ערך*
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	נכסים פיננסיים אחרים
0	0	0	0	**0	0	0	0	0	**0	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות										
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	אשראי מתאגידים בנקאיים
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	פיקדונות הממשלה
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
<u>(0)</u>	<u>(0)</u>	<u>(0)</u>	<u>(0)</u>	<u>(0)</u>	<u>(0)</u>	<u>(0)</u>	<u>(0)</u>	<u>(0)</u>	<u>(0)</u>	התחייבויות פיננסיות אחרות
(0)	(0)	(0)	(0)	**0	(0)	(0)	(0)	(0)	**0	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים										
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

1 רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

** מזה : נכסים והתחייבויות בסך 0 מ' ש"ח ובסך 0 מ' ש"ח, בהתאמה (ש.ק. 0 מ' ש"ח ו-0 מ' ש"ח), אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 20-120.

ביאור 20ד. – פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במיוחד):

מתכונת הביאור מפורטת בביאור 18ד' – פריטים הנמדדים בשווי הוגן (עמ' 52.7-669) של הוראות הדיווח לציבור החלות על תאגיד בנקאי.

ביאור 20ה. – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

מתכונת הביאור מפורטת בביאור 18ה' – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (עמ' 52.8-669) של הוראות הדיווח לציבור החלות על תאגיד בנקאי.

ביאור 20ו. – מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3:

מתכונת הביאור מפורטת בביאור 18ו' – מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (עמ' 52.10-669) של הוראות הדיווח לציבור החלות על תאגיד בנקאי.

סקירת הנהלה רבעונית

4א. סקירת ההנהלה הרבעונית תיערך במתכונת הדוגמאות המצורפות כדלקמן, תוך הסתמכות על הנתונים הכלולים בדוח הכספי הרבעוני ונתונים נוספים לפי הצורך :
תוספת א' - לוח על שיעורי הכנסה והוצאה לפי בסיסי הצמדה על בסיס מאוחד ;
תוספת ב' - חשיפה למדינות זרות על בסיס מאוחד.

הצהרה לגבי גילוי

5. נוסח ההצהרה הרבעוני לגבי גילוי ייעשה לפי מתכונת הדוגמא בנספח א'1 (עמ' 5-6-691G).

תמצית הדוח הכספי הרבעוני

6. תמצית הדוח הכספי הרבעוני תכלול תמצית דוחות כספיים רבעוניים וביאורים לדוחות הכספיים הרבעוניים במתכונת הדוגמאות המצורפות כדלקמן. תמצית הדוח הכספי הרבעוני תכלול ביאורים תמציתיים נבחרים נוספים בהתאם לכללים שנקבעו בתקן 34 :

תוספת א' – תמצית דוחות כספיים רבעוניים לדוגמה

א'1 - תמצית מאזן ;

א'2 - תמצית דוח רווח והפסד ;

א'3 - תמצית דוח על שינויים בהון העצמי ;

א'4 – תמצית דוח על תזרימי מזומנים ;

תוספת ב' – ביאורים לדוגמה לדוחות כספיים רבעוניים

1 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ;

1א - הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

2 – זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ;

3 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים ;

4 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות :

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

ג. התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

4א – יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים ;

4ב – פריטים הנמדדים בשווי הוגן ;

4ג – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 ;

4ד – מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 ;

5 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי ;

6 - מידע על מגזרי פעילות ; יש לתאר את השינויים מאז הדוח השנתי האחרון בבסיס הפילוח למגזרים או בסיס מדידת תוצאות מגזר. מובהר כי האמור בסעיף 79. י. להוראות הדיווח לציבור – דוח כספי שנתי, חל גם על דוחות רבעוניים.

הדוגמאות הנ"ל הן לרבעון השני של השנה.

ביאור 4 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

המאוחד

31.12.20X-1	30.6.20X-1	30.6.20X0
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
<u>סכומים מדווחים</u>		
<u>במיליוני ש"ח</u>		

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

			מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו :
0	0	0	סיכון האשראי על החברה
0	0	0	סיכון האשראי על הבנק
0	0	0	סיכון האשראי על אחרים
0	0	0	ערבויות והתחייבויות אחרות

ב. גילוי בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

יחולו דרישות הגילוי כפי שנקבעו בסעיף 47 להוראות הדיווח לציבור בדבר התחייבויות תלויות (לדוגמה : תביעות תלויות) והתקשרויות מיוחדות (ע"מ 12 – 663.11.1). לגבי תביעות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות שניתן להן גילוי בדוח הכספי השנתי ליום 31.12.20X-1, ניתן להפנות מהדוח הכספי הרבעוני אל מידע שנכלל בדוח הכספי השנתי, ולכלול בדוח הכספי הרבעוני עדכון למידע זה.

ג. התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

יובאו פרטים לגבי הסכמים עם תאגידים בנקאיים ובין היתר לגבי התחלקות בעמלות הנפקה והפצה. ניתן להפנות לתיאור של הסכמים אלה בדוח הכספי השנתי ליום 31.12.20X-1, ולכלול בדוח הכספי הרבעוני עדכון למידע זה.

ביאור 4א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאוזד)

(מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים)

30.6.20X-1 (בלתי מבוקר)					30.6.20X0 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן			יתרה		שווי הוגן			יתרה		
סה"כ	רמה 3 ¹	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן	סה"כ	רמה 3 ¹	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן	
נכסים פיננסיים										
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ניירות ערך
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	נכסים פיננסיים אחרים
0	0	0	0	*0	0	0	0	0	*0	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות										
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	אשראי מתאגידים בנקאיים
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	פיקדונות הממשלה
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	התחייבויות פיננסיות אחרות
(0)	(0)	(0)	(0)	* (0)	(0)	(0)	(0)	(0)	* (0)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים										
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

¹ רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

* מזה: נכסים והתחייבויות בסך 0 מ' ש"ח ובסך 0 מ' ש"ח, בהתאמה (ש.ק. 0 מ' ש"ח ו-0 מ' ש"ח), אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 44-74.

ביאור 4א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאוזד) (המשך – 1)

(מיליוני שקלים חדשים, סכומים מדווחים)

31.12.20X-1 (מבוקר)					
שווי הוגן			יתרה		
סה"כ	רמה 1 ³	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן	
נכסים פיננסיים					
0	0	0	0	0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
0	0	0	0	0	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
0	0	0	0	0	ניירות ערך
0	0	0	0	0	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
0	0	0	0	0	נכסים פיננסיים אחרים
0	0	0	0	*0	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	אשראי מתאגידים בנקאיים
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	פיקדונות הממשלה
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	התחייבויות פיננסיות אחרות
(0)	(0)	(0)	(0)	*(0)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
0	0	0	0	0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
0	0	0	0	0	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

¹ רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

* מזה: נכסים והתחייבויות בסך 0 מ' ש"ח ובסך 0 מ' ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 44-74.

ביאור ב4. – פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במאוחד):

מתכונת הביאור מפורטת בביאור 7א' – פריטים הנמדדים בשווי הוגן (עמ' 22.3-680) של הוראות הדיווח לציבור בדבר דוח רבעוני של תאגיד בנקאי החלות על תאגיד בנקאי.

ביאור ג4. – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

מתכונת הביאור מפורטת בביאור 7ב' – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (עמ' 22.5-680) של הוראות הדיווח לציבור בדבר דוח רבעוני של תאגיד בנקאי החלות על תאגיד בנקאי.

ביאור ד4. – מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3:

מתכונת הביאור מפורטת בביאור 7ג' – מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (עמ' 22.10-680) של הוראות הדיווח לציבור בדבר דוח רבעוני של תאגיד בנקאי החלות על תאגיד בנקאי.

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2348 מיום 11/11/2012 ("השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוצ'") - המשך

להוציא עמוד	להכניס עמוד
669-74 [17] (12/11)	669-74 [18] (11/12)
669-75 [1] (5/12)	669-75 [1] (5/12)*
698C-3_680-10.2.2 [1] (3/12)	698C-3_680-10.2.2 [1] (3/12)*
698C-4_680-17 [1] (3/12)	698C-4_680-17 [2] (11/12)
699-92 [2] (5/12)	699-92 [2] (5/12)*
699-93 [2] (7/12)	699-93 [3] (11/12)
-----	699-94 [1] (11/12)

*עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2349 מיום 20/11/2012 ("מדידות שווי הוגן")

להוציא עמוד	להכניס עמוד
661-7 [16] (3/12)	661-7 [16] (3/12)*
661-8 [11] (11/11)	661-8 [12] (11/12)
661-10.1 [7] (4/11)	661-10.1 [8] (11/12)
661-10.2 [4] (3/12)	661-10.2 [4] (3/12)*
661-10.3 [2] (4/11)	661-10.3 [3] (11/12)
661-10.4 [4] (3/12)	661-10.4 [5] (11/12)
661-19 [11] (5/12)	661-19 [12] (11/12)*
661-20 [10] (4/11)	661-19.1 [11] (11/12)
661-20.1 [1] (4/11)	661-20 [2] (11/12)
-----	661-20.1 [2] (11/12)
661-20.2 [1] (4/11)	661-20.1.1 [1] (11/12)
-----	661-20.2 [2] (11/12)
661-20.3 [1] (4/11)	661-20.2.1 [1] (11/12)
-----	661-20.3 [2] (11/12)
661-20.4 [1] (4/11)	661-20.3.1 [1] (11/12)
-----	661-20.4 [2] (11/12)
661-20.5 [1] (4/11)	661-20.4.1 [1] (11/12)
-----	661-20.5 [2] (11/12)
661-20.6 [1] (4/11)	661-20.5.1 [1] (11/12)
-----	661-20.6 [2] (11/12)
661-20.7 [1] (4/11)	661-20.6.1 [1] (11/12)

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2349 מיום 20/11/2012 ("מדידות שווי הוגן") –המשך

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(11/12) [2] 661-20.7	-----
(11/12) [1] 661-20.7.1	(4/11) [1] 661-20.8
(11/12) [2] 661-20.8	-----
(11/12) [1] 661-20.8.1	(4/11) [1] 661-20.9
(11/12) [2] 661-20.9	-----
(11/12) [1] 661-20.9.1	(4/11) [1] 661-20.10
(11/12) [2] 661-20.10	-----
(11/12) [1] 661-20.10.1	(4/11) [1] 661-20.11
(11/12) [2] 661-20.11	-----
(11/12) [1] 661-20.11.1	(4/11) [1] 661-20.12
(11/12) [2] 661-20.12	-----
(11/12) [1] 661-20.12.1	(4/11) [1] 661-20.13
(11/12) [2] 661-20.13	-----
(11/12) [1] 661-20.13.1	(4/11) [1] 661-20.14
(11/12) [2] 661-20.14	-----
(11/12) [1] 661-20.14.1	(4/11) [1] 661-20.15
(11/12) [2] 661-20.15	-----
(11/12) [1] 661-20.15.1	(4/11) [1] 661-20.16
(11/12) [2] 661-20.16	-----
(11/12) [1] 661-20.16.1	(4/11) [1] 661-20.17
(11/12) [2] 661-20.17	
*(4/11) [1] 661-20.18	(4/11) [1] 661-20.18
*(5/12) [1] 661-21.48	(5/12) [1] 661-21.48-21.49
(11/12) [2] 661-21.49	-----
*(5/12) [1] 661-21.50	(5/12) [1] 661-21.50-21.51
(11/12) [2] 661-21.51	-----
*(4/11) [12] 663-17	(4/11) [12] 663-17
(11/12) [6] 663-18	(4/11) [5] 663-18
(11/12) [5] 663-19	(4/11) [4] 663-19
*(4/11) [2] 663-20	(4/11) [2] 663-20
*(3/12) [18] 668-1	(3/12) [18] 668-1
(11/12) [22] 668-2	(12/11) [21] 668-2
*(4/11) [7] 669-52.3	(4/11) [7] 669-52.3
(11/12) [7] 669-52.4	(4/11) [6] 669-52.4

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2349 מיום 20/11/2012 ("מדידות שווי הוגן") –המשך

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(11/12) [2] 669-52.7	(4/11) [1] 669-52.7
(11/12) [3] 669-52.8	(12/11) [2] 669-52.8
(11/12) [1] 669-52.9	-----
(11/12) [1] 669-52.10	-----
(11/12) [2] 669-107-130.2	(4/11) [1] 669-107-130
(11/12) [16] 680-6	(3/12) [15] 680-6
*(3/08) [14] 680-7	(3/08) [14] 680-7
(11/12) [2] 680-22.1	(4/11) [1] 680-22.1-22.3
(11/12) [2] 680-22.2	-----
(11/12) [2] 680-22.3	-----
(11/12) [3] 680-22.4	(12/11) [2] 680-22.4
(11/12) [3] 680-22.5	(12/11) [2] 680-22.5
(11/12) [1] 680-22.6-22.10	-----
(11/12) [5] 691F-1	(4/11) [4] 691F-1
(11/12) [4] 691F-2	(12/11) [3] 691F-2
(11/12) [5] 691F-25	(4/11) [4] 691F-25
(11/12) [2] 691F-25.1	(4/11) [1] 691F-25.1
*(6/09) [3] 691G-3	(6/09) [3] 691G-3
(11/12) [6] 691G-4	(4/11) [5] 691G-4
(11/12) [2] 691G-11.2	(3/08) [1] 691G-11.2
(11/12) [1] 691G-11.3	-----
(11/12) [1] 691G-11.4	-----
(11/12) [1] 691G-11.5	-----
*(3/08) [2] 691G-12	(3/08) [2] 691G-12
(11/12) [2] 699-94	(11/12) [1] 699-94
(11/12) [1] 699-95	-----
(11/12) [1] 699-96	-----